

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

Kranjski kolaček

Tavčarjeva ulica v Kranju
telefon 21 - 237

Odprte strani

RADO BORDON

Ustavna kriza danes in jutri

CIRIL ZLOBEC

Ustava napačno zastavljena

GLASOV VEČER

Slovenija — prehlajeni predmet zgodovine

CVETO ZAPLOTNIK

Poklicna etika je pot do neodvisnega in odgovornega novinarstva

Pozvanja alarmni zvonec

Resno stanje v slovenskem zdravstvu, ki mu spričo lanske izgube manjka za poldrugi mesec denarja, neprestani likvidnostni šoki, interventni zakon, ki krni zbrana sredstva, nazadnje pa tudi grožnja slovenskih zdravstvenih delavcev z generalnim štrajkom, so republiški izvršni svet spodbudile k ukrepanju. O slovitih enajstih ukrepih za ozdravitev razmer v slovenskem zdravstvu se je v tednu dni zvrstilo že veliko mrzličnih razprav, ta čas pa so tudi lahko presodili, ali vsebujejo kaj uporabnega.

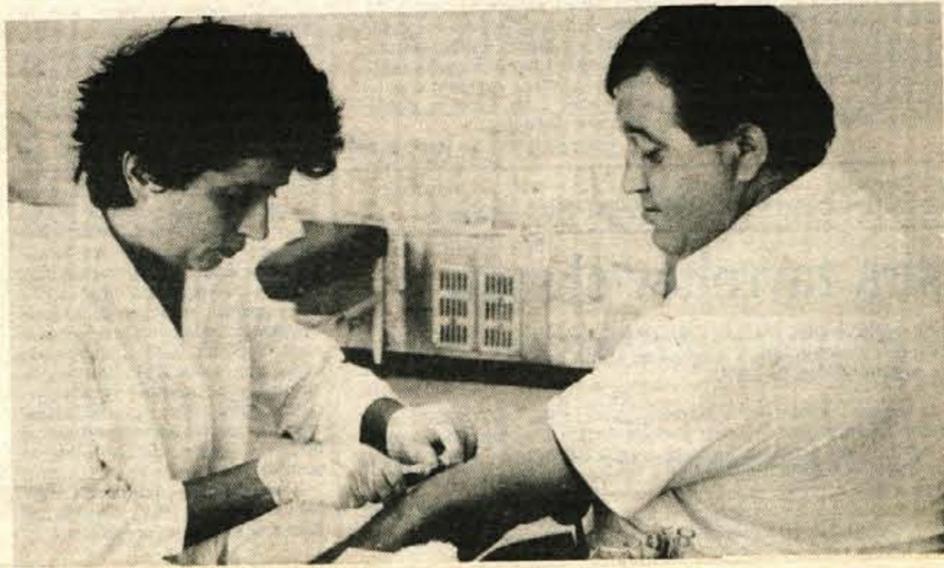
Na Gorenjskem ne poziv k splošni stavki ne varčevalni ukrepi niso učakali navdušenega odmeva. Razen zdravstvenih skupnosti, ki jih je lani udarila izguba 5,3 milijard in jim spričo tega še vedno manjka za kakih 14 odstotkov potrebnega denarja, v zdravstvenih ustanovah še niso doživeli črnega petka. Osebnih dohodke redno dobivajo, že lani pa so do mala povsod uspeli uskladiti rast osebnih dohodkov z rastjo onih v gospodarstvu. Razloga za preplah torej ni.

Prav tako ni razlogov za navdušenje ob sprejetih varčevalnih ukrepih, saj gorenjsko zdravstvo varčuje že od leta 1979. To izpričuje poraba, ki že nekaj let ne dosega republiške. Manj predpisanih zdravil, manj oskrbnih dni v

bolnišnici ob isti stopnji hospitalizacije, krajša ležalna doba, manj prevozov, vse to beležijo na Gorenjskem že nekaj let, pa je varčne gospodarje kljub temu doletela izguba. Resda je gre tretjina na račun domačih razmer, dveh tretjin pa je je kriv tisti del porabe, ki ga zdravstvene skupnosti plačujejo po tržnih načelih v zunanjih zdravstvenih ustanovah, največ v Kliničnem centru, se pravi, da plačujejo tudi neskladnja v njihovi strukturi cen.

Zlasti kratkoročni del ukrepov za Gorenjsko ni posebno uporaben, še največ je pričakovati od kontrole cen za storitve zunaj regije. Je pa čas, da tudi drugod doumejo, kakor so na Gorenjskem že pred časom, zdaj pa je nekaj upanja dal tudi izvršni svet, da je zakon o zdravstvenem varstvu potreben korenitih sprememb. V zakonu naj bi se spet vrnil k tako imenovanim regijskim rizičnim skupnostim namesto občinskih, saj zdravstva ne gre zapirati za občinski plot. Vendar naj bi ta rizična skupnost pomenila zgolj koncentracijo denarja in tveganja, medtem ko odločanje še vedno ostane občinam. Zakon bo moral seči tudi v republiško solidarnost, ki jo zdaj zlasti razvita okolja čutijo kot coklo, prav tako tudi razumnejšo organiziranost zdravstva in spremembe v stroki.

D. Z. Zlebir

Posvet o pospeševanju turizma

Še veliko ugank

Radenci, 29. marca — Minuli torek in sredo je bil v Radencih posvet o pospeševanju mednarodnega turizma "Turizem nas bogati". Iz centra za turistično in ekonomsko propagando pri Gospodarski zbornici Slovenije so predstavili letošnjo akcijo Turizem nas bogati in iščemo boljše gospodarje, ki je nadaljevanje akcije Turizem smo ljudje in Turizem nas bogati. Posveta se je udeležil tudi Miodrag Mirovič, predsednik zveznega komiteja za turizem in Milica Mitičeva, predsednica republiškega komiteja za turizem. Kljub številnim vprašanjem in pripombah o ukrepih letošnje ekonomske politike, ki še posebno zadevajo tu-

rizem, je pred letošnjo sezono še veliko ugank. Miodrag Mirovič pa je zagotovil, da težav s prekrbo ne bo.

V. S.

Nič več dinarskih kovancev

Znano je, da so stroški kovanja dinarskih, dvodinarskih in petdinarskih kovancev večji od njihove nominalne vrednosti. Zato so delegati v odboru zbora republik in pokrajin Skupščine SFRJ za kreditno monetarni sistem dosegli soglasje o spremembah in dopolnitvah zakona o izdajanju novih bankovcev in kovancev. Ta predvideva zao-

kroženje vseh zneskov in plačil v gotovinskem in negotovinskem prometu. To pa pomeni, da bomo zneske pod 5 dinarjev zaokrožali na 0, če bo na zadnjem mestu številka večja od 5 pa na 10 dinarjev. S tem bo izpolnjen pogoj za postopen umik kovancev za en, dva in pet dinarjev iz prometa.

V. S.

Dan brigadirjev

Prvi april je sicer javnosti veliko bolj znan kot dan potegavščin, vseeno pa velja spomniti, da je to tudi dan, ki je posvečen brigadirjem. Čeravno zadnjih nekaj let mladinske delovne akcije preživljajo veliko krizo, poskušajo ujeti korak s časom. Gre za trenutke, ob katerem bi se mogoče veljalo spomniti predvsem velikega entuziazma in zanosa — vrednot, ki dandanes občutno izgubljajo na svojem pomenu.

V. Bešter

Srednješolci gredo na študij

Bodo štipendije spet nepodeljene?

Kranj, 31. marca — Junija bo v gorenjskih srednjih šolah sklenilo štiri letno (tehniško) izobraževanje okrog 1100 učencev. Točnih podatkov, na katere fakultete se bodo vpisali tisti, ki se pač bodo, še ni, ker prijavni krog še ni sklenjen, postrežemo pa lahko z napovedmi srednješolcev, ki najbrž ne bodo bistveno pokvarile kasnejše vpisne slike.

Zanimivo je, da se namerava večina od 1100 gorenjskih srednješolcev podati na študij. Največ, kar 135, se jih bo vpisalo na ekonomsko fakulteto, močnejši priliv z Gorenjske pa lahko pričakujeta še Fakulteta za elektrotehniko in Fakulteta za strojništvo.

Štipendijska ponudba gorenjskega združenega dela se je za naslednje šolsko leto v primerjavi z lanskim sicer v celoti zmanjšala za petino, vendar pa ne bo bistveno prizadela študentov. Zanje je na voljo 860 kadrovskih štipendij.

Ze po tradiciji jih je največ za študij na Fakulteti za elektrotehniko, in sicer kar 203 za

smer elektrotehnika ter 105 za smer računalništvo in informatika. Glede na študijske namere srednješolcev: jih bo kar 171 ostalo nepodeljenih. Precej nepodeljenih (61) bo predvidoma tudi za študij na Fakulteti za strojništvo, za katerega bi gorenjska podjetja rada štipendirala 181 študentov. Nekaj nepodeljenih štipendij bo predvidoma še za študij kemije, gradbeništva, oblikovanja, lesarstva.

Če smemo sklepati, da so ponujene kadrovske štipendije dokaj verodostojen kazalec potreb združenega dela, potem se še preveč srednješolcev prodaja na študij v Visoko šolo za organizacijo dela, v mariborski VEKS, Višjo upravno šolo, Biotehniško fakulteto, Pravno fakulteto in Filozofsko fakulteto.

Pa še nasvet tistim, ki se nameravajo potegovati za kadrovske štipendije. Rok za oddajo prošnje je res 15. julij, vendar se pretirano odlašanje lahko mašuje. Za štipendijo lahko prosi kandidat, katerega dohodek na člana družine lani ni presegal 217.063 dinarjev.

H. Jelovčan

Republiška kandidacijska konferenca

Večino je dobil Janez Stanovnik

Ljubljana, 29. marca — Republiška kandidacijska konferenca, še nikdar v dosedanjih letih tako dobro obiskana, je sklenila ugibanja, kdo bo predsednik slovenskega predsedstva, kdo bo član predsedstva, kateri bodo kandidati za vodstvo slovenske skupščine in skupščine samoupravnih interesnih skupnosti. Ker se je Mojca Drčar — Murko odločila za kandidacijo za funkcijo predsednika slovenskega predsedstva, je republiška kandidacijska konferenca izbirala med dvema kandidatom: med Janezom Stanovnikom in Mojco Drčar — Murko. Janez Stanovnik je že v prvem glasovanju dobil absolutno večino: 154 glasov, Drčarjeva pa 28 glasov. Na kandidacijski konferenci je bilo prisotnih 185 delegatov, eden pa se je

vzdržal. Za člana predsedstva SRS je bil izvoljen dr. Janko Pleterški, ki je dobil 97 glasov. Milan Pintar jih je dobil 39, Andrej Jemec 5, Peter Novak 15, Dušan Plut 12, Anton Bebler 2, Bogomir Kovač 4 in Vinko Vasle 6. Štiri glasovnice so bile neveljavne. Kandidat za predsednika republiške skupščine je s 178 glasov Miran Potrč, za podpredsednika pa Jože Knez za družbeno-ekonomsko odnose (181 glasov) in Aleksander Ravnikar iz Kranja za področje družbenih dejavnosti, ki je med vsemi kandidati dobil največ, 137 glasov. Danica Železnikar jih je dobila 65, Franc Godeša 25 in Viktorija Gorjup 34. Kandidati za predsednika zborov pa so Valetnin Dvojmoč za predsednika zbora združenega dela, Vlado Beznik za predsednika zbora občin, Tone Anderlič in Valerija Škerbec pa sta kandidata za predsednika družbenopolitičnega zbora.

Tokratne volitve s tem še niso končane. Sredi aprila bodo občinske skupščine volile svoja vodstva in predsednika ter člana predsedstva SRS, vodstvo republiške skupščine pa bo izvoljeno 20. aprila. V naslednjih mesecih bodo vodstva volile tudi skupščine interesnih skupnosti.

J. Košnjek

Ljubljanska banka
Temeljna banka Gorenjske

Kranj, 31. marca — V bližini avtobusne postaje v Kranju, na prostoru med poslojpm Ljubljanske banke in Uprave za notranje zadeve rušijo staro stanovanjsko poslojpe. Dela so se morali lotiti ročno, da ne bi poškodovali sten sosednjega poslojpa, na katerega je prislonejen dotrajan objekt. V njem so bila stanovanja, s pomočjo sklada za urejanje stavbnih zemljišč jih je odkupila kranjska občina in stanovalci so se že preselili v nova stanovanja. Z odstranitvijo dotrajanega poslojpa bodo napravili prostor za bodočo izgradnjo novega poslojpa Uprave za notranje zadeve Gorenjske, v njem pa bo imela prostore tudi Postaja milice Kranj. Foto: F. Perdan

VAŠ BUTIK
TURISTIČNIH
USLUGKOMPAS
LETALIŠČE
BRNIK
TEL.: 22-347

— razvoj in pregled najnovejših dosežkov
— kakovost in pestrost ponudbe
— informacije, predavanje, demonstracije posveti

27. MEDNARODNI SEJEM GOZDARSTVA IN KMETIJSTVA KRAJ, 8. - 17. 4. '88

UGODNI NAKUP!
KREDITI!
POPUSTI!

JOŽE KOŠNJEK NOTRANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Žogice se vračajo

Na kateri strani mreže bodo ostale, se sprašujemo ob sedanjih aktualnih in tudi na trenutke čustvenih razpravah v Jugoslaviji: o spremembi ustave, o dopolnjenem gospodarskem sistemu, predvsem pri zunanjetrgovinski menjavi, izvozu, o Jugoslavanski ljudski obrambi in napadih na njene temelje, ki se sprevačajo v razmišljanja in obtožbe, da gre v teh primerih za napade na temelje jugoslovanske ustave ureditve, o ocenah, da nas vodstvo države ne zna potegniti iz težav, ampak vedno globlje tonemo vanje in je zato treba razpravljati o njegovi uspešnosti, odgovornosti in nadaljnji zaupnosti.

Skoraj vsaka sodba, čeprav izrečena pošteno in dobronamereno, še posebej v Sloveniji, povzroči druge reakcije, obtožbe in zahteve, če že po opravičilu ne, pa vsaj po oceni odgovornosti za izrečene ali napisane besede. Človek dobiva občutek, da je trenutno prostora in volje za razumno izmenjavo argumentiranih pogledov vedno manj in da je proces v prid demokratičnega in strpnega dialoga zastal. Žogice se nevarno znova in znova vračajo z ene na drugo stran in to za čas, ko se nam obetajo še veliko hujše stvari, ni vzpodbudno. Preveč se delimo, vendar najmanj na tistem, kjer bi se pa morali: na perspektivne, kar bi bilo v končni fazi za celotno skupnost prineslo boljše čase, in na sedaj večinske, ki vztrajajo po starem, na privilegijih, politični moči in samozaverovanosti v svoje vrtičke.

Takšno vračanje žogic je nevarno zaradi najmanj dveh razlogov. Prav lahko se zgodi, da bo marsikje zavrt proces demokratizacije političnega življenja, kar je zadnje čase posebej izrazilo za Slovenijo, kjer so se konec koncev tudi v ustavni razpravi in pri volitvah sprostile pobude, ki iščejo izhoda k boljšemu, k zaupanju v ljudi, ki sami le najbolj vedo, kaj je dobro zanje. In drugič. Zoganje troši moči in čas, česar nam bo v prihodnjih mesecih manjkalo. Že iz dosedanjih skopih obvestil o pogojih, ki nam jih v spoznanju postavlja mednarodni denarni sklad, lahko sklepamo, da se bomo morali usmeriti čisto drugam, h gospodarstvu in resničnim vzrokom jugoslovanske krize, ki si je najprej nadela gospodarski, sedaj pa še politični obraz. Postavljeni bomo v grobo realnost, kjer prekanje o mnogih, za današnje resne razmere obrobni stvari, ne bo nič zaleglo. Potrebni bodo čisti, jasni in dobro odmerjeni udarci brez možnosti vračanja v nedogled.

S seje predsedstva RK ZSM Slovenije

Ostra zavrnitev obsodb

Ljubljana, 30. marca — Člani predsedstva slovenske mladinske organizacije so večino svojih razprav namenili pisanju o JLA v volitvah v organe ZSMS in ZSMJ.

Iz razprav posameznih razpraviljalcev je bilo moč čuti ostro zavritev enostranskih obsodb pisanja o JLA v nekaterih slovenskih revijah, kar se je dopolnjevalo z razmišljanji, ki so postavljala pod vprašaj — kaj bolj ogroža našo sposobnost obrambe ali tovrstno pisanje ali velika zadolženost naše države v tujini.

Javni poziv je bil usmerjen v strpno in argumentirano razpravo, kar marsikdaj, po besedah razpraviljalcev, ni bilo prisotno, ko se je o tem govorilo v različnih organih.

Sklenili so, da bodo slovenski skupščini predlagali, naj pristojnemu upravnemu organu zada nalogo, da naj le — ta pripravi varnostno — politično oceno v naši republiki. Ob tem je bil sprejet tudi predlog, da delegacija, ki naj bi jo sestavljali predstavniki uredništva Mladine, njenega časopisnega sveta in vodstva slovenske mladinske organizacije obišče zveznega sekretarja za ljudsko obrambo.

Ko je bilo govora o dosedanjih volilnih postopkih v ZSMS je bilo ob podani informaciji, da je do predvidenega roka prišlo 247 predlogov, sklenjeno, da se rok za evidentiranje podaljša do konca prihodnjega tedna.

Več blaga iz tujine

Za uvoz blaga široke porabe naj bi letos zagotovili 1,15 milijarde dolarjev. Z večjimi nakupi tujega blaga naj bi poleg boljše oskrbe zagotovili tudi umirjene cene in preprečili monopol proizvajalcev. Tako bomo v tujini letos kupovali različne vrste blaga, od sadja do avtomobilov, 108 milijonov dolarjev omejenih vsote pa je namenjene za intervencijske nakupe. Na seji izvršilnega odbora trgovinskega združenja so tudi povedali, da bi morali začeti uresničevati program še pred napovedano odmrznitvijo cen.

V. S.

Letovanje v Novigradu

Kranj, marca — Zavod za letovanje Gorenjske bo v ponedeljek, 4. aprila, začel vpisovati člane Zveze borcev. V kolikor bodo še na voljo prosta mesta, pa bodo prihodnji ponedeljek, 11. aprila, začeli vpisovati tudi druge, ki bi radi počitnice preživeli v Novigradu, nekaj prostih mest pa imajo tudi na Stenjaku.

D. D.

GORENJSKI GLAS

Ob 35 — letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL, Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tiska Ljudska pravica Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Stefan Zargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Zalar (gorenjski kraji in ljudje), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Lea Mencinger (kultura), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Danica Dolenc (za dom in družino), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Vilma Stanovnik (mladina, gospodarstvo), Dušan Humer (šport), Stojan Saje (Tržič), Danica Zavrl — Žebir (socialna politika), Vine Bešter (mladina, kultura), Igor Pokorn (oblikovanje), Franc Perdan in Gorazd Šink (fotografija). Časopis je poltintni. Izhaja ob torkih in petkih.

Naročnine za 1. polletje 15.000 din.

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500 — 603 — 31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28 — 463, novinarji in odgovorna urednica 21 — 860 in 21 — 835, ekonomska propaganda 23 — 987, računovodstvo, naročnine 28 — 463, mali oglasi 27 — 960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421 — 1/72.

uredništvo tel. 21860

Konferenca kranjskih komunistov

Ali ni kriza dovolj velik dokaz

Kranj, 25. marca — Dobra po obisku, pestra po številu in tudi tehtnosti nekaterih razprav, čeprav bi nekatere tudi lahko presadili na sejo kateregakoli drugega organa, pa tudi na trenutke kritična na račun počasnega odzivanja zveze komunistov na nekatere pomembne gospodarske in tudi politične probleme v občini, so glavne značilnosti seje občinske konference ZKS Kranj. Program mora biti v enem mesecu posredovan v obravnavo vsem osnovnim organizacijam, predvsem pa mora biti konkretnější od predloga, predlagane konferenci.

Uvod in konferenco je bil referat predsednika občinske konference Aleksandra Ravnikarja. Povzemamo nekaj njegovih ugotovitev: poudarjena je večja odgovornost tistih, ki hromijo izhod iz krize; osrednjo pozornost moramo namenjati gospodarskim vprašanjem, še posebno zato, ker proizvodnja najbolj pada v izvoznih tovarnah, ugodnejši odstotek pokrivanja uvoza z izvozom pa je predvsem posledica manjšega uvoza; naložbe dobro kažejo, vendar pri uresničevanju zamujamo; konec leta bo v občini blizu 1000 nezaposlenih ali dvojnopolkrat več kot doslej, česar v srednjeročnem planu nismo načrtovali; eno osrednjih idejnopoličnih vprašanj je razvoj občine kot celote, treba je opredeliti strategijo razvoja v 21. stoletje, lotiti priprave projekta Kranj 2000; leta 1987 je bilo 10 stavk, manj kot leta 1986, glavni vzrok pa so bili osebni dohodki, ni bilo izgledov in škode na delovnih sredstvih; družbene dejavnosti razumemo komunisti kot del preobrazbe gospodarstva in celotne družbe, vendar je treba v silih sprejeti varčevalne ukrepe, kar bo težko ob sedanjih pravicah in tudi zaposlenosti v teh dejavnostih; organi ZK so se sproti opredeljevali do problema in sodelovali predvsem v organih SZDL in družbenopolitičnem zboru, premalo pa drugje, zato se je postavljalo vprašanje, če ZK že ni preveč prevladujoča v SZDL; mednarodni odnosi v občini so dobri, ZK zaostaja v pomlajevanju;

Brane Mervič je dejal, da imajo komunisti premalo znanja za javno nastopanje, prepčila pa je

odgovornost za uresničevanje sklepov. Štefan Kadoič se je vprašal, če ni zadosten dokaz krize, da komunist zataji svoje članstvo v partiji, če ni razmisleka vredno, da on kot predavatelj ekonomik ne ve za izhode iz krize in da pri Telematiki ni vključen problem 800 nezaposlenih, ampak program za razvoj tega kolektiva. Mile Milivojevič iz Save se je spraševal, zakaj ZK beži od problema, kako more tovarna preživeti, če da na primer za plače 30 milijard, za pripevke, tudi za nerazvite, pa 39 milijard. Delavska apatija ima stvarne razloge. Jože Slabe iz Telematike je opozoril, da je izbruh nezadovoljstva samo še vprašanje časa, kar je v razpravi dejal tudi Božo Bogataj iz Zdravstvenega doma. Marjan Ojsteršek iz Tekstilindusa je bil oster: iz meseca v mesec se bomo za plače, poročilo občinske konference ZK je preveč splošno, ne navaja razlogov za zaostajanje kranjske občine, nikjer ne navaja krivcev, zaradi davčne afere je delo tega organa zastalo, oblast ukrepa tam, kjer je nujen dialog, diferenciacija pa naj se začne od zgoraj navzdol. Peter Stare je v imenu osnovne organizacije Vodovodni stolp terjal zmanjševanje režije, tudi v politiki, in ukinitve poklicnega dela v medobčinskih organih. Jože Gostinčar iz upravnih organov je grajal prepočasno reagiranje ZK na nekatere kranjske probleme (Telematika, davčna uprava), izrekel v tem pogledu nezaupanje vodstvu ter terjal konkretnější delovni program komiteja. Program ne temelji na ugotovitvah poročila o delu.

Prezrt gospodarski vidik prenove mesta

Dokumenti so, volje in denarja pa manjka

Škofja Loka, 30. marca — V osmih letih člani odbora za prenovo starih mestnih in vaških jeder navkljub dokajšnji vnemi niso uspeli prelomiti nazadnjaške miselnosti večine, da je z vidika varstva kulturne dediščine, racionalnejše rabe prostora in gospodarjenja z denarjem bolje obnavljati zidove, ki že stoje kot zidati nove. Dokler so vsi »spodbujevalci«, od projektantov, gradbenikov, banke do investitorjev, zagledani v novogradnjo, bo tudi program prenove ostajal bolj ali manj na papirju.

Študija celotnega stanovanjskega fonda, ki jo je lani izdelala Fakulteta za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo v Ljubljani, ugotavlja, da bi samo z obnovo v starem loškem jedru in z boljše izkoriščenostjo objektov okoli njega lahko kar za dolgo vrsto let pokrili vse stanovanjske potrebe Škofje-ločanov.

Odbor za prenovo je dal solidne strokovne osnove za operativno delo, za to, da dokumenti zažive. Zdaj je na vrsti koordinacijski odbor podpisnikov družbenega dogovora za obnovo starih mestnih in vaških jeder, ki pa sam po sebi še nima nič več denarja. Prav pri denarju za obnovo se v Škofji Loki že ves čas zatika. Brez sistemske rešitve oziroma stalnega vira denarja delo namreč ni mogoče, bremena pa se otepajo vsi po vrsti; še najbolj stanovanjska in kultur-

na skupnost, najmanj pa, začuda, raziskovalna. Občinski izvršni svet je namreč že pred časom dal pobudo stanovanjski skupnosti, naj bi glede na zastoj novogradnje preusmerila več denarja za obnovo. Pobuda je bila zavrnjena. Ravno tako pobuda izvršnega sveta, da bi združeno delo namensko izdajalo 0,13 odstotka denarja za obnovo. Kulturna skupnost šele pod pritiski po par letih pristopa k podpisu.

Sistemske rešitve bi bilo najprikladneje vgraditi v nove srednjeročne plane, do takrat pa dopovedati čim širšemu krogu ljudi, da obnova ni le izraz kulturne, ampak tudi gospodarske zrelosti. Ob tem bi bilo tudi dobro razmisлити o ustanovitvi sklada za obnovo, ki bi sodeloval zlasti pri zahtevnejših obnovitvenih delih, na primer, pri obnovi fresk. Po zgledu uspešnih Mariborčanov bi tudi v Škofji Loki kazalo vključiti v obnovo

stanovanjsko zadrugo. Stanovanjska skupnost bi morala pri delitvi posojil iz vzajemnosti dati ugodnejše pogoje tistim, ki bi obnavljali; tudi v podjetjih bi za to morali nameniti več denarja. Velik korak naprej pa bi lahko storili gradbinci, v loškem primeru Tehnik, ki je še vedno predvsem podjetje za industrijsko gradnjo, če bi oblikovali skupno, ki bi se bila po strokovni in stroškovni plati sposobna zagristi v obnovo. Nespregledljivo je namreč, da je pri nas kvadratni meter obnovljene stanovanjske površine približno enako drag kot v novogradnji, medtem ko je v tujini za okrog 30 odstotkov cenejši.

Pri obnovi kulturno-zgodovinskih objektov, ki niso namenjeni za stanovanja, pa gotovo ne bi bilo napak slediti zgledu Centralnih in slabovidnih, ki je pri obnovi staro-loškega gradu znal združiti interese gospodarskih in drugih institucij. Tako bo grad kmalu dobil novo fasado, maja bodo v njem odprli poštni muzej; PTT tudi razmišlja, da bi v njem uredil poštni urad, prostor pa bo še za manjšo restavracijo.

H. Jelovčan

USTAVNE SPREMEMBE

Spremembe v delegatskem skupščinskem sistemu (Am. XXII)

Predlagane spremembe v delegatskem skupščinskem sistemu vnašajo v politični sistem določene poenostavitve in razširjajo njegovo demokratično osnovo.

V tem smislu so določeni širši temelji za oblikovanje delegacij delovnih ljudi, ki opravljajo kmetijsko, obrtno in podobno dejavnost. Poleg tega ti ljudje oblikujejo delegacije skupaj z delavci, ki so pri njih zaposleni. Kadar kmetje ne sodelujejo v združenih ali drugih oblikah združevanja, lahko oblikujejo posebne delegacije na območju krajevne skupnosti ali občine. Podobno lahko posebne delegacije oblikujejo tudi delovni ljudje, ki z osebnim delom opravljajo kulturno, odvetniško ali podobno dejavnost.

Delavcem v združenem delu je dana možnost, da dve ali več temeljnih organizacij v sestavi iste delovne organizacije oblikujejo skupno delegacijo za skupščine družbenopolitičnih skupnosti. Nadaljnji pogoj za izvolitev takšne skupne delegacije pa je, da so temeljne organizacije na območju iste občine. Poleg tega osnutek amandmaja XXII omogoča, da lahko delovni ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela in v krajevnih skupnostih s statutom določijo, da opravlja funkcije delegacije za skupščine družbenopolitičnih skupnosti delavski svet oziroma ustrezni organ krajevne skupnosti. Seveda je ta rešitev mišljena bolj kot izjema, medtem ko bi pri delegacijah za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti bila takšna ureditev pravilo. Ena kot druga rešitev pa pomenita izredno veliko racionalizacijo v delegatskem sistemu.

Marjan Konjar je v imenu solnikov dejal, da se z izobraževanjem kot nacionalno zadevo ne smemo več igrati. Jože Dežman, delegat kulturnih ustanov, pa je dejal, da se gradivo ne opredeljuje dovolj do bistva problemov in da govorimo o vsem drugem, o ZK in njenem odnosu do izstopa učiteljev iz partije na primer, ustavnih spremembah, vlogi ZK, političnem pluralizmu pa nič. Osnovnim organizacijam je treba od članarine pustiti vsaj denar za najnujnejše naloge. Srečo Kuncič iz UNZ je grajal splošnost poročila in pogršal ocene uspešnosti ZK in posameznikov pri uresničevanju nalog. Ni mogoča pozitivna ocena dela, če ugotavljamo, da osno-

vne organizacije slabo delujejo. Stane Boštjančič je grajal opredeljevanje komunistov na osnovi izvlečkov iz posameznih članov, kar se lahko prikrroji, ter za pre seje partijskih forumov, ki naj se javno zmenijo. Če tega ne morejo, je žalostno. Demokratičnost se gradi od spodaj navzgor, je dejal, in ne obratno, prav tako pa nihče nima nekoga pravico prisiliti, da bo z njim enak. Ivan Torkar, predsednik občinske skupščine, pa je pozval k ukrepom za večjo proizvodnjo, organizirano strnitev pameti v občini in ugotovil, da bo vsak nezaposleni v občini problem zase. Komunisti so v delegatskem sistemu premalo aktivni.

J. Košnjek

Dražji — cenejši vrtec

Kranj, marca — Ko se je februarja v Kranju podražil vrtec, staršev ni posebno skrbelo, so pač vajeni vsakovrstnih podražitev, v vrtcih pa so lani ceno dvignili kar štirikrat. Šele ko so sredi marca prišle položnice s precej nižjimi zneski, so množično klicali na upravo vrtecev, češ: kaj pomeni ta pocenitev, ali ni to zgolj priprava na odločnejši skok cen prihodnji mesec?

Zadnja podražitev vrta je bila sicer lani novembra, polna cena za jasli je bila za starše 89.295 dinarjev, za vrtec pa 53.112 dinarjev. Skupnost otroškega varstva, ki je za letos ovrednotila program in koliko bi morali zanj prispevati starši, je presodila, da se mora cena dvigniti za domala polovico. Starši so jo že plačali, ko je kranjski izvršni svet na prevlečko podražitev reagiral z zahtevo, da se mora cena vrniti na novembrsko raven z možnim povišanjem za 15 odstotkov s 1. marcem. Tako je marčevska cena vrta 61.610, jasli pa 103.582 dinarjev, ne pa, kot je bilo februarja 82.680 in 129.490 dinarjev. Tako so na marčevskih položnicah zneski bistveno nižji kot minuli mesec, pač zaradi pocenitve in tudi poročuna.

Deloma so imeli starši vendarle prav, ko jih je ob pocenitvi zaskrbelo, kaj bo prihodnji mesec. Vzgojno varstvena organizacija je predlagala, naj se 1. aprila vrtec spet podraži za 18 odstotkov, kar pomeni, naj bi za predšolskega otroka stal 72.700 dinarjev in za jasli 122.227 dinarjev. To bi bilo še vedno manj kot je bilo mišljeno z drastično februarjsko podražitvijo. Ta cenovna nihanja pomenijo 10 starih milijonov izpada dohodka za pretekle dva meseca v VVO, kar jim lahko prinese tudi izgubo, če primanjkljaja ne bo pokrila skupnost otroškega varstva.

D. Z. Žebir

prof. dr. Albin Igljčar

Nadaljnje predlagane rešitve želijo zagotoviti večjo demokratičnost postopka določanja kandidatov za delegate. Zato je uvedena obveznost, da se predvidi več kandidatov, kot pa se jih voli. Pri predlaganju kandidatov in določanju kandidatov za delegate sodelujejo delovni ljudje in občani ter njihove delegacije.

Bistvena novost na področju volilnega sistema je predlog, da bi delovni ljudje in občani neposredno volili delegate v posamezne zborove skupščin družbenopolitičnih skupnosti. S tem bi v uresničevanju delegatskega sistema vnesli trdnjšo povezavo delegatov z delegatsko bazo oziroma volilci. Tako ustavne spremembe predvidevajo neposredne volitve delegatov v zboru združenega dela republikanske skupščine in v Zvezni zbor Skupščine Jugoslavije.

Pri zborih združenega dela in zborih krajevnih skupnosti občinskih skupščin pa sta predvideni dve možnosti njihovega oblikovanja. Delegate v te zore lahko volijo delovni ljudje in občani neposredno s tajnim glasovanjem, ali pa jih delegirajo delegacije temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti. Ureditev teh volitev bi pomenila novost v primerjavi z dosedanjim praksom, delegiranje delegatov iz vrst delegacij pa smo poznali doslej.

Za zbor občin republikanske skupščine je ohranjena dosedanja rešitev. Delegate tega zbora volijo delegati vseh zborov občinskih skupščin. Za volitev delegatov v družbenopolitični zbor republikanske skupščine je predvidena drugačna ureditev. Dosedaj so te delegacije volile občinske skupščine, osnutek amandmaja pa predvideva, da volijo delegate v te zore izvoljena telesa družbenopolitičnih organizacij.

Zvezda že vrsto let sodi med najboljše kranjske tovarne

Udarno moč izgublja celo Zvezda

Kranj, 30. marca — Kranjska tekstilna tovarna Zvezda, ki je specializirana za izdelovanje lepljivih medvlog, že vrsto let po številnih pokazateljih sodi med najboljše kranjske tovarne in se uvršča v sam vrh slovenske tekstilne industrije, tudi lanski poslovni rezultati so nadpovprečni. Še boljši pa bi bili, če jih ne bi popravki obračunskega sistema in ukrepi tekoče gospodarske politike dobesedno treščili po glavi, kranjska Zvezda je vsekakor odličen primer, kako so najbolj udarili prav dobre gospodarje.

Navajeni smo, da se občinska vlada običajno odpravi v tovarno, ki ji gre slabo. Kranjski izvršni svet se je minulo sredo sestel v tekstilni tovarni Zvezda, obisk je bil vsekakor izjema tega pravila, saj kranjska Zvezda že vrsto let sodi med najboljše kranjske tovarne in se uvršča v sam vrh slovenske tekstilne industrije.

Obisku sta botrovala dva razloga, prvi je dejstvo, da bo Zvezda prihodnje leto praznovala 50-letnico obstoja, deležna bo ustreznega priznanja, kar so zapisali tudi med sklepe obiska. Drugi razlog pa je bila seznanitev s problemi, boljše rešeno udarci, ki so jih dobri gospodarjem prizadejali zadnji ukrepi tekoče gospodarske politike ter popravki obračunskega sistema in z njimi povezane večje obremenitve, kar vse je lanske poslovne rezultate našega gospodarstva spravilo v »sprejemljivo« sivo povprečje. Drugače povedano, boljše so jo odnesli tisti, ki so skrili izgubo in ki poslujejo predvsem s sponženim denarjem, slabše pa tisti, ki dobro gospodarijo in poslujejo predvsem z lastnim denarjem.

V letošnjih prvih mesecih se razmere še bolj zaostrujejo, kar je bilo moč razbrati iz besed direktorja kranjske Zvezde Jožeta Rozmana, ki je dejal, da tudi v Zvezdi že govore o preživetju in napovedal izgubo, če se v prihodnjih šestih mesecih ne bo nič spremenilo. Predsednik kranjskega izvršnega sveta Henrik Peternelj pa je dodal, da je po svežih podatkih prvih treh mesecev letošnjega leta kranjsko gospodarstvo v še slabšem položaju, kot je bilo lani, udarno moč pa izgubljajo tudi najboljše delovne organizacije, poleg Zvezde so to še Exoterm, Ikos, tudi IBI.

Skrivnost uspeha je v kakovosti izdelkov

V Zvezdi so ozko specializirani za izdelavo lepljivih medvlog, njihovi izdelki so znani pod imenom Centelin. Podobne tovarne v Jugoslaviji res ni, toda Zvezda ni brez konkurence, kakor si morda kdo misli, medvloge izdelujejo tudi nekatere druge tekstilne tovarne. Zvezda pri tekstilnih medvlogah pokriva 60 odstotkov jugoslovanskega trga, v obutveni industriji 15 odstotkov.

Skrivnost njihovega uspeha je v kakovosti izdelkov, ki je prav pri medvlogah zelo občutljiva. Košček tkanine lahko pokvari suknjič, srajco, obleko, reklamacija pa se seveda ne nanaša zgolj na odstotek materiala, kolikor v obleki predstavlja medvloga, temveč na celotno oblačilo. Vsled slabe kakovosti bi jih reklamacije torej lahko hitro pokopale in tu morda tiči razlog, zakaj se nobena druga tekstilna tovarna ni specializirala tako ozko kot Zvezda.

V Zvezdi kakovosti posvečajo res veliko pozornost, vsak meter medvloge gre skozi štiri kontrole in slaba skorajda ne more priti na tržišče. Lani so imeli le za 450 tisoč dolarjev prodanih medvlog reklamacij, kar je res malo pri celotnem prihodu, ki je znašal 10,3 milijard dolarjev.

Povečali proizvodnjo, produktivnost, izvoz

Udarce tekoče gospodarske politike so lani skušali ublažiti s še boljšim delom, obseg proizvodnje so fizično povečali za 8 odstotkov, prodajo za 7 odstotkov, produktivnost za 12 odstotkov, ob 2 odstotnem zmanjšanju zaposlenosti.

Izdelali so 10 milijonov metrov medvlog, od tega so jih 2 milijona metrov izvozili in iztržili 1,7 milijona dolarjev na zahodnih tržiščih, izvoz na vzhodna pa je znašal le 85 tisoč dolarjev. Za 152-članski delovni kolektiv to seveda ni majhen izvoz, saj se je v zadnjih letih sukal od 10 do 15 tisoč dolarjev na zaposlenega, lani je znašal 17.400 dolarjev na zaposlenega, v primerjavi z letom poprej je bil večji za 29 odstotkov. Skratka, če bi pri nas vsi tako pridno izvažali, nam ne bi bilo težko odplačevati tujih dolgov.

Kreditov ne poznajo

V Zvezdi so lani za investicije namenili 840 milijonov dolarjev, 750 milijonov dolarjev za investicijsko vzdrževanje. V zadnjih dveh letih pa so za investicije porabili 3 milijarde dolarjev. Lastnih sredstev seveda, saj kreditov praktično ne poznajo, tudi nove prostore so zgradili z lastnim denarjem. Na kredit so pred leti kupili le en stroj, še to je bilo tuje IFC posojilo.

Navkljub dobremu delu akumulacija manjša kot leto poprej

Po zaključnem računu za lansko leto so v Zvezdi za akumulacijo lahko namenili 461 milijono

novinarjev, kar je manj kot leto poprej, če upoštevamo inflacijo, je to seveda toliko manj. Še vedno pa prednjačijo po deležu akumulacije v dohodku, ki je v Zvezdi znašala 20,8 odstotkov, v sorodnih kranjskih tovarnah 19,5 odstotkov, v celotnem kranjskem gospodarstvu pa 7,9 odstotkov.

Udarili so jih seveda zlasti novembrski ukrepi tekoče ekonomske politike, cene njihovih izdelkov so zamrznjene na ravni lanskega septembra, vhodni materiali pa so se jim podražili od 30 do 70 odstotkov.

Dodatna »presenečenja« pa so jih seveda čakala, ko so potegnili črto pod obračun za lansko leto. V mislih imamo seveda predvsem popravke obračunskega sistema, ki so z revalorizacijami udarili dobre gospodarje, tiste, ki poslujejo predvsem z lastnimi sredstvi. Poslovni sklad so morali z revalorizacijo povečati za 2 milijardi dolarjev, kar je bila seveda osnova za izračun obveznosti. Krepko so jim tako porasle obveznosti za nerazvite, ki so znesle 5,8 odstotka poslovnih sredstev, kar je skoraj toliko kot je znašala akumulacija. Drugače povedano, za posojila nerazvitim so morali prispevati lani 46,24 odstotkov akumulacije, leto poprej pa se je znesek povečal za več kot štiri in pol krat.

M. Volčjak

Lačni tudi vlečni konji

V primerjavi s slovenskim so lanski poslovni rezultati gorenjskega gospodarstva slabši, pri tem pa je zanimivo, da so mu bolj porasle obveznosti do nerazvitih.

Gorenjsko gospodarstvo izgublja korak pred slovenskim, že nekaj časa, tako govori tudi primerjava lanske poslovne uspešnosti. Tako celotni prihodek kot dohodek in čisti dohodek izkazuje nižjo rast, celotni prihodek gorenjskega gospodarstva je imel v slovenskem 10,3 odstotni delež, dohodek 10,2 odstotnega, čisti dohodek 10 odstotnega, sredstva za akumulacijo 10,2 odstotnega. Bistveno večji pa je delež izgub, ki so v slovenskem gospodarstvu znašale 241 milijard dinarjev, v gorenjskem 41 milijard dinarjev, kar predstavlja 17,2 odstotka slovenskih.

Uspešnost gorenjskega gospodarstva krnuta predvsem dva velika, lahko rečemo že kar tradicionalna izgubarja: Telematika in Železarna. Takšno trditev podčrtuje tudi zanimiv podatek, da so gorenjskemu gospodarstvu bolj kot slovenskemu porasle obveznosti do nerazvitih, saj je slovensko gospodarstvo za posojila manj razvitim lani prispevalo 166 milijard dinarjev, kar je 283 odstotkov več kot leto poprej, gorenjsko pa 21 milijard dinarjev, kar je 313 odstotkov več kot leto poprej, gorenjski delež pa je bil 12,4 odstoten.

Na Gorenjskem je torej dosti dobrih delovnih organizacij, saj vemo, da obveznosti do nerazvitih niso enakomerno porazdeljene, več prispevajo dobri gospodarji, manj slabi. Že ob to dejstvo zdaj mnogi rišejo velik uprašaj, kar kaže, da posojila nerazvitim pomujejo kot davek. Pravi vihar, ki se še ni polegel, pa je seveda povzročilo povečanje teh obveznosti čez vse razumne meje, jeze se seveda predvsem dobri gospodarji, saj morajo ponekod za te obveznosti odrediti celo toliko denarja kot jim ga je ostalo za akumulacijo. Upravičeno sprašuje: kaj se bo zgodilo, če bodo lačni tudi vlečni konji?

V tem plazu vročih besed, ki še nimajo vseh odgovorov, pa vse bolj postaja jasno, da bomo lahko pravi odgovor lahko našli kar doma. Le v Sloveniji je bila namreč kot osnova za obračun obveznosti uveljavljena tudi revalorizacija akumulacije, kar se je seveda poleg pozitivnega predznaka sprevrglo tudi v medvedjo uslugo.

M. Volčjak

Novost v prevozu

Eurošped iz Škofje Loke, ki posluje v sestavi sozda Alpetour, je prvi v Jugoslaviji uvedel novost v integralnem transportu in pričel uporabljati zamenljivi zabojnik, proizvod Autoservisa iz Domžal, potem ko so zabojnik že dve leti preizkušali pri ZTP Ljubljana. Zabojnik, ki je podoben kontejnerju, že nekaj časa uporabljajo pri prevozi v razvitih državah Evrope. Pri nas so ga torej šele začeli uporabljati, čeprav je cenejši in pri natovarjanju in raztovarjanju ni potreben vilicar ali dvigalo, saj imajo standardni tovornjaki v ta namen že vgrajen mehanizem za dviganje in spuščanje zabojnika. Zabojnik je opremljen s carinskim trakom, kar pomeni, da je z njim moč prevažati blago, ki gre na carinjenje. Ker zabojnik lahko služi tudi kot začasno skladišče, so njegove prednosti še večje.

Pri novem odkopu manjše izgube uranove rude

V Rudniku urana Žirovski vrh preizkušajo novo odkopno metodo, ki naj bi povečala izkoristek bogatejših rudnih ležišč in izboljšala varnost po končanem kopanju na določenem delu. Za iskanje novega načina odkopavanja so krive izgube, ki nastajajo po stari metodi. Po njej se lotijo sloja od zgoraj navzdol in puščajo za sabo posebne varnostne stebre, težava pa je v tem, da v bogatejših slojih ostaja tudi do 40 odstotkov rude neizkoriščene v varnostnih stebrih. Da bi se tem izgubam izognili, so pred dvema letoma prišli na idejo o kopanju od spodaj navzgor in o zasipavanju odkopanih delov z mešanino jalovine in betona. Na ta način lahko odkopujejo vse dele, večja pa je tudi varnost, ker z zasipavanjem preprečijo nevarnost rušenja po končanem odkopu. V RUŽV pravijo, da stare metode ne bodo opustili, ampak bodo potem, ko bo nova dobora preizkušena, kopal kombinirano, ponekod po starem drugje po novem.

V DELOVNI HALJI

Jernej Lamprecht, orodjar

Iščemo novo skupno lokacijo

Gorenja vas, 30. marca — Gidor sodi med manjša obrtna podjetja, saj je v njem zaposlenih le 43 delavcev, pa še ti niso pod isto streho; približno tretjina jih dela v kovačiji v Poljanah, drugi v kovinarski delavnici in orodjarni v Gorenji vasi, vključeni v oklepju stanovanjskih hiš.

Na to pomanjkljivost je opomnil tudi Jernej Lamprecht, ki se je za orodjarja izučil v LTH, po vojaščini pa je iskal delo bližje domu, v Žirovskem vrhu. Našel ga je v Gidorju v Gorenji vasi, v orodjarni, kjer četrto leto skrbi za orodja, s katerimi delajo kovači in kovinarji v delavnici.

»Že dolgo v Gorenji vasi iščemo prostor za skupno proizvodno halo, v kateri bi bili boljši delovni pogoji, delo bi lažje in boljše organizirali, prihranili številne poti od obrata do obrata, od ene skladiščne hiše do druge in se s tem znebili nepotrebnih stroškov. Žal doslej zaman trkamo na vsa vrata in sprašujemo po industrijski coni v Gorenji vasi, kjer bi lahko gradili boljšo prostorsko prihodnost.«

Za prihodnost na trgu se kolektiv Gidorja ne boji. Iznajdljiv in prilagodljiv je sposoben ugoditi naročnikom. Delajo po naročilo najrazličnejše vrste kovinarskih oziroma kovanih izdelkov; nekakšna stalna posebnost pa so sidra in krožniki za smučarske vlečnice ter enosedelci in dvosedelci za žičnice. Dela jim ne manjka, več preglaiv jim povzročajo cene in kakovost materialov.

»Lani smo se bolj resno lotili tudi zunanjskega trga. V Švico smo začeli izvažati kladiva, prav zdaj pa se dogovarjamo še za nekatere druge izdelke,« je dejal Jernej Lamprecht, ki je v Gidorju tudi predsednik sindikata.

»Naš sindikat se ukvarja predvsem z »otipljivimi« stvarmi; organiziramo pocieni letovanja v dveh počitniških prikolnicah ob morju, prirrejamo izlete, piknike, obdaritve žena in otrok, se udeležujemo sindikalnih tekm in podobno. Kolektiv je složen, fluktuacije skoraj ni, tudi plače so kar v redu (sam zaslužim okrog 470 tisočakov), tako da poseg sindikata na druga področja niti ni potreben.«

H. Jelovčan

ureja MARIJA VOLČJAK

Poslovanje Iskre Kibernetike v lanskem letu

Pri števcih izguba

Kranj, marca — Električni števci so tudi izvozno najpomembnejši izdelek kranjske Iskre Kibernetike, predvsem zaradi zunanjih razlogov pa je toz štivec tudi lansko poslovno leto zaključil z izgubo, ki je znašala 2,3 milijarde dinarjev. Po zaslugi obračunskega sistema so jo lahko pokrili z revalorizacijskimi prihodki že med izdelavo zaključnega računa, ostajajo pa likvidnostni problemi.

Ob vsesplošnem upadanju obsega industrijske proizvodnje, ki je lani v kranjski občini upadla za 9,2 odstotka, na Gorenjskem za 6,7 odstotkov in v Sloveniji za 1,2 odstotka, so v kranjski Iskre Kibernetiki fizični obseg proizvodnje povečali za 1,2 odstotka. Tudi produktivnost jim ni upadla, malce oziroma za 0,1 odstotka so jo celo povečali. Primerjalno velja predstaviti tudi njihov izvoz, saj je kranjska Kibernetika lani v primerjavi z letom poprej skupni izvoz povečala za 25 odstotkov (v kranjski občini je upadel za 23,8 odstotkov, na Gorenjskem za 13,8 odstotkov), izvoz na konvertibilna tržišča pa so povečali kar za 31,5 odstotkov (v kranjski občini je upadel za 2 odstotka, na Gorenjskem pa se je povečal za 2,4 odstotka).

Podatki torej govore, da so v Kibernetiki dobro delali in pridno izvažali, zaslužek pa ni bil takšen, kakršen bi moral tem naporom slediti. Poglavitni vzrok tiči v neprimernih in že neštokrat kritiziranih ukrepih tekoče gospodarske politike, ki so oklestili dohodek do te mere, da sta ga v Kibernetiki imela le dva tozda dovolj za pokrivanje osebnih dohodkov in napolnitev vseh skladov, pet tozdov je napolnilo le rezervni sklad in deloma stanovanjskega, trije le del rezervnega, toz štivec pa je imel 2,3 milijarde dinarjev izgube. Pokrili so jo z revalorizacijskimi prihodki že v času izdelave zaključnega računa, zato osebne dohodeke lahko izplačujejo v skladu s samoupravnimi akti, pesti pa jih seveda nelikvidnost, saj revalorizacijski prihodki niso kvalitetna sredstva.

Podobne razloge izgube pri števcih so v Kibernetiki ugotavljali že lani, na eni strani je to strog režim kontrole cen njihovih izdelkov na domačem trgu, na drugi pa nestvarni tečaj dinarja, ki jih je lani udaril tudi s tečajnimi razlikami, ki nastajajo pri prodaji na kredit, obračunski sistem pa jih ne »priznava«; v tozdu števci so lani znašale okoli 2,5 milijard dinarjev. Najbolj pa so jih udarili novembrski interventni ukrepi, ko so močno porasle cene izdelavnemu materialu in surovinam, sami pa so morali cene vrniti na raven 1. oktobra in kljub devalvaciji učinek ukrepov za Kibernetiko ni bil pozitiven.

M. V.

Proizvodnja še naprej upada

Kranj, marec — Upadanje obsega industrijske proizvodnje na Gorenjskem se nadaljuje, v prvih dveh mesecih letošnjega leta je bila za 11,3 odstotke manjša v primerjavi z enakim lanskim razdobjem. Februarja je bila sicer glede na predhodni mesec večja za 16,7 odstotkov, na kar je brez dvoma letos vplival tudi daljši, prestopni mesec, v primerjavi z lanskim februarjem, ki je bil seveda za dan krajši, pa je bila kljub temu manjša za 9,8 odstotkov. Upadanje obsega industrijske proizvodnje, ki se je začelo že marca lani, se torej nadaljuje.

Doslej smo med desetimi industrijskimi panogami, ki predstavljajo 90 odstotkov industrijske proizvodnje na Gorenjskem, lahko navajali nekaj, ki so pove-

čevale obseg proizvodnje, zdaj kot edina ostaja le predelava kavčuka, ki je v prvih dveh mesecih letošnjega leta v primerjavi z enakim lanskim razdobjem obseg proizvodnje povečala za 0,7 odstotkov, v vseh ostalih je upadel: v proizvodnji električnih strojev in aparatov kar za 30,8 odstotkov, v črni metalurgiji za 12 odstotkov, v živilski industriji za 11,1 odstotek, v proizvodnji obutve za 10,1 odstotek, v proizvodnji lesnih izdelkov za 7,8 odstotkov, v predelavi kemičnih izdelkov za 7,2 odstotka, v proizvodnji tekstilne preje in tkanin za 6,9 odstotkov, v proizvodnji končnih tekstilnih izdelkov za 3,8 odstotkov in v kovinsko predelovalni dejavnosti za 3,4 odstotke.

M. V.

Obeti letošnje turistične sezone

S preskrbo ne bo težav

Radenci, 29. marca — Posveta o pospeševanju mednarodnega turizma, ki je potekal pod naslovom »Turizem nas bogati«, se je v torek popoldne udeležil tudi predsednik zveznega komiteja za turizem Miodrag Mirović. Pogovor z njim, ki ga je vodila predsednica republiškega komiteja za turizem in gostinstvo Milica Mitićeva, je še enkrat dokazal, da je trenutno težko govoriti o razvoju tudi na področju turizma, saj pravzaprav nihče ne ve, kaj bo jutri.

Turistični gospodarstveniki in novinarji, ki smo imeli za Miodraga Mirovića pripravljenih na kupe vprašanj, na posvetu nismo izvedeli kaj prida novega, posebno pa ne tistega, o razvoju v prihodnjih letih. Kljub temu da je predsednik zveznega komiteja za turizem v uvodnem govoru poudaril, da so letošnji kazalci gospodarskega razvoja nekaj ugodnejši od lanskih, pa so turistični delavci ugotavljali, da nam lahko le realnejši tečaj dinarja prinese kolikor toliko uspešno sezono.

Na vprašanje o preskrbi jugoslovanskega tržišča med turistično sezono, je zagotovil, da letos ne bo težav, ko je govoril o cestah, pa je povedal, da je v bližnjem načrtu cesta Bratstva in enotnosti, kasneje pa naj bi se (če bodo seveda sredstva) gradile tudi druge ceste. Tudi predlog sprememb zakona o tujih vlaganjih je pripravil, bistvo tega pa je, da bi investitorji razpolagali z devizami ves čas gradnje. Turistični delavci in bančniki so tudi predlagali naj se ponovno uvede direktno plačevanje v hotelih, da bomo vsaj laže ugotovili realni devizni priliv, s čimer bodo dani tudi boljši pogoji kreditiranja.

V. Stanovnik

Letna šola Iskre Delte

10 let lastne poti v informatiki

Ljubljana, marca — Iskra Delta že več let zapovrstjo pripravlja v Cankarjevem domu v Ljubljani tako imenovano Letno šolo, letos bo potekala od 18. do 20. maja s temo »10 let lastne poti v informatiki.« Tje dni so začeli zanjo zbirati prijave, štne potje je 18. april. Prva dva dneva bosta namenjena seminarjem, tretji dan pa predavanjem s široko tematiko. V času Letne šole bo v Cankarjevem domu tudi razstava in predstavitve aparaturnih in programskih proizvodov Iskre Delte.

Tržič, marca — Pomladanskega čiščenja in urejanja zelenic so se zadnje dneve lotili tudi v Bistrici, kjer pred eno najbolj obiskanih trgovin, pred Pekom, urejajo parkirišče in zelenice.

Foto: F. Perdan

Priznanje za sodelovanje

Kranj — Na nedavni svečanosti ob 75-letnici Lovske zveze Slovenije, ki je bila v prostorih Gorenjskega sejma v Kranju, je predsednik Lovske zveze Slovenije Bruno Skumavec podelil Gorskemu reševalni službi Slovenije in njenim postajani najvišje lovsko priznanje in sicer red za zasluge I. stopnje. Priznanje, namenjeno vsem gorskim reševalcem Slovenije, je ob tej priložnosti prevzel predsednik zdravniške komisije Gorske reševalne službe Slovenije dr. Andrej Robič.

Odkar deluje organizirana gorska reševalna služba pri nas, je bilo sodelovanje med lovci in reševalci vedno zelo dobro. Nič koliko primerov je bilo, ko so reševalci pomagali ponesrečenim lovcom v gorah. Vedno pa so bili tudi lovci pripravljeni pomagati gorskim reševalcem, posebno še pri takšnih zahtevnih akcijah, ki so bile izvedljive le ob dobrem poznavanju terena. Prav gorski teren lovci zelo dobro poznajo.

Tako kot je že vrsto let uspešno obojestransko sodelovanje in delovanje, je bila ob tej priložnosti skupna tudi ugotovitev, da je treba čimprej začeti organizirano in resno akcijo za ohranitev naše gorske krajine. Onesnaženje je namreč že resno načelo tudi to področje.

A. Ž.

Boljša gostinska ponudba v Stari Fužini

Stara Fužina — Okrog 100 članov društva upokojencev iz Stare Fužine v Bohinju bo imelo v nedeljo, 3. aprila, popoldne občni zbor, na katerem bodo ocenili delo društva v minulemu letu, pogovorili pa se bodo tudi o letošnjem programu in izvolili nov odbor ter nadzorni odbor društva. Še posebej naj bi na zboru spregovorili o boljši turistični oziroma gostinski ponudbi v Stari Fužini. Društvo ima namreč v kulturnem domu, kjer bo v nedeljo tudi občni zbor, bife. Da bi za zasebne goste v Stari Fužini izboljšali preskrbo, se je upravni odbor društva odločil, da bife odda v najem zasebniku, ta pa (ponudnik je že znan) je pripravljen zagotoviti dobro ponudbo in postrežbo tudi ob sobotah in nedeljah, ko so gostinski lokali v Stari Fužini zaprti oziroma v njih ni moč dobiti različne hrane.

Izlet na Jošta za upokojence

Kranj — Sekcija za planinstvo in planinske pohode pri Društvu upokojencev Kranj vabi v sredo, 6. aprila, na planinsko turo na Jošta. Odhod bo ob 7.30 z avtobusne postaje Kranj. Pot bo vodila izletnike mimo Rakovice in Zabukovja na vrh Jošta, z Jošta pa potem do Stražišča. Tura ni zahtevna in ob zmerni hoji traja tri do štiri ure. Sekcija pa je pripravila tudi program izletov in lažjih planinskih tur za letos. Praviloma bodo ti izleti vsako prvo sredo v mesecu. Tako je 4. maja predviden izlet Škofja Loka — Ožbolt nad Zmencem, 18. maja Planina pod Golico — Plavški rovt — Jesenice, 1. junija Škofja Loka — Križna gora, 6. julija Golnik — Kriška gora. V ostalih mesecih pa so predvideni še izleti na Jakoba in Potoško goro, Bistriško planino, Šmarno goro, Janče nad Jevnico v Zavrhu, Lovrenc nad Bašljem... Če bo vreme deževno, se izlet prestopi za teden dni. Sicer pa so vse planinske ture takšne, da jih zmoro upokojenci vseh starosti. Izlete bodo vodili izkušeni planinski vodniki, oprema pa mora biti primerna glede na vremenske pogoje. Pred vsakim izletom bo v Gorenjskem glasu objavljen kratek opis ture.

Nov predsednik TD Bohinj-jezero

Bohinj — Na letošnjem občnem zboru turističnega društva Bohinj-jezero so člani izvolili tudi novo vodstvo. Predsednik tamkajšnjega turističnega društva je postal Stanko Košnik iz Broda, ki je bil prej član upravnega odbora.

V. S.

Pirhanje pred Namom

Škofja Loka — Delavno turistično društvo iz Škofje Loke, ki se letos pripravlja na številne prireditve, s katerimi bo skušalo popularizirati staro mesto pod Lubnikom, prvo takšno prireditev pripravila danes (petek), ob 18. uri, na prostoru pred škofjeloško Namom. Prireditev so poimenovali pirhanje. Vsi, ki se želijo pomeriti v tekmovanju sekanja pirhov, nekdanji priljubljeni igri ob velikonočnih praznikih, sta vabljeni. Obetaja tudi zanimive nagrade.

DOPISNIKI SPOROČAJO

Zanimiva razstava

V otroškem vrtcu na Bledu, kjer imajo večnamensko dvorano, vzgojiteljice in varuške starše dobesedno presenetijo z različnimi razstavami in prireditvami, ki jih pripravijo malčki. Tako je bilo tudi letos ob dnevu žena, ko so se malčki predstavili z zanimivo razstavo Fizični pojavi. Razstavo, na kateri so se malčki predstavili tudi s slikami, si je ogledalo več sto staršev.

Boljša turistična ponudba

Janez Kuhar iz Cerklje pa sporoča, da so na nedavnem sestanku vodstva turističnega društva Cerklje z delavci, ki se ukvarjajo z gostinstvom, še posebej spregovorili o izboljšanju zimskih in letne turistične ponudbe pod Krvavcem. Ob tem so ugotavljali, da bi morala v skupnih prizadevanjih boljše sodelovati tudi RTC Krvavec in Letališče Ljubljana. Za najboljše gostinsko ponudbo na območju vseh sedmih krajevnih skupnosti na Cerkljanskem pod Krvavcem bodo konec tega leta prvič podelili zlato, srebrno in bronasto vrtnico.

ureja ANDREJ ŽALAR

Če bo šlo tako naprej

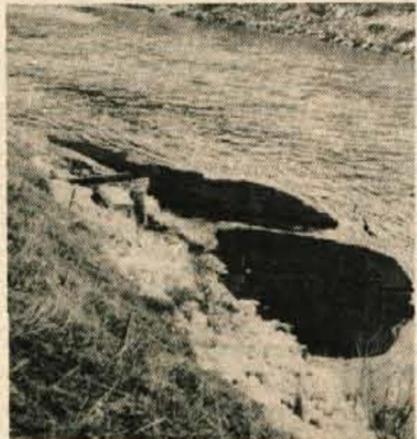
Nas bo streznilo le daljše pomanjkanje vode

Kranj, 31. marca — Enajst let je že Tone Borišek pri Vodnogospodarskem podjetju v Kranju vodnogospodarski nadzornik. Vsa ta leta ima med drugim na skrbi tudi nadzor nad čistočo voda in obrežij v dolini. Čeprav vse leto, je še posebno spomladi, ko odleze sneg, njegov delovnik za vodo od jutra do večera. Nad njegovo oceno o varstvu voda in obrežij v zadnjih letih pa se velja zamisliti.

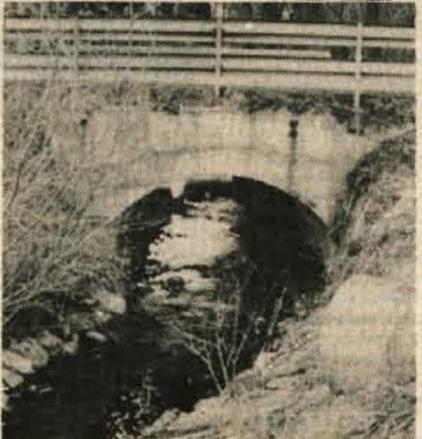
"Ne rečem, da v šolah ne delajo pri vzgoji mladih za varstvo okolja. Imajo tako imenovane ekološke dneve, ko največkrat počistijo okolico šole. Marsikatera šola se vključuje tudi v našo akcijo Vodnogospodarskega podjetja Kranj, ko najboljše šole, ki čistijo bregove potokov in rek, tudi nagradimo. Mislim pa, da je tako v šoli, predvsem pa doma, tovrstne vzgoje pri najmlajših premalo.

Danes se recimo kmetije zelo jezijo, ko jim neznanci z odpadki onesnažujejo gozdove. Prav imajo, ko opozarjajo in tudi iščejo krivce. Vendar pa se sami največkrat ne obnašajo nič drugače. Spomladi, ko se začne čiščenje okrog hiš in poslopij čez noč zrastejo kupi odpadkov in različne navlake v potokih in ob bregovih. Vsi si torej zaslužijo oceno: nezadostno. In vedno bolj sem prepričan, da nas bo morda streznilo šele takrat, ko bomo enkrat zares, na lastni koži, občutili vso škodo, ko bomo enkrat za daljše obdobje ostali brez pitne vode..."

Najmanj dve leti že velja odlok o preprečitvi odlaganja odpadkov na obrežje Save pred začetkom kranjskega jezera... Tudi tale posnetek pri Tekstilindusovem obratu II je bil napravljen pred dnevi...

Zares prepričljivo, pravzaprav kar grozljivo, potrditev, da so takšna razmišljanja več kot utemeljena, smo potem pred dnevi odkrivali ob potokih in bregovih rek v kranjski občini. Prav nič drugačna pa ni bila v teh dneh, ko se je koledarska zima poslavljala, tudi v drugih gorenjskih občinah.

Pri glavnem odlagališču odpadkov v kranjski občini v Tenetišah so tudi trije tako imenovani usadniki, iz katerih naj bi (začasno) iztekala v Parovnico vsaj do nekdanje neoporečna voda. Menda se od ureditve usadnikov nihče še ni dotaknil in v Parovnico skozi odtočni kanal teče (milo rečeno) črna, smrdljiva tekočina...

Na vsakem koraku smo ugotavljali, da imajo spomladanska čiščenja okrog domačij v nekaterih naseljih dva obraza. Prvi, lep, se kaže v delu, želji in hotenju, da bo domačija lepo urejena in morda celo prenovljena, okolica pa čimbolj čista in lepa za oko. Seveda pa različne navlake, posebno še, kadar gre tudi za prenavo, pa ni tako malo. In čeprav je bilo na primer na območju Trstenika le streljaj daleč odlagališče odpadkov v Tenetišah, je navlaka pristala kar ob bregu bližnjega potoka. Pred leti so jo na primer od tod odpeljali ribiči, morda jo bo letos kdo drug... Še bolj kot vprašanje, kdo bo vso to navlako okrog potokov očistil, pa zaskrbljuje vprašanje, koliko časa bodo potem bregovi in potoki spet čisti? Zgodilo se je že, da zgolj in samo za eno noč.

Pred štirimi leti so člani Ribiške družine Kranj iz potoka Stražnica od Trstenika proti Pangršici in naprej odpeljali na primer kar 12 traktorjskih prikolice različnih odpadkov. Pred dnevi je bilo v in ob potoku spet polno odpadkov oziroma odpadnega materiala.

Na območju odlagališča krajevnih skupnosti Duplje je tudi izvir, ki se zliva v potok, ta pa naprej v Trziško Bistrico. Navlake in odpadki je vse polno tudi ob dokaj neurejenem smetišču.

Kako torej zatreti to bujno smetiščno vegetacijo? Tone Borišek ob dolgoletnih izkušnjah pri svojem delu ugotavlja, da so kazni nedvomno eden od pripomočkov, vendar pa je njihova moč vedno slabša. Zato se prav lahko in zelo kmalu zgodi, da nas bo streznil le šok, ko bomo doživeli daljše pomanjkanje pitne vode!

A. Žalar

Dejavnost kranjskih tabornikov

Širjenje taborništva v nove kraje

Kranj, 30. marca — Zveza tabornikov občine Kranj namerava letos organizirati enote v krajih, kjer je taborništvo že živeło. Ena najpomembnejših nalog sedanjega članstva pa bo nadaljnja obnova stare šole v Beli Krajini, kamor zahajajo na letovanje že sedem let.

Zveza tabornikov občine Kranj združuje 745 članov, ki delujejo v štirih starostnih skupinah. Najmlajših, muršev je 55, medvedkov in čebelic 365, tabornic in tabornikov 192, klubovcev, ki so starejši od 18 let, pa je 107. Članstvo je povezano v šestih odredih. Štirje od njih, odred Stane Žagar - mlajši, Albin Drolc, Strašni ognji in Kokrški odred domujejo v Kranju z okolico, Gorenjski odred deluje v Cerkljah, na Golniku pa odred Črni bor.

"V naši zvezi," pripoveduje načelnik ZTO Kranj Tone Bajuk, "si prizadevamo, da bi organizirali taborniške enote v krajih, kjer je taborništvo že živeło. Ob začetku novega šolskega leta jeseni nameravamo osnovati enote v Besnici, Naklem in Senčurju. Naša dolgoročna naloga pa bo ustanovitev taborniških enot v večini krajevnih skupnosti."

Osnovna dejavnost tabornikov je izobraževanje, ki poteka

v vodih, četah in odredih. Za usposabljanje članstva skrbi tudi občinska zveza, ki je jeseni začela vodniški tečaj. Vanj se je vključilo 22 tabornikov in tabornic, za katerimi sta že začetni in nadaljevalni del tečaja, čaka pa jih še večdnevni orientacijski pohod z bivanjem v naravi konec aprila.

Svoje znanje taborniki preiskujejo na tekmovanjih. Sedaj potekajo taborniški mnogobojni po odredih, občinski mnogoboj za tabornike in klubovce pripravljajo v drugi polovici aprila, za mlajši del članstva pa v prvi polovici maja. Gorenjski mnogobojni bodo junija, ko boste mlajši kategoriji tekmovali v Kranju in starejši v Škofji Loki. Zatem se bodo med 24. in 26. junijem pomerili taborniki na republiškem mnogoboju v Bohinju, kjer bodo odprli prenovljeno Gozdno šolo.

"Tudi kranjski taborniki vlagamo veliko sil in denarja," sklene pogovor načelnik Bajuk, "v vzdrževanje svojih objektov. V taborniški koči na Jošto, ki je last odreda Albin Drolc, nameravamo dotrajana tla v kuhinji. Na tabornem prostoru v Fažani se bomo lotili urejanja greznice. Več dela pa nas čaka pri nadaljnji prenovi opuščene šole v Marindolu, ki smo jo dobili od KS Adlešič ob lanski 35-letnici naše organizacije. Lani smo popravili ostrejšje stavbe. Letos načrtujemo končanje gradbenih del v notranosti in ureditev okolice, kar bomo čimveč skušali postoriti s prostovoljnimi delom članstva."

S. Saje

Darujmo kri

Velika krvodajalska akcija, ki jo je pripravila kranjska organizacija Rdečega križa, se nadaljuje. Še ves prihodnji teden bodo krvodajalci odhajali na Zavod za transfuzijo krvi v Ljubljano. Prevoze zanje bodo takole organizirali:

Ponedeljek, 4. aprila:

Kokrica	ob 6. uri	avtobusna postaja Lakner
Kokrica	ob 7. uri	postaja Lakner, Mlaka
Struževo	ob 9. uri	pred trgovino Živila
Podblica	ob 9.30	avtobusna postaja Podblica
Velesovo	ob 10. uri	avtobusna postaja Velesovo
Duplje	ob 11.30	avtobusna postaja Duplje

Torek, aprila

Čirče	ob 7. uri	avtobusna postaja Čirče
Center	ob 8. uri	pred hotelom Creina
Bratov Smuk	ob 9. uri	pred KS bratov Smuk
Huje	ob 9. uri	pred KS Planina
Mavčiče	ob 10. uri	vse postaje Mavčiče, Podrečje

Sreda, 6. aprila:

Golnik	ob 7. uri	pred bolnišnico
Besnica	ob 8. uri	vse postaje Besnica
Goriče	ob 9. uri	avtobusna postaja Goriče
Bratov Smuk	ob 10. uri	pred KS bratov Smuk
Olševek	ob 10.30	postaja Olševek, Hotemaže

Četrtek, 7. aprila:

Zalog	ob 6. uri	postaja Zalog, Lahovec
Orehok	ob 8. uri	postaja Orehek, Drulovče
Britof	ob 9. uri	avtobusna postaja Britof
Bitnje	ob 10.30	avtobusna postaja Bitnje

Petek, 8. aprila:

Primskovo	ob 6. in 7. uri	postaje Zadrudni dom
Cerklje	ob 7.30, 8.30, 9.30 in 10.30	GorenjeKlanec
Bratov Smuk	ob 11. uri	avtobusna postaja Cerklje
		KS Planina in Bratov Smuk

Dom upokojencev slavi 40 let

Preddvor, aprila — Dom oskrbovancev Albina Drolca v Preddvoru novembra letos praznuje 40-letnico. V čast jubileja se bodo v domu od maja do konca leta vrstile prireditve. Tako nameravajo izdelati brošuro o zgodovini gradu in njegovih stanovalcev, organizirali kulturni dan in na njem prikazali življenjske in delo Josipine Turnograjske, prve slovenske pisateljice. Pripravili bodo proslavo in domačo razstavo izdelkov domačih oskrbovancev. Slednjo bodo raz-

širili tudi z izdelki starostnikov zunaj doma in jo prikazali v Preddvoru in Kranju.

Ob tej priložnosti vabijo upokojence, ki izdelujejo zanimive, uporabne lepe predmete, pa jih do sedaj niso imeli priložnosti razstaviti, naj jih prinesejo v preddvorski dom. Sprejemali jih bodo do 20. aprila, morebitne informacije pa dajejo vsak ponedeljek, sredo in petek od 9. do 11. ure po telefonih 45-015. Razstava bo že v maju

Razmišljanje o igralskem poklicu

IGRALSTVO JE LJUBEZEN

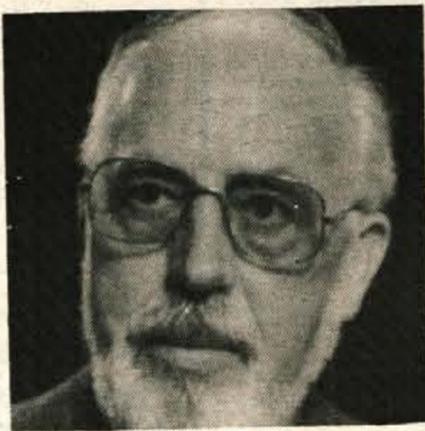
Razmišljanje igralca Aleksandra Valiča je vpeto v potrjevanje smisla umetnosti, kot predpogoja človekovega bivanja. Usoda mu je namenila, da je bil nekajkrat med prvimi ustvarjalci, ko se je rojevalo novo življenje, nova gledališča... Tako je njegovo sodelovanje v kranjski uprizoritvi Smoletove Antigone jasen poklon prizadevanjem kranjskega gledališča po ponovni vzpostavitvi poklicnega igralskega ansambla.

V letošnji sezoni je kranjsko Prešernovo gledališče uprizorilo znamenito dramsko besedilo Dominika Smoleta »Antigona«. Eno najzahtevnejših vlog v sodobni slovenski dramatik je polno oblikoval igralec Aleksander Valič. Njegov igralski obraz, o tem ne more biti dvoma, je že desetletja poznan slovenskemu občinstvu. S svojimi nastopi v različnih medijih in predvsem na gledaliških deskah, se je Aleksander Valič zapisal med najpomembnejša imena slovenskega igralskega ansambla.

Načrtovan intervju z Aleksandrom Valičem se je »zožil« v razmišljanje o igralskem poklicu, v razmišljanje tihega vračanja na tiste začetke, ko po prvih gledaliških izkušnjah bodoči ustvarjalec najde odločilen in dokončen smisel svojega »pocetja«.

V pogovoru, lahko bi zapisal, da je bil to skoraj monodramski nastop, se je Aleksander Valič vedno znova vračal k izvoru svoje odločitve: biti igralec svojim ljudem, svojemu narodu. V trenutku, ko si na različne načine postavljamo vprašanja o sebi, o narodu, je Valičevo razmišljanje bistvena potrditev današnjih razmišljanj, ki izpričujejo smiselnost umetnikovega in narodovega bivanja in vztrajanja.

Njegovo nizanje dogodkov in anekdot iz Valičevih začetnih gledaliških iskanj in potrjevanj, ko s skupino gledaliških zanesenjakov in kasneje pomembnih slovenskih ustvarjalcev vpija čarobnost odrske govornice, se ustavi ob letu 1942. Borec Aleksander Valič ob nenadejanem in spontanem nastopu pred izčrpanimi sodelavci spozna, začuti v vsej polnosti moč umetniške besede, izpovedi. Mrzla zimska noč, zatajeni ognjeni zublji, sključene postave partizanov, tišina nemoči — danes bi rekli ritualna atmosfera — izluščijo nežno Valičevo recitacijo njemu najljubšega

Aleksander Valič — biti igralec svojemu narodu

pesnika Simona Gregorčiča. Razum v takih trenutkih odpove, vse je v zanosu pesniške in igralske izpovedi. Nenavadni svet igralske besede se začne potrjevati v okoliščini boja na življenje in smrt. Vsakokratni in neponovljivi igralski nastop budi upanje.

Ko pripoveduje, Aleksander Valič ponovno doživlja nadnaravnost čudežne partizanske noči.

Čas borbe za narodov obstoj, je čas Valičeve dokončne intimne odločitve, da bo njegovo življenje lahko izpolnjeno samo skozi gledališko umetnost.

V opoju spomina na izjemni trenutek skoraj pozabi, da je ob vsakodnevnih borbah nalogah prevzel delo kulturnega organizatorja v najzlahtnejšem pomenu. Po igralskem tečaju na osvobojenem ozemlju se vrne med svoje, vrne se na teren, med soborce ter do osvoboditve ustvarja v »Frontnem gledališču VII. korpusa«.

Valičevo pripovedovanje vseskozi izžareva strast do gledališča, do publike, do svoje zemlje, do svojih ljudi... Ta strast ga opredeljuje skozi številne in raznovrstne ustvarjalne naloge vse do danes. Usoda mu je namenila, da je bil nekajkrat med prvimi ustvarjalci, ko se je rojevalo novo življenje, nova gledališča... V tem smislu je njegovo sodelovanje v kranjski uprizoritvi jasen poklon prizadevanjem kranjskega gledališča po ponovni vzpostavitvi poklicnega igralskega ansambla.

Valič prepričano razmišlja, da sta umetnost in kultura temelj naroda. Gledališče, ljudsko gledališče torej ni samo potreba peščice, ampak nuja pri zarisanju in opredeljevanju pokončnega in svobodnega človeka.

Ljubezen do gledališča, do igralskega, Valič enači z ljubeznijo do naroda. Njegova vsakovrstna življenjska izkušnja potrjuje tej misli. Človek brez gledališča, brez umetnosti, je ohromljen za eno od tistih ljubezni, ki v polnem poštenju ne pozna prevar. Valičevo izjemno igralsko ustvarjanje in vztrajanje se vseskozi polni iz te ljubezni, ki polni prazne odrske prostore.

Čas vsakokratne predstave je kratak, toda v ta čas igralec vedno znova in znova, vsak večer morda drugače, daruje svet, daruje krik in tišino, daruje sebe. Valičeva kreacija Kreona v kranjski postaviti Smoletove »Antigone« izpostavlja v prvi vrsti nikdar dokončano ljubezen do igralskega poklica.

Celotno njegovo gledališko igranje, prav tako pa tudi njegovo razmišljanje, potrjuje Aleksandra Valiča kot ljudskega igralca. Brez ljubezni žlahtnih komedijantov bi bil svet skromnejši.

Matija Logar

Sodelovanje z zamejci

PRISTNI STIKI

Aprila bo minilo 25 let od začetka prijateljskega sodelovanja KUD Stane Žagar iz Kropce s Slovenskim prosvetnim društvom Radiše na Koroškem. Do prvih stikov je prišlo na pobudo pevcev iz Kropce, ki so s svojim zborom želeli nastopiti na Koroškem. O tem so obvestili takratno Zvezo kulturno prosvetnih organizacij občine Radovljica. Ta je preko tajnika Slovenske prosvetne zveze iz Celovca Andreja Kokota, starega radovljjskega znanca iz povojnih dni, poskrbela za navezavo stikov. Celovška zveza je izbrala SPD Radiša iz takrat še precej odmaknjenega podeželskega naselja. Izbor je padel na Radiše tudi zato, ker je njihovo društvo eno najstarejših na Koroškem. Prihodnje leto bo slavilo že 85. letnico obstoja.

V prvih letih so kroparski in radiški pevci izmenoma gostovali tudi po dvakrat letno eni pri drugih. Pevski zbor Stane Žagar iz Kropce je postal pri naših zamejskih rojakih zelo priljubljen, zato so se snovale vedno nova prijateljstva, tudi osebna. Radišani so jih vabili domala na vse svoje proslave, zlasti dobrodošli so jim bili ob pomembnejših jubilejih.

Ker je zbor iz Kropce v tem času že imel vzpostavljene tesne stike tudi s slovenskim kulturnim društvom Valentin Vodnik iz Doline pri Trstu, so v Kropi že pred 15 leti organizirali prvo zborovsko srečanje Slovencev treh dežel, ki je izredno uspelo. Ob tej priložnosti so koroški pevci navezali stike z rojaki s Tržaškega. Kroparjem pa gre zaslug tudi za prijateljske vezi solnikov in učencev osnovne šole Stane Žagar iz Lipnice s podmladkom SPD Radiše, na njihovo pobudo so se začeli medsebojno obiskovati in spoznavati. Mladi iz lipniške šole so svojim vrstnikom na Koroškem podarili večjo zbirko knjig in se pri njih seznanjali z bistvom boja

za narodnostne pravice in vsakodnevnimi težavami. Mladi Korošci pa so se v gosteh v Kropi pobjele srečevali s tamkajšnjimi ljudmi in se seznanjali s kulturnim izročilom in kulturno in šolsko dejavnostjo. Ker Radišani niso imeli ustreznih prostorov za številne prireditve, so si za silo usposobili opuščeni hlev. Zvoljo tega so kroparski pevci sprožili akcijo za denarno in materialno pomoč pri gradnji novega kulturnega doma v Radišah. V akciji so prostovoljno sodelovali razen pevcev tudi drugi krajanji Kropce ter delovni organizaciji Plamen in UKO, del sredstev pa je zagotovila tudi Kulturna skupnost Radovljica. Dom na Radišah je eden najlepših slovenskih kulturnih domov na Koroškem. V njem se na raznih prireditvah in srečanjih zbirajo številni obiskovalci od blizu in daleč. To je izrednega pomena tudi zategadelj, ker se v ta podeželski kraj nadaljuje vse več nemško govorečih ljudi iz drugih krajev, kar bi ob kulturno političnem mrtvilo utegnulo kaj hitro spremeniti etične značilnosti tega sicer slovenskega kraja.

S posredovanjem pevcev iz Kropce so Radišani v zadnjih letih česti gostje tudi pri drugih društvih v matični domovini. Ze dalj časa zelo plodno sodelujejo tudi s KUD Brezje, s kulturnim društvom iz Laškega in celo iz Ludbrega v Hrvaškem Zagorju. Ker pa niti časovno, še manj pa denarno ne zmorejo tako širokega sodelovanja so morali nekatere stike omejiti, razen s pevskim zborom Stane Žagar iz Kropce, s katerim jih vežejo trdne vezi tudi danes. Odnose še bolj utrjujejo in prijateljsko prenašajo na mlajše rodove. V potrditev prijateljskega sodelovanja bodo ob 25. letnici navezave prvih stikov priredili v Kropi jubilejno proslavo s celovečernim koncertom Radišanov. Proslava bo v soboto, 9. aprila, ob 20. uri v dvorani Sindikalnega doma.

Res znamo ceniti slovensko knjigo?

Ob razstavi kamniških amaterskih fotografov

MLADI FOTOGRAFI V IDEJI

Sodelovanje, oziroma pomoč nekaterih delovnih organizacij, trgovin, gostinskih lokalov umetnostnim tvorcem postaja vse bolj običajna. Prenos umetnin iz galerij, koncertnih dvoran, gledališč ipd. Vsakdanji ambient postaja tako del našega vsakdana in približuje umetnost širši publiki. Tako je tudi kamniška Ideja, v svoji novi prodajalni na Kidričevi ulici omogočila mladinskemu kulturnemu društvu Pedenjmožic razstavo mladih kamniških amaterskih fotografov v svojih prostorih. Otvoritveni govornik Janez Majcenovič je nanizal nekaj podatkov, ki so zanimivo naključje v zvezi s stavbo, kjer je razstava postavljena. Arhitektonsko izredno zanimivo hišo, ki odpira vhod v staro mestno jedro Kamnika oziroma Šutne, je Ideja okusno prenovila za poslovne, trgovske in gostinske namene. Tako se je ohranila starodavna kamniška hiša, ki so jo tako imenovani »urbanisti« želeli porušiti. Tu je bila nekoč znamenita gostilna Pri Kristofu.

Nekako v tem času je prav tu, na Šutni, kaplanoval Janez Puhar, vsestransko izobražen mož, ki se je ukvarjal z literaturo, glasbo, slikarstvom, posebno pa s fiziko in kemijo, ki sta ga privedla v fotografske raziskave. Okrog leta 1841 je odkril epohalen izum, postopek fotografiranja na steklene plošče. Njegova skromnost in pomanjkanje sredstev sta glavni vzrok, da so o njegovem izumu zvedeli javno šele leta 1849, medtem ko njegovo ostalo delo še danes ni popolnoma raziskano. Za Puharjem je ostalo komaj nekaj fotografij in spominov. Kdo ve, morda si je kdaj pogasil jezo v tej hiši na Šutni...?

Na razpis MKD Pedenjmožic so se javili mladi fotografski entuziasti, daljnji Puharjevi nasledniki in tako razstavlja: Brane Bičančič, Nežka Drolec, Stane Kočar, Martina in Matjaž Ozimek, France Stele, Marko in Primož Trbovšek ter Miha Zabret. Razstavljenih fotografije zastopajo skoraj vse klasične žanre (portret, akt, krajina). Izstopajo zanimivi detajli aktov in študijski portreti, med temi celo en barvni, avtorice Martine Ozimek. Ostali motivi so predvsem različni izseki iz narave v razponu od drobnega detajla od krajske panorame, v klasičnem fotografskem pristopu do že tudi eksperimentiranja.

Dušan Lipovec

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ — V galeriji Prešernove hiše je odprta razstava arhitekturnih krajin slikarja *Toneta Tomazina*. V Mali galeriji se predstavlja slikar *Berndt Svetnik*. V galeriji Mestne hiše razstavlja akad. slikarja *Vinko Tušek* in *Franc Novinc*. V Gorenjskem muzeju razstavlja akad. slikarka *Marjanca Jemec-Božič*.

V srednji šoli Iskra na Zlatem polju razstavlja svoje slike in skulpture *Meri Primožič* iz Kranja.

V Prešernovem gledališču uprizarjajo danes, v petek, 1. aprila, ob 11. uri predstavo M. Acharda A me vzamete zraven za OŠ Janko in Stanko Mlakar, jutri, v soboto, 2. aprila, pa zopet M. Acharda A me vzamete zraven, gostovanje v Ljubljani (Kulturni dom Španski borci).

V CARNIUMU, Mladinskem kulturnem centru je danes, 1. aprila, ob 19. uri na sporedu videoprojekcija *Policijska akademija 4* ob 21. uri videoprojekcija *Amarcord*. Jutri, v soboto, 2. aprila, ob 19. uri videoprojekcija *Umazani ples*, ob 21. uri pa videoprojekcija *Marijini ljubimci*. V torek, 5. aprila, bo ob 19.30 glasbeni večer *Montrey pop festival*.

RADOVLJICA — V galeriji Kosove graščine je na ogled razstava starih razglednic — *Panorama Jesenic na razglednicah pred prvo svetovno vojno*. Razstavo je pripravil Tehniški muzej Jesenice. V razstavnem salonu Dolika je odprta prodajna razstava slik in razstava fotografij kandidata mojstra fotografije *Adija Finke*.

RADOVLJICA — V galeriji Šivčeve hiše razstavlja akademski slikar *Janez Pirnat*.

TRŽIČ — V paviljonu NOB razstavlja akademski slikar *Ferdo Mayer*. Danes, v petek, 1. aprila, bo ob 20. uri v kinodvorani Tržič veseli večer s *Trefalti*.

ŠKOFJA LOKA — V galeriji Ivana Groharja razstavlja plastike akad. kipar *Tomaž Kolarič*.

KAMNIK — V razstavišču Veronika razstavlja akad. slikar *Dušan Lipovec*.

SOVODENJ — Dramska sekcija KUD Boštjan Jezeršek Sovodenj uprizarja v nedeljo, 3. aprila, ob 16. uri v Kulturni dvorani Sovodenj igro *F. Hadžiča Človek na položaju*.

ZELEZNIKI — V nedeljo, 3. aprila, bodo ob 18.30 v Kulturnem domu v Železnikih nastopili člani dramske sekcije DPD Svoboda Žiri s predstavo *F. Hadžiča Orhideja*.

PO TEDNU SLOVENSKE DRAME

3838 gledalcev na letošnjem TSD — V marcu 30 gledaliških predstav — Živahno tudi v aprilu in maju.

V začetku tega meseca je bil v kranjskem gledališču uspešno zaključen letošnji Teden slovenske drame. V okviru Tedna se je izvršilo trinajst različnih predstav, ki so imele šestnajst ponovitev. Čez dve leti bo Teden že dvajseti organiziran. V zadnjih letih utečena gledališka manifestacija bo morala premisliti svoj »status« predvsem v tem smislu, da bi z delno prenovljenim konceptom še bolj opravičila svoje poslanstvo. Po skoraj dveh desetletjih učinkovito izvedenih Tednih, se organizator še vedno muči z osnovno ek-sistenco te prireditve.

Prešernovo gledališče je intenzivnost Tedna podaljšalo tudi v mesec marec, saj je bilo v tem času kar 30 ponovitev različnih predstav (v to statistiko je samo gledališče prispevalo 25 predstav, pet predstav je bilo gostujočih), ob tem pa so bile še tri negledališke prireditve (okrogle mize). Marec je bil torej gledališko skrajno delaven.

Podobna delovna napetost pa se obeta v kranjskem gledališču še v naslednjih dveh mesecih. V aprilu in maju bo gledališče precejšen del svojih predstav odigralo na gostovanjih (Ljubljana, Nova Gorica...), v kranjski gledališki hiši pa bosta v okviru abonmaja za odrasle nastopila igralska ansambla iz Celja in Nove Gorice. Že v aprilu pa se bodo začele tudi priprave predstav, ki bodo odprle novo gledališko sezono.

(ar)

ROCKOVSKA GODBA

S Centra interesnih dejavnosti mladih Ljubljane in Radia Študent smo prejeli informacijo, v kateri nas obveščajo, da so se pripravile za letošnjo Drugo godbo, ki se bo začela 27. maja in jesenski Novi rock že pričele.

Tako kot v preteklih letih bomo obe, lahko rečemo, jugoslovanski prireditvi, (posebej po pomembnosti), sprotno spremljali tudi na straneh našega časopisa.

V. B.

KITAJSKA V LJUBLJANI

Bližnja razstava kitajskega slikarstva Dinastij Ming in Qing je izredna priložnost za vsakega, ki ga privablja daljna Kitajska umetnost, še posebej slikarstvo, ki ga Kitajci sami najvišje cenijo.

Razstava, ki bo v Narodni galeriji odprta od 15. aprila do 15. junija, obsega štirideset reprezentativnih slik štiridesetih umetnikov od 15. stoletja dalje.

Poleg slik bodo obiskovalci v videoprogramu spoznavali kitajsko kot deželo, njeno kulturo in življenje. Akademski slikar Wang Huiqin bo v času razstave predstavljala način slikanja (umetnine bodo v prodaji).

V. B.

Kranj — Železateater pomeni ime, ki na poseben način opredeljuje skupino mladih kulturnikov. Svoje delo so zastavili multimedialno in tako v določeni krogi že pritegnili dokajšnjo pozornost. Glede alternativne dejavnosti na Gorenjskem pomenijo v tem trenutku svetlo točko.

V. Bešter

ureja LEA MENCINGER

ODMEVI

Gorenjski glas, 22.3.1988

MOČ KRAJEVNE SAMOUPRAVE

Po daljšem članku, ki ga je krajan KS Podbrezje Stane Mihelič priobčil v Odmevih Gorenjskega Glasa dne 22.3.1988, v katerem hoče bralce prepričati o nemoti krajevne samouprave, moram prav tu kot predsednik Sveta KS Podbrezje odgovoriti na trditve tega za nas "odsotnega" krajana in še kaj dodati o moči naše samouprave, če je ta dobro organizirana in pravilno usmerjena.

Pisec najprej opozarja bralca na slabo stanje naših cest in poti, kar pa nas ne preseneča, saj je pri nas skoraj povsod tako. Obažaljuje nato, da "v krajevni skupnosti ne poskrbimo, da bi potnike zvalili v naselje ... ob protitirskem taboru, križevem potu, ob slikah rojakinje Ivane Kobiljice..." Potem prehaja na široko cesto oz. klanec, ki pelje v Dolenjo vas, na t. im. Ostranico ali po domače Ostranko zaradi hudih naporov konj, ki so nekoč morali vleči težke tovore po tem klanecu in ga seveda hudo onesnaževali. Nadalje piše o usodi tega klanca v zadnjem dobrem desetletju, ko je takratni gradbeni odbor pri KS, katerega član je bil tudi on, zavrnil njegov nasvet kot "tujcu, ki mu krajani ne zaupajo" (kako je to žalostno, kajne?) in še o kasnejši nesrečni rešitvi odprte kanalizacije z nevarnimi kanaletami, ki so nastale ob asfaltiranju klanca. Slednje rešitve tudi mi danes ne moremo razumeti, saj bi se takrat dalo to rešiti tako, da ne bi prehajali, kakor pravi pisec, "od štirih do dveh metrov" in še kaj čističa! Danes si zamišljamo, da bi se vsaj z muldo na preglobokih kanaletah dalo omiliti težko prevozna grla ceste proti vrhu klanca. Imamo predračun Cestnega podjetja, ki pa za tak poseg omenja okroglo 500 starih milijonov.

Tu je zaradi naraslega prometa po asfaltiranju klanca sedanjosti svet KS, ki se "muči" že dve leti, dal namestiti opozorilne table, ki pa jih marsikateri domačin pa tudi tujec ne pogleda, ko zdrvi navzgor po klanecu, čeprav je hitrost omejena na 30 km. V zadnjem letu je svet dvakrat pisмено zaprosil milico v Kranju, naj na tem odseku večkrat preverja med drugim, če je voznik, ki pelje tod, res krajan. Dostikrat so miličniki že ustavljali avtomobile, ki so peljali po tem klanecu, čeprav jih v zadnjem zimskem obdobju ni bilo videti, še posebno odkar je gostilna v začetku Dolenje vasi začasno zaprta. Tu pa me bode trditve nesrečnega pisca omenjenega članka, ki pravi, da je "menda član krajevne samouprave predlagal, da se prepovedi priključje, ker je na lastni koži občutil miličniški poseg v žep". Ta trdi-

tev je iz trte zvita in zlonamerena. Član sveta KS, ki je tu doma, kakor tudi drugi krajani ne plačajo ničesar in nihče ni preklical prepovedi, za katero je prav svet KS prosil milico, da bi s tem prepovedila še kako nesrečo na tem klanecu.

Zelo me pa moti še zadnji paterični odstavek članka Miheliča, ki sam še migne ne s prstom, da bi se kaj v KS in na njegovem klanecu izboljšalo. Berimo: "Komu naj krajani še zaupajo, koga naj še volijo v krajevno samoupravo? Kdaj bo klicana na odgovornost sebičnost, nestrokovnost odgovornih v KS...?" Takih sodb tega (ne)krajana ni mogoče kar tako požreti ali dopustiti. To me je najbolj razjezilo, ko pa je sedanja ekipa sveta KS nad vse delavna in požrtvovalna. Kar težko je razumeti, da si dovoljuje tak zaključek članka, ki bi bil sicer v dobrem delu sprejemljiv. In vendar je M. šolski upravitelj, o katerem sem skušal imeti dobro mnenje, čeprav mi je pred dolgimi leti, ko bi moral voditi kulturo kraja kot predsednik KUD-a, zavrnil, da ga je nek krajan užalil in naj kar jaz sam prevzamem, če mi je všeč. In sem takrat res prevel skrb za kulturo v naši KS, ki je, še ni dolgo tega, slovela ravno po kulturni plati, po gledaliških že kar zahtevnih igranjih in po športnem udejstvovanju.

Pa še na kratko o moči krajevne samouprave. Prav zadnja akcija KS nam to moč potrjuje. Pravkar teče natečaj Cestno-komunalne skupnosti kranjske občine za pridobitev družbenih sredstev za večja dela v krajevnih skupnostih. Naš svet KS se je odločil za asfaltiranje več krajših kosov naše KS. Za to akcijo je bilo treba zbrati vsaj 15% vrednosti del v denarnih prispevkih in še toliko s prostovoljnimi delom. V zelo kratkem času nam je uspelo zagotoviti preko 600 milijonov din v denarju. To je uspeh, ki zasluži pomoč širše družbe in sem tega iskreno vesel. V letošnjem planu imamo tudi boljše ureditve povečanega pokopališča in nakup kontejnerja zanj, tudi s finančno akcijo med krajani, in zdaj sem prepričan tudi o spehu te akcije.

Pa še Ostranko bi spet omenil. Tam bomo v kratkem prepričali prehitro voznjo po klanecu še posebej nekaterih mlajših voznikov s posegom v spodnjem delu klanca s sodelovanjem nekaterih krajanov.

Pa ne pozabimo, da v slogi je moč in da moramo sodelovati, če hočemo napredovati. Za to se bo svet KS v Podbrezjah še naprej zavzemal kljub slabi volji nekaterih krajanov. Imamo tudi svoje glasilo "Podbreški glas", ki nas obvešča o vsem, kar delamo, in nas veže. Pišite vanj, kakor bi tudi to M. lahko pisal. Vabimo vas k sodelovanju.

Viktor Jesenik

PREJELI SMO

USPEŠNO DELO

Ko smo poslušali poročila gojiteljev pasemskih živali društva Žirovnica na njihovem obnem zboru, nam je šlo kar malce pod kožo in hkrati v zadovoljiv nasme. Vse se je dogajalo nenavadno jedrnat, konkretno, brez načelnih razglabljanj in besedičenja. Tudi brez hvale. Toda razumljivo in stvarno, kot tam, kjer ljudje vedo, kaj hočejo, ko se jim ne odkrivajo neki novi svetovi, ker ta svet že poznajo, ker v njem delujejo. Na zboru so samo seštevili in tehtali boro večletnega dela ter trasirali delovanje za naprej. In nič več. Sledila je na koncu samo še porcija dobrega kislega zelja s klobaso in kozarcem vina. To ni več društvo dobrih ljudi, temveč nekakšna družina. Saj jih ni več kot štirideset. Pa imajo kaj za pokazati. Iz raznih krajev širše in bližnje okolice so. Iz Most, Dobrave, Sela, Jesenic, Zasipa, Bleda itd. Vsako tretjo soboto v mesecu se sestanejo v Žirovnici, kjer obravnavajo izključno gojitvene zadeve brez praznih "marenj", kot je zadnjič nekdo dejal. Glavno besedo imajo seveda gospodar društva, pospeševalec in predsednik. Posebno privlačna so predavanja veterinarja Sitarja, ki je sam zavzet gojitelj pasemskih malih živali. Tudi na tem zboru je bila posebej poudarjena skrb za nadaljnjo izobraževanje društvenih članov. Koristno sestankovanje se je uveljavilo tudi zato, ker se je upravni odbor povsem distanciral od politiziranja ali nekoristnega polemiziranja o družinskih problemih. V teh pogojih je delo in samo delo temeljni moto društva. In v tem je vsa umetnost doseženih uspehov društva.

Nedavna društvena razstava pasemskih malih živali, predvsem pa kancev na Jesenicah je potrdilo takšnih trditve. Na njej so vsi in vsak na svoj način sodelovali pri njeni izvedbi. Občani so pokazali izjemno zanimanje s svojo udeležbo. Koliko mladih obrazov je bilo opaziti med obiskovalci razstave. Zopet se je pokazalo, kako globoko je naš človek povezan z naravo in njenim življenjem. Če je razstava pokazala gojitvene rezultate, njeno kvaliteto in številno zastopnost raznih pasem plemenitih kancev, nas je vendarle opozorila na to, da bo potrebno še mnogo truda in dela pri razvijanju gojitve plemenitih kokoši, golobov, koz in še mnogih drugih vrst pasemskih malih živali. Navkljub strogim strokov-

nim kriterijem sodnikov na tej razstavi ni bilo diskvalifikacij, kar je ponovno potrdilo visoke ravni kvalitete razstavljenih živali.

Da bi bili uspehi pri gojitvi še večji uvaja društvo metodo obiskovanja gojiteljev na svojem domu. Namen obiska bi bil predvsem v tem, da se jim pomaga s strokovnimi nasveti in hkrati spozna s konkretnim življenjem posameznika pri delu. Na tak način se bo ustvarila obojestranska korist, predvsem pa neposrednost pri skupnem razpoznavanju in razreševanju gojitvenih problemov. Posebno mesto in vlogo imata pri tem gospodar društva in pospeševalec. Prvi je nedavno opravil zahteven izpit za sodnika, kar je pomembna pridobitev za društvo.

Obstoj društva in njen dosežani uspešni razvoj je v marsičem bil odvisen od materialno-financičnih razmer, ki si jih je ustvarilo društvo samo. Z vstopnino na razstavah, z organiziranjem srečelova ter ne nazadnje tudi ob podpori nekaterih zunanjih prijateljev društva je bilo mogoče premostiti marsikatero oviro ali težavo. S skrbnim gospodarjenjem je bilo zbranih toliko finančnih sredstev, da je samo letos uspelo kupiti sedemdeset žičnih kletk za prihodnje razstave. Ustrezna zaščita razstavljenih živali je namreč ena od temeljnih pogojev. In tako korak za korakom.

Zbor članov je med drugim opozoril na odnos jeseniške občine do društva. Člani so bili mnjenja, da je odnos odgovornih dejavnikov občine ravnodušen. Zato pričakujejo člani v prihodnje večje sodelovanje in pomoč predvsem pa pri ukrepih za zdravstveno zaščito živali in ne nazadnje tudi v realno vključitev v razvojni program občine. Tako se odpirajo nova vprašanja predvsem pa usmeritve društva v še večjo odprtost nazven, kar je neobhodno potrebno za še večji razmah. Posebno zahvalo za nesebično skrb in uspešno vodenje društva gojiteljev pasemskih malih živali v štiriletnem obdobju je občini zbor, poleg drugih gojiteljev, izrekel tudi dosežanemu predsedniku Govediču. Izvoljen je bil nov upravni odbor, ki ga bo odslej vodil moč mlajše generacije veterinar Brane Sitar iz Most. Tako je kontinuiteta v delu prešla v nove roke, pričakujejo enako zaupanje pri razreševanju nalog, ki jih ima društvo pred seboj. Svet na sončni strani Alp je lep, toda ne toliko, da ne bi bil še lepši.

Kranjc M.

DELAVSKA UNIVERZA ŠKOFJA LOKA

v aprilu in maju organizira naslednje tečaje in vas vabi k vpisu:

TEČAJ STROJNEGA PLETENJA – nadaljevalni, 75 ur od 9.5.1988 do 20.5.1988

TEČAJ ŠIVANJA POLETNIH OBLAČIL – 50 ur

TEČAJ KUHANJA – začetni, nadaljevalni – 50 ur

TEČAJ AVTOGENEGA TRENINGA začetni, nadaljevalni – 16 ur

TEČAJ PONOVIŠNE ANGLEŠKE SLOVNICE – 30 ur

primerno tudi za učence, dijake, študente – dopoldan ali popoldan

Pričetek tečajev bo v aprilu in maju v Škofji Loki. Posamezne tečaje lahko izvajamo tudi v drugih krajih naše občine (v Žireh, Gorenji vasi, Poljanah, Selcah in Železnikih), če bo pri krajanih dovolj interesa.

Prijave sprejemamo do 25.4.1988 osebno ali po telefonu: 60-888 ali 62-761.

KOMPAS JUGOSLAVIJA

PRVOMAJSKE POČITNICE OB MORJU:

- Njivice na Krku – Kompasovo prvomajsko srečanje, 30.4. – 3.5. BREZPLAČNO za otroke do 7 leta
- 4 do 7 dnevne počitnice: hoteli in apartmaji vzdolž cele obale, od 48.000 din oz. 80.000 din

IZLETI PO DOMOVINI:

- Plitviška jezera, Slapovi Krke, Kornati, 30.4., 4 dni, 3 čudoviti narodni parki za 197.000 din
- Vojvodina – gurmanska tura, 18., 15., 22.4., 3 dni
- Narodni park Brioni, 1 oz. 2 dnevni izleti ob koncu tedna
- Kopački rit, 3 dnevni izleti ob koncu tedna – z ladjo se boste popeljali po območju v bližini Osijeka, ki je znano po svojem enkratnem rastlinskem in živalskem svetu

IZLETI V TUJINO:

- Bavarska, 30.4., 4 dni
- Barcelona, 24.4., 4 dni
- Egipt (Kairo, Luxor, Asuan), 21. in 28.5., 9 dni
- Grčija, aprila in maja, 4, 5, in 7 dnevni programi, od 324.000 din
- S katamaranom ali hidrogliserjem k sosedom, 15., 22.4., 2 oz. 3 dni od 121.800 din
- Moskva Leningrad Kijev, 15., 29.4., 7 dni, 480.000 din
- Madrid in Andaluzija, 8., 22.4., 8 dni
- izbirate pa lahko tudi med naslednjimi daljšimi potovanji: Singapur, Kuba, Kitajska s Tibetom, Indija, Japonska, Peru, Brazilija, Maroko, SZ, Kenija s Sejšeli, itd.

PRVOMAJSKO SMUČANJE

- ekskluzivni Kompasov klub v Val Thorensu, 29.4. – 8.5., od 299.000 din
- Kanin, 7 dni, hotela Kanin in Alp

Splošni pogoji in navodila so vam na voljo v vseh Kompasovih poslovalnicah, kjer tudi sprejemamo vaše cenjene prijave: ŠKOFJA LOKA (NAMA) – tel. 61-957, Kranj tel.: 28-473, Jesenice tel. 81-768, Kranjska gora tel. 88-162, Bled tel. 77-245

Ivan Jan

STRDENNOVI

17

Za prvi podlistek smo izbrali zgodbo Ivana Jana Strdenovi. To je mladinska povest, ki opisuje življenje partizanske družine s številnimi otroki na začetku druge svetovne vojne. Dogaja se v Selški dolini. Knjiga bo letos izšla v založbi Partizanske knjige v zbirki Matjaževе knjižnice. Objavili bomo nekaj odlomkov.

Pobasali so jih in se spet usmerili k Dražgošam. Po naporni nošnji so bili v štabu tik pred svitom. In zato pohvaljeni!

Rafko pa se je vrnil domov. Kako dobro je bilo, ko je zjutraj našel tisti zabož strelival! V ušesih mu je neprestano zvenelo Gornikovo in Špančevo naročilo: "Zdaj še bolje oprezajte in pričakujte naša sporočila!"

Najbolj krvava je bila nedelja

Naslednji dan – bila je nedelja – so iz dražgoške smeri spet slišali gosto streljanje in butanje topovskih izstrelkov. Vsi pri Strdenovih so bili vznemirjeni, posebno ranjenci in bolniki. A mama Rezka je znala vzdrževati mirno vdusje, pri čemer sta ji pomagali tudi dve dekleti, ki sta se priključili partizanom.

"Boste videli, da se bo vse dobro izteklo. Tam je Gornik, je Španec, je Jakob, pa toliko borcev... Rafko je na svoje oči videl teč Nemce. Videli boste, da bodo morali odnehati!"

Tako jim je govorila. V sebi pa je bila prepričana, da Nemci zdaj, ko

imajo partizane pred sabo, ne bodo popustili. Premočno zaledje imajo in preveč zločina je v njih.

Nedelja je bila izmed vseh dni najbolj dolga, najbolj grozeča! Prebivalce in branilce je spet prebudilo treskanje topovskih granat. Ena izmed njih je zadela tudi zvonik in zvon v njem tako, da je bilo daleč slišati njegov zven.

Ljudje so se skrivali po kletih. Na vasi pa je bil še hušji sodni dan, kakor prejšnja dva!

Na vzvišenih Jelenščah so se ljudje gnetli v hišah in hlevih bolj kot v drugih delih vasi. Očitno je bilo, da Nemci hočejo najprej priti v sredino vasi, da bi jo nekako razklali in potem ukrotili partizane. Na to so kazale goste granate, ki so padale tam okoli. Nekateri med njimi so bile tudi zažigalne. Če je katera padla v bližino kakega hleva ali hiše, je tam takoj zagorelo. Na vasi tam ni bilo mogoče zdržati.

V soboto zvečer so se nekateri odločili in se v gručah umaknili navzgor proti Jelenščam. Tam je bilo le nekaj hiš in večina je stala v mrtvem kotu.

"Tja gor bodo Nemci prišli najkasneje! Pojdimo tja!"

In nekateri so takoj odšli. Med temi so bili tudi moški člani Krzetove in Španove družine. Tudi Peter in Ciril. Gospodarja sta zvečer s konji in sanmi prišla z Jelovice, da bi poskrbela za družine. Tako več njih. Z Jelovice je bila pot še prosta, kajti partizani so še vedno odbijali napadačce Nemce.

Tako je bilo po hišah in hlevih na Jelenščah, ki jih je branil Bičkov vod, vsepovsod tesno. Nekateri so ležali po slamni, drugi so se stiskali pod zasilnimi odejami, vsi pa so slabo prenočevali. In ko je v nedeljo zjutraj po vsej dražgoški fronti spet začelo ropotati in bobneti, se je spet pokazalo, da nemški topničarji najbolj obstreljujejo srednji del vasi.

"Torej smo se prav odločili, ko smo se umaknili sem goril," so si govorili tisti, ki so ponoči prilezli na Jelenšče.

Ključ temu pa je vse od jutranjih ur tudi tod vladala velika napetost. Hrabrili so drug drugega, vsi že prepričani, da bo ta dan spopadov konec. To so jim povedali tudi partizani, ki so se pripravljali na večerni umik!

Spremljali so hude boje, ki so divjali tik pod vasjo in sem ter tja tudi že med hišami! Partizani so še vedno zavračali tudi najbolj napadalne nemške oddelke! Od granat, požarov, dima in vsega dogajanja na vasi, je bil sneg tam okoli vedno bolj zgažen in umazan.

Po vasi je bilo vedno več požarov, na Jelenščah pa še nobenega. Tudi pokanja tam gori niso dosti čutili.

Naenkrat pa so tudi med hišami na Jelenščah zadržali ostri rafali! Soseda, ki je bila pri nekem oknu je tedaj zavpila:

"Kristus? Nemci!"

Skoraj hkrati s krikom so zaropotala vrata in skoznje se je vsulo nekaj policistov z orožjem v rokah!

"Ven, ven!" so ukazali ljudem. "In roke nad glave!"

Nemočnim in presenečenim možakom ter njihovim mladoletnim sinovom ni preostalo nič drugega, kot da so ubogali razdražene policiste.

Tako kot pri tej, se je godilo tudi pri drugi hiši. Nad potjo dveh dvorišč je bila gruča zajetih domačinov vse večja.

Kaj naj bi to pomenilo? Medtem je streljanje takoj za robom Jelenšč in tik pod skalo postajalo vedno ostrejšje, vedno hušje!

Kaj je zdaj to?

"Partizani nas bodo rešili!" je v tolažbo rekel eden izmed tistih, ki so jih Nemci gnali na dvorišče.

Namesto tega se je tam pokazalo še več policistov! Preplavili so Jelenšče. Streljanje je ponehalo in nekdo tam zgoraj je vzkliknil:

"Bičkovi se umikajo! Nemci so tu gori zabili klin!"

Potem pa se je zgodilo, tisto, najhušje! V gruči zajetih Dražgošanov sta bila z očeti tudi Krzetov Peter, Španov Ciril, nekaj njegovih mlajših bratov in pastirček Stefan. Nijaz z velikim klobukom, ki je bil še mlajši kakor Peter in Ciril.

Ko so jih z dvignjenimi rokami gnali na sosednji rob pred hišo, je očetu Krzetu uspelo, da je sinu pošepnil:

"Če nam bodo hoteli kaj storiti, moramo skočiti po strmini!"

Sicer tedaj še nihče ni računl na kaj hušjega a izkušenega možaka so obšle čudne slutnje. Tudi on je sicer vedel, da so nekateri vaščani prisotnost partizanov prijaviili Nemcem, a nacistom v takih razmerah ni prav nič zaupal.

Bil je tudi jezen nase, da je tako napak ravnanje ko se je s sinom ponoči umaknil sem gor. Na vasi neješe, kot je dejal Zdaj se je pokazalo, da se je za sukalo čisto drugače!

To, kar je oče pošepetal Petru, je le ta uspešno prenesel tudi Cirilu. Ciril je samo rahlo prikimal, ne da bi obrnil glavo.

Še vedno so morali držati roke nad glavami, ko so jih Nemci ustavili na poti tik nad strmino? Še kopiti so jih zbijali v čim manjšo gručo. Zdaj je vse začel spretelavati srh? Kaj naj to pomeni?

Odgovor je bil strašen. Pred njim sta dva policista legla v sneg, neki oficir je zamahnil z roko in zadržali so rafali! Od njih so začeli padati v gruči stisnjenov možje, fantje in tudi nedorasli otroci. Najmlajši med ubitimi je bil šele deset let star fantek!

Sneg je pordečel pod njimi, a vsi niso bili mrtvi. Naenkrat so se iz gruče pognali trije: Krzetov oče in Peter ter Španov Ciril. A oče je padel že po nekaj skokih, Ciril in Peter pa sta se že valila po strmini!

Zenske in ostali preživeli, ki so videli pokol, so zagnali vik in krik, da je vpitje odmevalo daleč po vasi!

Ciril je tedaj vstal, takoj nato pa so ga spodnje sle nemške krogle, ki so se stegnile za bežečimi. Obležal je v okrvavljenem snegu.

Peter pa še vendar ni bil zadet, čeravno so ga okoli ušes zopno žvižgali zasledujoči izstrelki. Še nekajkrat se je zvrvel, nato se je izgubil med strmim previsom! Peter je ušel! Edini!

V največjem diru je tekel dalje dobesedno življenje in smrt, nekajkrat zavil levo in desno in se ustavil šele v gostem smrečju v dnu hriba.

Kam zdaj drugam, kot k Strdenovemu Rafku? In Rafka ter ostale Strdenove je našel doma.

Med stresajočim jecanjem je komaj opisal, da se je zgodilo v Dražgošah. Vsi so bili nepopisno pretreseni!

se nadaljuje

TV SPORED

PETEK

1. aprila
10.00 Tednik
11.00 Osmi dan, oddaja iz kulture

11.40 Svet na zaslono
12.20 I. Bergman: Fanny in Alexander, ponovitev 4. dela švedske nadaljevanke

15.35 Video strani
15.50 Mozaik, ponovitev Tednika
16.50 Osmi dan, oddaja o kulturi

17.30 V znamenju dvojčkov: Cigava je hišica
17.50 Grizli Adams, 8. del ameriške nadaljevanke

18.15 Jamsko slikarstvo, izobraževalna oddaja TV Sarajevo
18.45 Risanka
19.00 Video strani

19.00 Vreme
19.01 Obzornik
19.13 TV okno
19.18 Zrno
19.22 Propagandna oddaja

19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 Zrcalo tedna
20.14 Propagandna oddaja

20.20 H. Dietl - P. Süskind: Kir Royal, 3. del nemške nadaljevanke

21.20 Propagandna oddaja
21.25 Zmagoslavje zahodne civilizacije, 10. oddaja

22.15 TV dnevnik
22.30 Trije za odstel, francoski film
00.05 Video strani

10.30 Poročila
10.35 TV v šoli: Razlaga antičnih poetik: Risanka, Knjiga, Zgodovina, Risanka, Mi in živali

12.30 Poročila
15.00 TV v šoli: Angleščina, Kajkavska poezija
16.00 Dober dan

17.10 Kronika Reke
17.30 Otroška oddaja
18.00 Izobraževalna oddaja
18.30 Risanka

18.40 Številke in črke, kviz
19.00 TV kolektor
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik

20.00 Lovca, serijski film
20.55 Kvizkoteka
22.00 TV dnevnik
22.30 Kulturni magazin

23.50 BIS, nočni program
01.20 Poročila
1. aprila
7.50 Video strani

8.00 Radovedni Taček: Smrček
8.15 Pamet je boljša kot žamet
8.20 V znamenju dvojčkov, 5. del

8.40 ZBIS: Srečni metulj: Očala tete Bajavaje
9.00 Makedonske narodne, 1. oddaja

9.30 F. Bév: Pastirci pri plesu in kresu
10.05 Dunja, otroška oddaja TV Beograd

10.35 Ex libris M&M, ponovitev 3. oddaje
11.35 Republiška revija MPZ Zagorje 86

SOBOTA

7.50 Video strani
8.00 Radovedni Taček: Smrček
8.15 Pamet je boljša kot žamet

8.20 V znamenju dvojčkov, 5. del
8.40 ZBIS: Srečni metulj: Očala tete Bajavaje

9.00 Makedonske narodne, 1. oddaja
9.30 F. Bév: Pastirci pri plesu in kresu

10.05 Dunja, otroška oddaja TV Beograd
10.35 Ex libris M&M, ponovitev 3. oddaje

11.35 Republiška revija MPZ Zagorje 86
15.05 Aktualno
12.45 Jubilejna teveteka, ponovitev 9. oddaje

14.10 Video strani
14.25 Jessy Owens, 1. del ameriškega filma

15.55 Beograd: Nogomet-Rad: Dinamo, prenos
17.55 Slovenski ljudski plesi, Gorenjska, 2. del

18.25 Da ne bi bolelo
18.45 Risanka
18.55 Video strani

19.18 Zrno
19.22 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme

19.59 Naš utrip
20.14 Propagandna oddaja
20.20 Zrebanje 3x3

20.30 M. Laurence: Vrnitev v Paradiž, 23. del avstralske nadaljevanke

21.15 Propagandna oddaja
21.20 Kriz kraž
22.45 TV dnevnik
23.00 Navadni ljudje, ameriški film

01.00 Video strani
12.20 Lepotica Barbara, sovjetski film
13.30 Jugoslavija, dober dan

14.00 Mladinske delovne akcije, dokumentarna oddaja
14.45 Srečanje O. Š. »Brata Ribara

15.45 Dallas, ameriška nadaljevanke
16.35 Kapelski kresovi, TV nadaljevanke

17.45 DP v košarki (ž) končnica, prenos
19.15 Vaterpolo-poka, Narodov-Jugoslavija: ZRN, prenos

20.15 DP v košarki (m), končnica, prenos
21.45 Poročila
21.50 Športna sobota

22.10 Portreti: Predpolnočni pogovori, oddaja iz kulture
12.20 Lepotica Barbara, sovjetski film

NEDELJA

3. aprila
9.10 Video strani
9.20 Živ žav
10.15 Grizli Adams, ponovitev 9. dela ameriške nanizanke

10.40 M. Laurence: Vrnitev v Paradiž, ponovitev 23. dela avstralske nadaljevanke
11.30 Video meh

12.00 Kmetijska oddaja TV Novi Sad
13.00 Video strani
14.45 Video strani
15.00 J. Dietl

15.55 Rokomet (ž) pokal IHF Belinka
Olimpija: Budućnost
17.15 Olvčar, ameriški film
18.45 Risanka

18.55 Video strani
19.00 Vreme
19.01 TV Mernik
19.16 TV okno

19.18 Zrno
19.22 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme

19.59 Propagandna oddaja
20.05 Bogdan Pop Čorčev: Trst via Skopje, 3. del nadaljevanke TV Skopje

20.55 Propagandna oddaja
21.00 Zdravo
22.30 Video strani
8.50 Poročila

8.55 Danes za jutri in igrani film
11.55 Športno-zabavno popoldne

12.00 Minsk: Rokomet SKA: Medveščak, prenos
17.15 Športno popoldne, nadaljevanje in vključitev

17.05 Naš utrip
17.20 Zrcalo tedna
17.35 Radovedni taček: Luka
17.50 Makedonske narodne pravljice

18.20 Boj za obstanek: Vrnite kanjo
18.45 Risanka
18.55 Video strani
19.00 Vreme

19.01 Obzornik
19.13 TV okno
19.18 Zrno
19.22 Propagandna oddaja

19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 Propagandna oddaja
20.05 A. Cullen: Intimni stik, 3. del angleške nadaljevanke

21.00 Propagandna oddaja
21.05 Omizje
23.05 Video strani
17.10 TV dnevnik

17.30 Pozabljene bajke, otroška oddaja
17.45 Najlepše antične pripovedke, otroška oddaja

18.00 Beograjski TV program
18.55 Predor
19.00 Indirekt, oddaja o športu

19.30 TV dnevnik
20.00 Umetniški večer
10.00 Šolska TV

11.00 Tuji jeziki: Angleščina
16.15 Video strani
18.30 Mozik-šolska TV, ponovitev

17.30 Pamet je boljša kot žamet
17.45 Tedenski zabavnik, 2. oddaja TV Sarajevo

18.45 Risanka
18.55 Video strani
19.00 Vreme
19.01 Obzornik

19.13 TV okno
19.18 Zrno
19.22 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik

19.55 Vreme
19.59 Propagandna oddaja
20.05 Z. Ogresta-M. Selimović: Nevihtna noč, ponovitev

10.40 Osmi dan, oddaja o kulturi
16.10 Video strani
16.25 Osmi dan, oddaja o kulturi

17.05 Tuji jeziki: Angleščina
17.30 E. Peroci: Muca Copatarica
17.45 D. Zajc: Abecedarja, predstava Slovenskega mladinskega gledališča

18.15 Pokaži mi kako: Če bi se prej razšla, 8. oddaja
18.45 Risanka
18.55 Video strani

19.00 Vreme
19.01 Obzornik
19.13 TV okno
19.18 Zrno

19.22 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme

19.59 Propagandna oddaja
20.05 Film tedna-ciklus filmov Petra Weira: Zadnji val, avstralski film

21.45 Plesni nočno: Ljubezenski duet
21.55 TV dnevnik
22.10 Mednarodna obzorja
22.50 Video strani

19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Športna sredi
22.20 TV dnevnik

22.34 Umetniški večer
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Športna sredi

22.20 TV dnevnik
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Športna sredi

22.20 TV dnevnik
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Športna sredi

22.20 TV dnevnik
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Športna sredi

22.20 TV dnevnik
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Športna sredi

22.20 TV dnevnik
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Športna sredi

22.20 TV dnevnik
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Športna sredi

22.20 TV dnevnik
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Športna sredi

22.20 TV dnevnik
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Športna sredi

radio žiri
9.00 Napoved programa - EP in melodije za vas - iz zgodovine naših krajev

16.00 Napoved programa - EP in melodije za vas
17.00 Minute za šport in rekreacijo - Predstavljamo smučarsko sekcijo iz Železnikov

16.00 Napoved programa - EP in melodije za vas
17.00 Minute za šport in rekreacijo - Pogovor z obrtnikom

RADIO

Petek, 1. aprila:
Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program - glasba - 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo

10.05 Rezervirano za... - 11.05 Pomladni simfonični koncert - 12.10 Pod domačo marelo

12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Iz glasbene tradicije jugoslovanovskih narodov in narodnosti - 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba

13.30 Od melodije do melodije - 14.05 Govorniško angleško - 14.35-15.25 Popoldanski mozaik

15.30 Dogodki in odmevi - 15.55 Zabavna glasba - 16.00 Vrtljak želja in EP - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Minute z ansambлом Stoparji

18.15 Gremo v kino - 19.00 Radijski dnevnik - 19.25 Obvestila in zabavna glasba

11.00-17.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 13.20 Za naše kmetovalce - 15.30 Poročila

17.05 Nedeljska reportaža - 17.30 Pojo amaterski zbori - 18.00 Humoreska tega tedna

20.00-22.00 V nedeljo zvečer - 22.20-24.00 Glasba za prijeten konec tedna - 00.05-4.30 Nočni program - glasba

11.00-17.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 13.20 Za naše kmetovalce - 15.30 Poročila

17.05 Nedeljska reportaža - 17.30 Pojo amaterski zbori - 18.00 Humoreska tega tedna

20.00-22.00 V nedeljo zvečer - 22.20-24.00 Glasba za prijeten konec tedna - 00.05-4.30 Nočni program - glasba

Pod domačo marelo - 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba

14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo - 8.35 Igraj kolce - 9.05 Glasbena matineja

10.05 Rezervirano za... - 11.05 Aktualni problemi marksizma - 12.30 Kmetijski nasveti

13.00 Iz naših krajev - 14.05 Znanje za jutri - 14.35-15.25 Popoldanski mozaik

15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Studio ob 17.00 + glasba - 18.00 Sotočja

19.25 Obvestila in zabavna glasba - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi

KINO

KRANJ CENTER
1. aprila: avstral. barv. pust. kom. KROKODIL DUNDEE ob 16., 18. in 20. ur.

2. aprila: avstral. barv. pust. kom. KROKODIL DUNDEE ob 16., 18. in 20. ur.

3. aprila: franc. barv. ris. film ASTERIX PROTI CEZARJU ob 10. ur.

4. aprila: amer. barv. pust. kom. KROKODIL DUNDEE ob 15., 17. in 19. ur.

1. aprila: amer. barv. pust. kom. OGENJ IN LED ob 18. in 19. ur.

2. aprila: amer. barv. pust. kom. VROČE NOČI JOSEFINE MUTZENBACHER ob 20. ur.

3. aprila: amer. barv. pust. film ALIENS - OSMI POTNIK, II. del ob 18. ur.

4. aprila: amer. barv. pust. film ALIENS - OSMI POTNIK, II. del ob 16. in 18. ur.

5. aprila: amer. barv. pust. film ALIENS - OSMI POTNIK, II. del ob 16. in 18. ur.

MIDA STRAHU ob 18. ur. 5. aprila: amer. avant. GREMLINI ob 20. ur.

RADOVLJICA
1. aprila: amer. barv. pust. film NEVAHO GROM ob 18. ur.

2. aprila: amer. barv. film ROKERJI VELEMESTA ob 20. ur.

3. aprila: amer. barv. pust. film BOJEVNIK IZGUBLJENEGA SVETA ob 18. ur.

4. aprila: amer. barv. pust. film BOJEVNIK IZGUBLJENEGA SVETA ob 18. ur.

NOVO V KINU

Peter Weiler igra Robocopa, pol robota, programirane, da bi na ulicah Detroita ponovno vzpostavil red in zakon.

Krokodil Dundee se sicer že nekaj dni vrti, pa vendar povejmo nekaj besed, saj gre ne nazadnje za komedijo, ki jo spremlja vrsta laskavih priznanj.

Ko mladi zaidejo na kriva pota

Nikogaršnji otroci

Njega dni so Uhač in njegova družina z avtomobilov lomili značke in jih izmenjavali med seboj. Tajno društvo PGC pa je z oglašnih desk zbiralo rabljene risalne žebličke. Takih in podobnih nedolžnih in manj nedolžnih muh so mladi polni še danes. So pa tudi pravi mladoletni prestopniki, ki so povsem drugega kova. Izmikajo denarce, vozijo se z ukradenimi motornimi kolesi, dokler imajo kaj goriva, v samopostrežnicah si nagrabijo sladkarij, najslabše pa je, da jih ne plačujejo, objeznejši razbijajo stekla in krivijo avtomobilске antene. Že veliko besed in črnila je šlo za to, kako kaznovati kriminalno vneto mladih ljudi, in še več za to, kako jim pomagati.

Nazadnje so o tem govorili predstavniki centra za socialno delo, milice, inštituta za kriminologijo, tožilstva in milice, ki jih je za okroglo mizo zbrala kranjska mladina. Resda tudi tokrat niso odkrili Amerike, vendar je pogovor dokazal, da se mladinska kriminaliteta ne razrašča zaradi tega, ker nikomur ne bi bilo mar za to mladino, in da za mlade na stranpotih skrbi vrsta strokovnjakov.

Korenine zla

Najugodnejša tla za mladinsko delinkenco so v neurejenih družinah. Tam kjer domuje alkohol, kjer družinski odnosi niso takšni, kakršni bi morali biti, kjer so otroci puščeni v nemar, naj jih vzgaja ulica, ima doraščajoča mladina največ možnosti, da jo zanese na stranpot. V mestih, kjer so odnosi med ljudmi formalni in površni, kjer v spalnih nasejnih ni čuti pristnega življenjskega utripa, kjer manjka igrišč, dejavnosti, ljudi s pedagoškim čutom, ki bi bili pripravljene prostovoljno poskrbeti za

Številna kazniva dejanja, ki jih zagrešijo mladoletniki in otroci, še ne zbujajo tolikšne skrbi kot dejstvo, da so mladi prestopniki vse mlajši in da se pogosteje kot pred leti združujejo v skupine. Na vesti pa imajo tudi vse težja kazniva dejanja.

mlade, so te možnosti še toliko večje. V urbanih naseljih se ponuja tudi več priložnosti za kriminal: velike samopostrežne trgovine, razsežna parkirišča brez nadzora, krhke ključavnice na skupnih kletnih vratih. Skupini mladoletnikov, ki brezdelno postavajo po vogalih, ker jih doma pač niso vzgojili k bolj sterilnosti izraza prostega časa, pač hitreje pride na misel kaj prepovedanega. Zlasti nevarno je obdobje, ko otroci zapuščajo osnovno šolo. Slednja jih z učenjem in številnimi interesnimi dejavnostmi zaposluje več kot polovico dneva. Učitelji in šolski svetovalci imajo do otrok vendarle še precej pristen človeški odnos, čeprav tudi njih že omejuje s šolskimi programi natrpan čas, da bi mladih prispevali razen izobrazbe tudi nekaj vzgoje. V srednji šoli pa praviloma ni krožkov, kamor bi mladi kanalizirali odvečno energijo, v razna društva in organizacije pa tudi vsak ne najde vrat, ker so bodisi preveč zaprta bodisi ni nikogar, ki bi ga tjakaj usmeril. Tako dobijo mladi ljudje občutek, da nikomur ne sodijo, da nikogar nimajo, da se nikjer ne morejo uveljaviti. V skupinah, ki uganjajo najprej drobna dejanja zoper red in zakon, potem pa vse bolj kazniva, taki ljudje najdejo identiteto in potrditev.

Pri prevzgoji mladih, ki so zašli, kaže v Kranju dobre rezultate takomenovana skupina svetovalcev, mladih prostomladostniku dovolj že ukor, nadzor skrbstvenega organa ali disciplinski ukrep, da se spametuje. V Kranju so pred leti razmišljali, da bi za te mlade ljudi ustanovili nekakšen disciplinski center (drugače v Sloveniji že slišimo zanje), kamor bi mlade pošiljali "odslužit" škodo, ki so jo povzročili z malopridnimi dejanji. Tjakaj bi hodili ob popoldnevih ali ob kocu tedna delat kaj koristnega. Na tak način bi se zavedali, da so nekaj storili napačno in da zdaj plačujejo za svoje prekrške, hkrati pa bi dobili tudi občutek koristnosti, ki mladim pogosto manjka. Disciplinski centri bi bili dobrodošli pri tisti mladini, ki je zaradi storjenih kaznivih dejanj ne gre ravnopostlati v vzgojni ali popravni dom, zgolj ukor ali strožji nadzor skrbnika pa ne bi bila dovolj učinkovita.

- Kazni za mladoletnike:**
- ukor
 - strožji nadzor, staršev, skrbnika ali skrbstvenega organa
 - oddaja v disciplinski center
 - vzgojni zavod
 - pobojševalni dom
 - zapor za mladoletnike (za res huda kazniva dejanja)

Kazen in pomoč

Prvi se z mladoletnimi prestopniki srečajo miličniki in kriminalisti, za njimi tožilci in

V Kranju je po podatkih Centra za socialno delo pod strožjim nadzorom letos med 30 in 40 mladoletnikov, 4 so v tako imenovanih pošolskih zavodih, 10 jih je v šolskih.

sodniki, pa socialni delavci in psihologi na centrih za socialno delo, ki jim je prepuščena skrb za zablodelo mladino. Bolj kot kazen za storjena kazniva dejanja je tej mladini potrebna pomoč. Najbolje je izruvati korenine, zato center za socialno delo pri prevzgoji mladoletnika veliko dela z njegovo družino, skuša razjasniti odnose in razmere, ki so pripeljale mladega človeka tako daleč, da je kršil zakon. Včasih je

Na Gorenjskem so lani zabeležili 260 kaznivih dejanj, ki jih imajo na vesti mladoletniki, in 97, ki so jih storili otroci. Vse to predstavlja nekaj več kot desetino vse kriminalitete odkrite na Gorenjskem. Ta kazniva dejanja so se bolj razrasla v Kranju in Škofji Loki, medtem ko v ostalih občinah ugotavljajo celo upad. Od drobnih tatvin, odvzemov motornih vozil in objestnega povzročanja škode drugim ljudem pa so mladoletni storili kaznivih dejanj zadnje leto zašli v nevarne vode: velike tatvine, vlome, goljufije. Skrb zbuja tudi veliko povratništva, ker to utegne kazati na kasnejši še hujski kriminal. Kot pravijo na oddelku za zatiranje kriminalitete pri gorenjski upravi za notranje zadeve, se zlasti iz vrst mladoletnih prestopnikov »kadrujejo« bodoči kriminalci.

sedaneja življenja. Za mlade pa je treba kaj več storiti, še preden se znajdejo na poteh kriminala. Družina in šola (po tem vrstnem redu) imata za to nedvomno največ

zaslug, za njima pa tisti, ki oblikujejo "ponudbo" prostega časa. Če mladim lahko nudimo le ulico, nekaj gostinskih lokalov z biljardom in revno bero plesnih prireditev, potem prav gotovo niso dobili najboljšega!

voljcev, pretežno študentov. Ti se družijo z mladoletnimi prestopniki, se z njimi pogovarjajo, jih kdaj pa kaj spremljajo na prireditve, jim odpirajo pota k aktivnostim, ki bi jih utegnile odvrti od njihovega do-

Kranjska tožilka je na posvetu ugotavljala praznino v sankcijah za mladoletne prestopnike, češ da manjka milejših vzgojnih ukrepov. Na sodišču veliko pimerov ustavi, kadar ni razloga za strožjo sankcijo. Za okroglo mizo je ob tem spet oživela misel na ustanovitev disciplinskega centra, ki ga nekateri občine v Sloveniji že imajo, v Kranju pa doslej od ideje še niso prišli.

Mladoletno prestopništvo je bilo predmet pogovora za okroglo mizo, ki ga je pripravila kranjska mladina. Strokovnjaki ki se tako ali drugače ukvarjajo z zablodelo mladino, tokrat niso le drug drugemu dopovedovali o mladoletnih poteh in stranpotih, temveč so imeli tudi občinstvo. Žal nihče od mladih ni posegel v razpravo.

D. Z. Zlebir

★&★ ★ POPULARNI NA GORENJSKEM

Dragica Manfreda, novinarka Radia Ljubljana: "Novinarstvo ti postane način življenja"

Bohinjska Bela, 31. marca - Dragica Manfreda, ki z družino in možem Marjanom Maštom, našim znanim alpinistom, živi na Bohinjski Beli, poroča o dogodkih iz trziške, škofjeloške in kranjske občine. Začela je pri Večeru in bila deset let novinarka - dopisnica iz Ljubljane.

Dragica Manfreda, novinarka Radia Ljubljana, poroča o dogodkih s kranjske, škofjeloške in trziške občine ter o delu gorenjskih medobčinskih organov in organizacij. Ko poslušamo njena poročila in komentarje na valovih Radia Ljubljana, občutimo, da jih je pisala veče in izkušeno novinarsko pero. Dragica ima petnajstletni novinarski »staž«, kar deset let je bila dopisnica in komentarka Večera iz Ljubljane, ko je poročala o delu republiških organov.

Dragica, od nekakšne salonske novinarkes si prišla na teren. Kakšna je razlika, kakšne so izkušnje?

»Res sem bila deset let brez slehernih trenskih izkušenj, kar pomeni, da pišem o ljudeh in življenju, ki ga sploh ne poznaš. Zdad imam dovolj stika z ljudmi, vem, kaj čutijo in mislijo in zato bolj kritično sprejemam razne republiške sklepe. Res pa je tudi obratno: poročanje z republiških organov mi je tudi odlična osnova za delo na terenu, saj veliko bolje poznam družbene probleme in vsa ozadja.«

Za Večerove publikacije si pisala intervjuje, komentarje, reportaže, tudi zelo odmevne, včasih na moč kritične. Kaj neprijetnih posledic?

»Mislim, da novinar nikoli ne sme biti zgolj poročevalec, kritično mora spremljati dogodke in pojave. Kot novinarka se nikoli nisem hotela ukloniti. Ko so v Mariboru ustanavljali pet občin in ko bi morala stvar hvaliti, sem se uprla in dokazovala, kakšne velikanske stroške bo prinesla taka organizacija. In po teh letih vidi-

mo, da jih res je. Od vseh naših politikov ostal v lepem spominu Mitja Ribičič, ki ko od nekaterih drugih ni nikoli poskušal vati na novinarje.«

Kaj misliš o slovenski mladini?

»Po mojem mnenju slovenska mladina tirava, reagira preveč čustveno, slovenski narji pa neenotno. V jugoslovanskem prostoru so potem odmevne le marginalne stvari naše napake, ki jih izkoriščajo.«

Kakšne izkušnje imaš z gorenjskim čenjem? Kako so obveščeni Gorenjci?

»Moram povedati, da ima Radio Ljubljana silno zastarelo opremo, dopisniki z Gorenjske izgubimo ogromno časa zaradi obupnih fonskih zvez. Gorenjski sogovorniki postajajo, ko zagledajo mikrofon, formalni in veče iskreni. Sama dnevno pošljem v Ljubljano en tónski prispevek in do tri vesti, včasih odvisno od mene, kdaj jih objavijo. Mislim, da bi bil za Gorenjsko nujen regijski radijski širjenje lokalnih radijskih postaj. Regija radija pa Gorenjci očitno nečejo.«

Dragica, kako osebno sprejemaš svoje klic?

»Utrujajoče je, včasih preveč obremenjuje. Nikoli ne vem, kdaj bom doma. Včasih ima težave, me lahko kadarkoli pokliče dnevno prevozim vsaj sto kilometrov, osebno je velika sprostitev pevski zbor: kar pri dveh, pri Vezeninah in pri učiteljskem zboru Bled. Še dobro, da imam razumevanje za to, ki gre z menoj tudi na kulturne prireditve v Cankarjev dom. Žal na Gorenjskem se na Bledu, ni veliko kulturnega življenja.«

Kljub vsemu se kot radijska novinarka moreš temeljito, analitično lotiti problemov. Se ti kaj toži po časopisih?

»Včasih res pogrešam časopis, dobre časopise, a zdaj mi res zmanjkuje časa. Moram kdaj spet pri časopisu, kajti novinarstvo v krvi, tega se preprosto ne moreš otrestiti, narstvo te preprosto pritegne in oklene, in zanesljivo ti postane način življenja.«

SVET BREZ BLEŠČIC Poldrugo desetletje med štirimi stenami

V mladosti vedri optimist, harmonikar, človek z magnetizmom Franc Mrak, si v življenju ni nikdar mislil, da bo kdaj zaprt med štirimi stenami. Leta 1973 se je ta zaprežen Iskraš (delal je na kinomontaži) upokojil, ko ga je udarila možganska kap. S priznavalno in dovolj delovnimi leti mu ni bilo treba v invalidski pokoj. Prva leta, pravi, je samo jokal. Obsedlo ga je malodušje, zdravje mu je še dodatno odpovedalo. Nato pa je doumel, da nima druge izbire, kot da se sprizajni z novim načinom življenja, s tem, da mu neboljšenemu streže žena, da mu je odslej usojeno žetiti med štirimi stenami, da se jim bo iztrgal le kdaj ob palici ali na invalidskem vozičku. Toda boji se pasti, pred leti je na sprehodu padel in si zlomil kolk, kar ga je znova priklenilo na bolniško posteljo.

Zdad je tudi žena v pokoju, tako da mu lahko posveti ves čas. Bila pa so leta, ko je bila v tovarni prisiljena zamenjati imeno, da je lahko skrbela za invalidnega moža. Deset let je delala samo popoldne, ta čas pa je skrbel za moža prevzela znanka Pavla Berglez, s katero so si bili sosedje še v starem delu Kranja. Teško je bilo, pravi žena, Franc pa kar ne more iz svoje veseljaške kože, češ: mnogo mojih sodelavcev in vrstnikov je še na slabšem, pod rušo. Res, njegova vesela narava mu je pomagala prerasti malodušje in sprejeti življenje tako, kakršno pač je. Resda je po vsej levi strani ohromljen, da se mukoma premika ob palici, da mu mora pri oblačenju pomagati žena, da gre težko med ljudi. Toda drugače je zdrav, včasih ga sin z avtom zapelje naokrog, če ne more on k ljudem, pa ljudje pridejo k njemu. Obiskov ima

vedno polno stanovanje, mer se večina invalidnih na dom, žal ne v hvaliti. Osamljen ni. Dnevi mu minevajo na zori, toda tisto, kar je na malem ekranu vse manj v utehu. Bolj validnost danes Franco teži stanje, v kakršnem bredda država. Sem nosil glavo naproti, grapi, se pridruša. Met bi imel še danes mitra kah!

Sicer pa življenje po svoje tepe, tuhta, obupavati, to je njegovo vlijenski filozofija. Ko invalidnosti je Franco: čen: z ljudmi se dobro v družini ni bilo nikoli glasij, celo v tovarni go no stejejo za svojega imajo do invalida še volj moralen, človeštvo

IZ ZGODOVINE NOB (15) Ivan J...

27. marec 1941 in njega pomen

Ljudske demonstracije med 25. in 27. marcem 1941 po vsej Jugoslaviji, zlasti še v Beogradu, v Ljubljani in v drugih večjih krajih, so sledile podpisu 25. marca na Dunaju, da tudi Jugoslavija pristopa k fašističnemu trojnemu paktu, k tako imenovani osi Rim-Berlin-Tokio. Ta sramotni pakt sta podpisala tedanji predsednik jugoslovanske vlade Dragiša Cvetković in zunanji minister dr. Aleksander Cincar-Marković. Naj bodo znana ta zlovesča imena.

A to je po vsej Jugoslaviji izzvalo neprikrito nezadovoljstvo. Množice so se spontano in pod vplivom komunistov uprle fašistični usmeritvi in podreditvi nasilniškim fašističnim državam. Protesti so bili tako nepopustljivi, da so razgibane množice - predvsem v Beogradu vzklikale »Bolje grob, nego rob! Bolje rat nego pakt!«

To je pripeljalo do tega, da je general Dušan Simović s skupino oficirjev in zahodno usmerjenih buržoaznih ministrov Cvetkovičevu vlado in kraljeve namestnike prisilil k odstopu. Sam je postal ministrski predsednik, 18. letnega kralja Petra Karadorđevića II. pa so razglasili za polnoletnega. Vendar tudi ta vlada ni preklicala pristopa Jugoslavije k osi Rim-Berlin-Tokio. To sta takoj razkrinkala CK KPJ in CK KPS in v tem smislu delovala dalje.

Predolg bi bil opis teh dogajanj, zato preidimo k poglavitnemu. Dogajanja v Jugoslaviji so preveč zmotila Hitlerjeve načrte na tem delu Evrope in v svoji neuravnovešenosti ter v svesti moči, je razbesnjen ukazal napad na Jugoslavijo, ki je nosil

šifro »Podjetje št. 25« oz. »Marita«, kar je bilo tudi napad na Grčijo.

V ta namen so pripravili kar 52 divizij, 23 italijanskih, 5 madžarskih, pa še njih nemških. Strahotna moč. A brez pomena je bila stara Jugoslavija razjedena, petoletna in tako trhla, da je bila vojna končana v petih dneh, to je od 6. do 12. aprila 1941. Zala je sledila splošna kapitulacija.

V vojaškem pogledu nesposobni Hitler tem primeru storil veliko strateško napako: pad na slabostno Jugoslavijo je angažiral sil, da je s tem ogrozil poglavitni načrt: Sovjetsko zvezo, ki je bil pod tajnim »Barbarossa« tedaj že narejen. Na Sovjetsko zvezo naj bi po njem navallili že 15. maja 1941. di dogodkov v Jugoslaviji je s premišljenostjo zamudil 5 tednov! Na SZ je sprožil napad junija in prav teh 5 tednov mu je zmanjkalo, kljub slabosti Rdeče armade (tedaj sramotno pričani, da je močna) tudi v SZ uspel Hitler ni dosegel ne Moskve, ne Leningrada, prav je manjkalo je malo. Njegove vojske stale v motvirjih ter v snegu in mrazu, bil že tedaj nakazan polom njegovega SZ. Zato pravim, da je pomen jugoslovanskega marca 1941 premalo znan in cenjen, saj joče se jugoslovansko ljudstvo tedaj odpravo dovinso veliko delo, kar je bilo širšega rodnega pomena!

Kdo, katera država, ali bolje ljudstvo, ki izkaže s čem podobnim v času, ko je stoji človeške Evrope? (Prihodnjič: O ukazu 4. apr.)

RADO BORDON

Ustavna kriza danes in jutri

Snovalci in pobudniki ustavnih sprememb, o katerih se v naši javnosti bolj ali manj "plodno razpravlja" že nekaj mesecev, si bržkone še zdaleč niso predstavljali, da bo njihov predlog naletel po vsej državi, predvsem pa v slovenski republiki, na dokaj hud odpor, obenem pa sprožil pravcati plaz zelo ostrega obravnavanja ne le predlaganih ustavnih dopolnil oziroma "amandmajev", temveč tudi nekaterih temeljnih ustavnih načel, ki naj bi po njihovem še kar naprej veljala kot "posvečena", "nedotakljiva", "nespremenljiva".

Toda globoka in v vse sestavine jugoslovanske družbe segajoča, že dolgoletna ekonomska - socialna, pravna, družbenopolitična in moralna kriza, v kakršni je jugoslovanska "socialistična samoupravna" federacija, kriza, ki je čedalje razsežnejša in v kateri so že znamenja bližnjega razkroja celotnega družbenega sistema, je jasno pokazala, da je eden od pglavitnih njenih vzrokov tudi v temeljnem pravnem regulativnem in organizatornem aktu, ki mu ponavadi pravimo Ustava.

Jugoslovanski narodi so po osvobodilni vojni in revoluciji izrazili svojo voljo po življenju in skupni državi in po obliki medsebojnega sožitja že v treh temeljnih državnih zakonih, tj. ustavah, ki nosijo letnice 1946, 1953 in 1974. Če sta bili ustavi iz leta 1946 in 1953 še hudo pod vplivom dogmatskih pojmovanj, zakoreninjenih v boljševisko - sovjetskem gledanju na pravno, družbenopolitično in ekonomsko ureditev države in njenega predvidenega prihodnjega razvoja, pa je ustava iz leta 1974 "izviren" izraz stremeljenja, da bi se jugoslovanska različica "socializma" čim bolj razlikovala od vzora, kakršen se nam je ponujal (in se kršen se nam je ponujal) v državah nam še vedno ponuja) v državah tako imenovanega "realnega" socializma, kateremu smo se leta 1948 sicer odrekli, a mu še danes priznavamo prej nekak "socialistično" barvo, še posebej tedaj, kadar preštevamo "socialistične" države na tem svetu in govorimo o tako imenovanem svetovnem "socialističnem procesu".

V teznji, da bi bil naš "socializem" znotraj "socialističnega" sveta nekaj posebnega čim bolj "izviren" in morebiti celo vzorčni model, po katerem bi se mogle zgledovati tudi druge, "nesocialistične", se pravi kapitalistične države, pa niti ustava iz leta 1974 ni bila in ni tak temeljni državni zakon, ki bi v kratki, strnjeni, jasni in slehernemu državljanu oziroma občanu razumljivi in nedvoumni obliki predstavil veljavno družbeno - gospodarsko, pravno in politično ureditev. Gre namreč bolj za nekakšno obsežno in podrobno proklamacijo tistega, kar naj bi bilo uresničeno šele v bližnji ali celo

daljni prihodnosti. Že v uvodu (preambuli) ustave je namreč zapisano, kako je njen namen in cilj, "da se zagotovi nadaljnji razvoj socialističnih samoupravnih demokratičnih odnosov na poti k osvoboditvi dela in zgraditvi komunistične družbe". V Uvodnem delu Ustave SFRJ iz leta 1974, v njenih Temeljnih načelih, pa je v poglavju IV celo zapisano, da "razvijajo delavski razred in vsi delovni ljudje socialistično samoupravno demokracijo kot posebno obliko diktature proletariata".

Težnja po posebnosti, izviranosti, enkratnosti, "zgodnosti" in "vzorčnosti" ustave, ki naj bi izrazila značilnosti in odlike jugoslovanske poti v "samoupravni socializem", je iz naše ustave napravila eno najbolj zamotanih, najobsežnejših, vsebinsko dvoumnih in težko razumljivih ustavnih besedil, skratka ustavo, ki ji na tem svetu, še posebej v razvitih, demokratičnih, materialno in kulturno bogatih državah ni para. Določbam veljavne ustave pa se zdaj pridružuje še na novo predlagani ustavni "amandmaji", ki v ustavnem razvoju naše države ne pomenijo nikakršne nove, sodobne smeri ali bistvene obogatitve že obstoječih ustavnih določb, marveč vnašajo v ustavno ureditev še večjo zmedo, samovoljo in nadaljnje zaostrovanje že tako dovolj zaostrenih odnosov med narodi in narodnostmi v naši skupni državi, želijo uveljaviti, povečanje pristojnosti federacije ter zoženje vloge republik in pokrajin in to celo na nekaterih bistvenih področjih, ki se dotikajo suverenosti naroda in republike v skladu z že zdavnaj dogovorjenimi, tako imenovanimi avnojskimi načeli.

Že sama ustavna formulacija, ki predvideva v naši državi "zgraditev komunistične družbe", pomeni ob koncu našega stoletja in ob prehodu v tretje tisočletje nekaj, kar je v popolnem nasprotju s tokom časa, kot se kaže v Evropi ter v vsem naprednem, razvitem in demokratičnem svetu, še posebej pa v nasprotju s celotnim stanjem naše družbe, ki ne le, da zaostaja na vseh področjih svoje dejavnosti, marveč je zaradi svojega notranjega razkroja in velikanske državne zadolženosti, s katero se bodo v prihodnje otepali še številni rodovi Jugoslovancev, obsojena na dolgo dobo životarjenja, na trd boj za golo preživetje. Gre pač za značilno, izrazito ideološko in dogmatsko utopijo, ki nima z dejanskim razvojem sodobnega sveta nobene zveze. Pri istovetnosti demokracije (čeprav "socialistične" in "samoupravne") z diktaturo (pa čeprav diktaturo "proletariata") pa gre za nadvse očitno notranje nasprotje, kakršnemu so filozofi že v davnih časih rekali contradictio in adiecto, za nekak takega, kot če bi povezovali dva pojma, ki sta že po sami zdravi človeški pameti

in tudi glede na izkušnje vsega človeštva nezdružljiva, kot npr. hladna vročina, oglata krogla, okrogel trikotnik ali, da vzamemo kar primer iz naše družbene prakse: pošteni Agrokomerc.

Prihodnje leto bo minilo dvesto let, kar je francoska ustavodajna skupščina sprejela (26. avgusta 1789) Deklaracijo o človekovih pravicah in državljskih svoboščinah, nekakšen politični manifest, ki je bil kot uvodno poglavje sprejet tudi v francosko ustavo leta 1791, njegova načela pa so bila (in so še vedno) uveljavljena v ustavah večine civiliziranih, demokratičnih, gospodarsko in kulturno razvitih držav tega sveta. Politična zgodovina Evrope in vsega civiliziranega sveta v 19. in 20. stoletju pa kaže, da si brez temeljnih človekovih pravic in državljskih svoboščin, vsebovanih v omenjeni Deklaraciji, nikakor ni mogoče zamisliti moderne pravne države, pa naj jih njihovi nasprotniki še tako poskušajo razvednotiti, češ da gre le za nekakšne "buržoazne" pravice, ki da nimajo s socialistično družbo nobene zveze. Vendar pa temu ni tako.

Prav socialistična družba, ki hoče (po teoriji in praksi) veljati za višjo stopnjo v družbenem razvoju, bi morala temeljne človekove pravice in državljske svoboščine, ki jih je meščanska demokratična družba že uveljavila, še bolj razviti in utrditi, kajti prav z njihovim doslednim uveljavljanjem bi se tudi sama najbolj uveljavila in utrdila. Če bi bile te pravice in svoboščine dosledno zapisane tudi v naši ustavi, bi bilo dosti manj možnosti za uveljavljanje raznih monopolističnih in preglasovalnih teženj, za omejevanje svobode posameznika in narodne suverenosti, za izrabljanje samoupravljanja, za gospodarsko izkoriščanje razvitih po nerazvitih ipd., zato pa bi bilo dosti več možnosti za razvoj napredne, tehnološko razvite, gospodarsko in kulturno uspešne družbe za njeno vključevanje v mednarodne gospodarske tokove in mednarodne delitve dela, za neovirano krepitev proizvodnih sil ter za nemoten razvoj posameznih narodov in narodnosti, prostovoljno vključenih v jugoslovansko federacijo, v skladu z njihovo zgodovinsko, civilizacijsko, gospodarsko in kulturno različnostjo ter stopnjo njihovega razvoja.

Spopadanje v zvezi z ustavno ureditvijo naše federacije, pa naj se razglašajo za še tako "socialistično" in "samoupravno", je neizogibno že danes. Le krpanje ustave pa ne more rešiti ničesar. O vsem, kar nas vznemirja, se moramo nanovo, pošteno in odkrito pomeniti in tudi dogovoriti že danes, kajti če bomo čakali na jutri, nas utegne sedanja križa pripeljati ne le v še hujšo križo, marveč celo v pravo katastrofo.

neko nehoteno izolacijo pred drugimi. Ob tem vsekakor velja reči, da pri nas nekateri mislijo, kako smo Slovenci samozadostni, da smo zmorni napredno, bogato, ustvarjalno in svobodno živeti na vrhu evropskega standarda in civilizacije, hkrati pa se ne povezovali z nikomer razen znotraj sebe. Gre za zelo nevarno tezo, ki je nastala kot rezultat napačno ponujene možnosti integracije. Le ta ne sme potekati na osnovi nikakršnih političnih, ideoloških, ne kakršnihkoli drugih principov. Ne sme biti najprej cilj, nato pa posiljevanje, zato da bi ta cilj tudi dosegli. Krasen primer napačno razumljene integracije je meni osebno še vedno v določeni meri sintagma bratstva in enotnosti.

Če naprej razmišljamo ob aktualnih ustavnih spremembah, vidimo, da se dogajajo v času, ki je za ustavne spremembe absolutno neprikladen, kajti trenutno je stopnja konsenza v Jugoslaviji minimalna. Mi bi radi z ustavo rešili temeljne probleme

naše države, hkrati pa je občutek medsebojnega zaupanja in tudi sama identifikacija resničnih potreb tako minimalna, da tudi, če bi bila ustava dobro zamišljena in dobro ponujena, bi vzbujala medsebojno sumničenje. Trdim, da je bila nova ustava napačno zastavljena, ker je izhajala iz predpostavke, da so interesi v Jugoslaviji enotni. Torej pameten člen, amandma - strokovnjaki sedejo skupaj, si ga zamislijo abstraktno, kot kategorijo samo po sebi, ki nima odseva na realnost in hkrati pomeni največjo možnost modrost. Če bi bilo to res, bi nastalo v Jugoslaviji povprečje, ki pa ni nikjer realno eksistentno, nikjer ne obstaja kot družbena in gospodarska realnost. To je izmišljena kategorija in zato nikomur ne ustreza, razen morda statistiki. Tako ne more biti stimulativna, za hitrejši razvoj, ki bi pomagal dohajati Evropo, kajti danes smo, mimogrede, bolj za njo, kot pred petnajstimi leti.

Ob tem bi se morali v veliko večji meri zavedati, da je Jugoslavija večnacionalna država in da ne moremo postavljati takšnih kategorij razvoja in življenja, ki bi temeljno načelo večnacionalnosti rušili v škodo kogarkoli. To naj bi bil aksiom, ki bi ne smel biti pod vprašajem. Jugoslavija je večnacionalna država enakopravnih narodov, ni takšna, kot so druge države, kjer imamo večinski narod, ki določa temeljno pot, svoj uradni jezik in to že s tem dejstvom, da smo

sprejeli ustavo, da nimamo enega samega jezika, čeprav se skuša to v praksi neprestano uveljavljati.

Druga predpostavka, ki bi bila ravno tako potrebna večje pozornosti, je, da so jugoslovanski narodi po civilizacijskih navedah, po odnosu do dela izjemno različni med seboj. Najbrž ni naključje, da je potekala meja med starim zahodnim in vzhodnim rimskim cesarstvom po Drini, ni naključje, da se je tu lomil srednji vek na dve civilizaciji, ni naključje, da se je tu delili Otomanski imperij. Tudi, če bi to bila naključja, bi ta dejstva oblikovala ljudi, kot so jih oblikovala. Od cilja, ki si ga zastavimo, do realnih možnosti, da ga uresničimo, mora nastopiti občutek realnosti, treznosti. Pomeni, da bo Slovenija zastavljeni plan realizirala na primer 70 odstotno, Makedonija pa na primer 30 odstotno, tu vmes pa morajo nastati socialno-ekonomski programi, ki zagotovijo človeški minimum eksistence, ki se ohranja človeško dostojanstvo, hkrati pa pripraviti vrsto spodbujalnih programov, da bi se to zaostajanje čim bolj zmanjšalo, vendar ne za ceno, da mora tisti, ki je na špici čakati, narobe! Nam pa se zdi takšno razmišljanje kot izdaja jugoslovanske ideje o skupnosti narodov.

Če se zopet povrnemo k ustavi, se v preteklosti spomnimo, da jih je napisal Kardelj, jih dal v razpravo Titu, ki je dopolnil mo-

rebitne pomanjkljivosti in potem je šla v javno razpravo. Ta javna razprava pa je bila pritrjevanje že sprejete formulacije, ni prišlo do nikakršnih alternativnih predlogov. Po Titu in Kardelju je naša družba ostala brez karizmatičnih osebnosti, ki bi lahko s svojo avtoriteto pomirila neuglašeni med različnimi interesi. Neobstoj karizmatičnih osebnosti v današnjem času je pozitiven, kajti le-te so možne le takrat, ko so tudi zgodovinsko opravičljive, tega pa danes ni.

Če bi zaključil z mislijo o vlogi federacije, bi rekel, da bi pri nas morala federacija resnično prevzeti samo tisto, česar ne morejo učinkovito opravljati republike, težišče skratka mora biti na republikah, ker bi v tem primeru vsi ponujali federaciji, da naj sprejme stvari, ki so zahtevnejše. Zakaj naj na primer podjetje išče svetovno tržišče, če bi ga bila zmožna ustvariti država. Sedaj pa ga išče tovarna sama zase, ker država na tem področju ničesar ne stori. V bistvu gre za celo vrsto stvari, ki bi bile lahko prepuščene državi, če bi ji le-ta uspešno opravila, ne pa, da si jemlje prestižno predvsem politične in ideološke... kompetence, ravno to, česar ne bi smela delati.

(Iz neavtoriziranega razmišljanja Cirila Zlobca, podpredsednika RK SZDL Slovenije, na posvetu OK SZDK Kranj, 12. marca 1988 v Kranju)
Pripravil: Vine Bešter

Odprite strani.

Urednikova beseda

Tudi v današnji številki se z Odprti strani lotevamo nekaterih aktualnih vprašanj sedanjega časa in tega trenutka. Znani slovenski publicist Rado Bordon se loteva ustavnih sprememb, o katerih "se razpravlja". Razmišljanja Cirila Zlobca smo prav tako pripravili na to temo. Predstavljamo vam tudi Glasov večer, ki je bil danes teden v restavraciji hotela Creina v Kranju. To je bil prvi takšen večer, za iskriv pogovor pa sta poskrbela Viktor Žakelj in dr. Matjaž Kmecl. O poklicni etiki novinarjev, o etiki javne besede in etiki nasploh pa je bilo govora na posvetu, ki ga je pripravilo Društvo novinarjev Slovenije, na njem pa so poleg novinarjev in študentov novinarstva sodelovali tudi predstavniki društva pravnikov, duhovniškega in zdravniškega društva ter posamezniki, ki se s tematiko srečujejo v svoji življenjski in delovni praksi. Naslednja številka Odprtih strani bo izšla 15. aprila. V njej nameravamo spregovoriti več o gospodarstvu. Veseli pa bomo tudi odmevov na današnjo številko in vaših razmišljanj o aktualnih dogodkih pri nas.

GLASOV VEČER

VINE BEŠTER

Slovenija — prehlajeni predmet zgodovine

O POKLICNI ETIKI NOVINARJEV, O ETIKI JAVNE BESEDE IN ETIKI NASPLOH

CVETO ZAPLOTNIK

Poklicna etika je pot do neodvisnega in odgovornega novinarstva

CIRIL ZLOBEC

Ustava napačno zastavljena

Aktualne ustavne spremembe se dogajajo v času, ki je za to absolutno neprimeren, kajti trenutno je stopnja enotnosti v Jugoslaviji minimalna. Mi bi radi z ustavo rešili temeljne probleme naše države, hkrati pa je občutek medsebojnega zaupanja in tudi sama identifikacija resničnih potreb tako majhna, da bi tudi, če bi bila ustava dobro zamišljena in dobro ponujena, vzbujala medsebojno sumničenje.

Politični vrh na čase ravna, kot da je naša družba še zmerom, kot nekateri, predvsem starejši, kolegi pravijo, v revoluciji, da revolucija še vedno traja. Če pa revolucija še vedno traja, jo je seveda potrebno dosledno, modro in disciplinirano voditi. Na tem mestu pa trčimo na drugo razmišljanje, katerega privrženec sem tudi sam, ki pravi, da je revolucija čisto določeno gibanje, ki ima svojo vsebino, svoje cilje in svoje nasilje, pri čemer tega ne vrednotim, kajti nasilje je lahko tudi pozitivno. Revolucija pa navadno seveda pomeni nasilno spremembo družbenega sistema. Pri nas potemtakem ni blavto trajanje revolucije, pač pa, kako naš sistem čim bolj normalizirati, da postane sprejemljiv za neko civilizacijo. V našem primeru gre za utrjevanje socialističnega samoupravljanja ne pa pozivanja na raznih sejah, po raznih krizah na popolnoma radikalne spremembe, ki naj vse postavijo na glavo. Če poskušam v to umestiti So-

cialistično zvezo, je verjetno potrebno najprej reči, da je bila zamišljena predvsem kot transmisija partije, torej organizacija, ki vendarle vključuje več delov populacije, kot jih vključuje ZK. Danes se SZDL sooča z najzahajnejšimi tendencami družbe - z različnimi alternativnimi gibanji, ki jih je v Sloveniji kar precej, se sooča oziroma je njen del mladina, ki vemo, da je skrajno radikalna in to v marsičem. Del SZDL so tudi društva, med njimi tudi društvo pisateljev, ki neprestano publicira svoje izjave, in so uperjene proti uradni politiki.

Ob tem razmišljanju pridemo kmalu tudi do besede integracija. V širšem pomenu mislim, da imajo tisti, ki menijo, da je integracija pri nas nujna, popolnoma prav. Žal pa imajo popolnoma narobe, ko ponujajo sistem integracije. To je hkrati tudi tragedija Slovencev, da tisti trenutek, ko se upiramo neustreznim integracijam, seveda ustvarjamo

Glasov večer

Glasov večer

Glasov večer

Glasov večer

Glasov večer

Glasov večer

Več kot časopis

Štefan Žargl: "Ko smo si v preteklem letu kot eno najpomembnejših nalog naše uredniške politike zastavili odpiranje časopisa in s tem javni dialog, smo ob koncu leta ugotovljali, da ta naša namera ni dovolj uspela, in da si na tem področju želimo večjega napredka. Po vprašanju zakaj, smo seveda najprej samokritično ugotovili, da morda nismo ponudili dovolj zanimivih tem, vendar ob tem tudi ugotovili, da je bilo morda na Gorenjskem dolgo časa premalo možnosti za takšen dialog, da le-tega preprosto nismo vajeni. Zato smo se v letošnjem letu odločili, da pričnemo s prireditvami in to v dveh smereh – s tako imenovanimi Novinarskimi večeri v krajevnih skupnostih in Glasovimi večeri, kjer naj bi ponudili zahtevnejšo tematiko. Ob tem vemo, da nismo edini, vsekakor velja ob tem omeniti kranjsko mladinsko organizacijo, morda tudi ne izvirni. Pogovore bo vodil magister Viktor Žakelj, svetovalec predsednika predsedstva naše republike in podpredsednik RK SZDL Slovenije. Pričrčani smo, da smo dobili odličnega voditelja, znanega po svojem izredno širokem znanju, iskrih mislih in seveda zaradi svojega dela, tudi dobro informiranega."

Oživljanje slovenskega taborstva

Žakelj: "Dober večer, v Prešernovem mestu. Naš nočnejši sogovornik bo Matjaž Kmecl. Z Glasovimi večeri, kot že rečeno, mislimo nadaljevati. Zavedamo se, da je to na neki način otrok našega časa, da je to morda oživljanje slovenskega taborstva, morda bralništva, nekaj tistega žlahtnega aktivizma, ki je nekako prerano zamrlo po drugi svetovni vojni. Še enkrat dober večer Matjažu Kmeclu, doktorju literarnih znanosti, rednemu profesorju na ljubljanski Filozofski fakulteti in ta čas vidnemu imenu predsedstva CK ZKS."

Poglej Matjaž, pozna se že dlje časa, zato si upam reči naslednje: v sebi skriva več talentov, raznotera znanja, opravljal si celo vrsto sila odgovornih funkcij, pa te sprašujem, s kom imam pravzaprav opravka? Politikom, ki noče biti politik, pisateljem, ki noče biti član pisateljskega društva... Česa je v tebi največ?"

Kmecl: "Izbiraj! Naj na začetku ob pozdravu povem, da sem zelo vesel, da se lahko srečamo tudi v Kranju. Kar pa se tiče tvojega prvega vprašanja moram reči, da je bolj retorične narave, težko se namreč delim na prvo, drugo, tretje..."

Žakelj: "Veliko mi je do tebe kot človeka. V eni od tvojih karikatur si videti hudomušen, v ozadju pa je zapaziti neke vrste trmasto naravo. Komu pripoveduješ s svojo mimiko, ne boste me, ne dam se?"

Kmecl: "Osebnost sem pripravljen v človeku gledati najprej dobro. To je mogoče sicer sentimentalni humanizem, kot je svoj čas to držo imenoval Taras Kermauner, ampak vendarle mislim, da nobena moderna družba ne more mimo takšnega vzgiba. Najprej z zaupanjem, totalitarne družbe so šle na primer do človeka z dvomom. Tam se ne znajo smejati spontano, pač pa samo na določeno povelje. Spomnimo se, da se je bilo potrebno tudi pri nas včasih zasmejati zaradi vpljivosti, državotvornosti, oportuno sti."

Žakelj: "Veliko si se ukvarjal s prejšnjim stoletjem. Zdi se, da ti je bil Levstik zelo blizu. Kot da je v tebi nekaj tega, kar si sam nekje zapisal – besednega pretepaštva. Čeprav sedaj kultivirano reagiraš, se ve, da si v šestdesetih letih zapisal marsikaj, kar ni našlo poti do javnosti."

Kmecl: "Levstik je človek z dvema zelo različnima obrazoma. Pripravljen je bil dosledno izdati svoje telo, če ni dobil dela, ki bi bil v skladu z njegovimi principiimi pogledi, po drugi strani pa je bilo v njem zelo veliko energije."

Če malce preskočim, bi ob tem rekel, da Slovenci ničesar, kar bi imenovali zgodovina življenja, nimamo. Morda gre sodobna etnologija malce v to smer. Mi poznamo neke sheme, kaj so živi ljudje takrat resnično delali, lahko več ali manj samo ugibamo."

Kakšen krvav boj je bil recimo potreben, da se lahko danes šolamo v slovenskem jeziku, da imamo celoten šolski sistem. To vse smo praktično zgradili v sto letih in to z velikanskim žrtvovanjem posameznikov."

Potuje slovenstvo tačas navzdol?

Žakelj: "Zdi se mi, da govori iz tebe bolj zgodovinar in sociolog kot literat. Imaš celo vrsto interesov – rože, plani-

Mislim, da je problematika neobstojanja gorenjske literarne revije ves čas ena in ista. Osebnost sem prepričan, da izhajanje takšne publikacije nikakor ni v našem okolju toliko materialno vprašanje, kolikor moralno in ustvarjalno, nekega trdnega jedra, ki to res hoče."

ne... kjer nisi nič manj kompetenten sogovornik kot v literaturi 19. stoletja?"

Kmecl: "Vsakdo ima neko osvobojeno ozemlje, kot sam to imenujem, kamor lahko zbeži, kadar mu je prehudo na fronti ali pod okupacijo vsakodnevnih obremenitev."

Žakelj: "Nekje si zapisal – Slovenec se pač že od nekdaj ne giblje samo v šir in dalj, ampak tudi navzgor in navzdol. Sprašujem, ne potuje slovenstvo tačas predvsem navzdol? Neodrejeni pritiski od zunaj pa ga vse bolj delajo trdo kepo, morda nevarno zase in še za koga?"

Kmecl: "Slovenstvo, o tem se res prepričan, gre trenutno navzgor. Če smo vendarle zmorni v tej naši ljubi Jugoslaviji vleči takšno breme, če se vendarle velik del naroda sprašuje o globokim občutkom odgovornosti o svoji usodi, potem je to zagotovo znamenje nekega spoštovanja vrednega vzpona naše zavesti in tudi samozavesti. Mi si sedaj dopovedujemo in imamo seveda dovolj razlogov zato, da smo v nekem skrajno kriznem trenutku, da smo v neki nevarnosti in marsikdo v SFRJ poskrbi, da ta občutek ne mine in da se stalno znova potrjuje. Zagotovo pa velja to spoštovanje in samospoštovanje predvsem v tistem smislu, kot nas je Cankar označil, da

Slovenija – prehlajena

je rekel Tomaž Šalamun v neki svoji domislici. To in še mnogo drugih istih misli je bilo moč slišati na prvem Glasovem večeru, ki smo ga pripravili petek, 25. marca, v večernih urah v kranjskem hotelu Creina. Prvi gost v telja Viktorja Žaklja je bil dr. Matjaž Kmecl, okvirna tema pogovora pa kultura in politika.

Pričujoče besedilo je neavtoriziran prilagojen zapis, ki poskuša zadel dinamike, ki jo je bilo moč zaslediti v sicer polni restavraciji hotela.

• Tekst je za objavo pripravil novinar Vine Bešter.

smo narod hlapcev. On je bil prepričan, da to nismo, pač pa se je bal, da to postanemo.

Slovenski vzpon samozavesti vzbujajo v Jugoslaviji čudne reakcije, nihče noče pomisliti, da je to hkrati izraz neke velikanske skrbi za skupno domovino. Nihče noče tega videti. Moramo iskati razne poti in to v nekem stalnem sporu in v očitanjih, da to ni prav, da je to kontrarevolucija, nacionalizem, šovinizem..."

Koroška zaplankani del Evrope

Žakelj: "Spet si včasih zbežal nazaj in v zgodovini iskal več opor kot v sedanjosti. Zdi se mi, da se tukaj vendar nekaj dogaja. Po nekaj desetletjih, bom rekel, relativnega miru nas tačas nekako "sočasno in koordinirano" stiskajo z Juga, Severa in Zahoda?"

Kmecl: "Na prvi učitek čisto na kratko – zgodovina je naša učiteljica in zagotovo ne moremo mimo nje. Vsi se nečemu prilagajamo in nekam tudi gremo."

družbenih dejavnosti. (TV, radio, gledališče...) Naš kulturni trg je pač majhen in potem se moramo odločiti za poudarjeno družbeno subvencijsko skrb, vprašanje pa nastaja, čemu jo bomo namenili, kaj se lahko tržno bolj pokriva in kaj ne..."

Problem gorenjskih gledališč

Žakelj: "Problem kranjskega gledališča, pa jeseniškega, loškega? Vse to nekako sega v tista leta konec petdesetih, začetek šestdesetih, ko smo pojme tipa "proletarska kultura" zelo dobesedno jemali."

Kmecl: "Gre za vprašanje moralnih, materialnih in seveda ustvarjalnih možnosti. Nekako takole bi moralo iti: imeti bi morali čimveč takšnih gledališč s tem, da imamo močno osrednjo, skupno nacionalno gledališko ustanovo."

Pri naših gledališčih pride včasih do, Taras Kermauner bi rekel lumpensindikalističnega medsebojnega ščitenja med posameznimi igralci. Tako se nihče ne oglasi,

Saj resolucija je za mar koga papir, to že vemo, stane trideset milijonov dolarjev, da jo napravimo potem pa se nihče ne vna po njej, okrog nje se vsako leto neskončno kregamo."

čip. Kako v tem prostoru kjer so vmes desetletja, da celo stoletja, voditi log?"

Kmecl: "To je posebno vprašanje, za katerega si govori v simbolih. Gre za prehlajeno iz ene produkcijske litete v drugo, gre za popoln prelom z dosedanjim mensteto v nekem okolju, ki bremeni izvirni greh in ekstremne zaostalosti (glej na današnje Evropo). Ni ali pa vsaj celota te politične javnosti, ki se potem na ku odloča kot večinska, sprejeti na znanje, da je trebno enkrat pač tvegati bomo imeli nekaj več sočnih nemirov in preusmerenja del akumulacije, ki je ko ali tako zelo rečna, kjer si lahko razvoj zagotovi, in to je pamet."

Človek je takrat, ko je postal bil krepelce na tleh in z njim začel mahati okrog sebe, čel delati s pametjo. To manualno delo in sam se ne strinjam s trditvijo, da je človek razvil iz opice, ker je delal. Človek se je razvil iz opice zato, ker je časa gruntal, kako bi se manj delal pa vseeno prevel."

Poglejte, sam sem na eni zadnjih sestankov predsedstva odreagal, ko smo nazaj pregledovali področje družbenih dejavnosti, z letošnjo resolucijo. Saj da je resolucija za marsikaj ga papir, ki stane trideset milijonov dolarjev, da jo pravimo, potem se pa po nihče ne ravna, am okrog nje se pa vsako neskončno kregamo. Je neke vrste načrt, ki mnokrat pri konkretnih odločitvah odigra svojo vlogo tehtanju za ali proti. Te nje letošnje resolucije je že sledeče: da smo ali dovolj prodorni zastopniki, smo prodrli z idejo, da smo raziskovalno družbo, drugi strani pa smo na začetku pozabili na populacijsko litiko. Opozoril bi na to, da so v teh kriznih letih "ustro" zmanjšati število živih stev s konca sedemdeset let do danes s 30.000 na 23.500, kar pomeni, da je naša populacijska politika katastrofalna."

V skupščini smo se odločili neki zajamčeni zaščiti rodnic, se pravi mladih mater, kar pomeni, če bomo obstajal naprej, bomo znašli v začetku hodnjega stoletja pred vrata, da prvič nimamo delovne sile, da bomo zopet uvažali prišli pred probleme, ki sedaj vidimo v obliki vprašanja jezika, natakarkarjev, gič, znašli se bomo pred bomo zaradi obubožnosti tehnologije izgubili "možgane", kar pomeni

Tako kot sedaj ne moremo več ali pa bomo ostali v dveh-treh letih za Albanijo. Ta država nam je še edina neke vrste primerjava, ob kateri se še čuti mo razvite. Žal.

pa vsi vedo, da so igralci, ki nimajo niti ene predstave v letu. V mariborskem gledališču sem se srečal s primerom, ko je še lansko leto imela igralka v povprečju osemdeset starih milijonov osebnega dohodka na mesec, s tem, da ji niso dali nobene vloge, ker so se skregali."

Žakelj: "Včeraj sem na televizijski slišan, da so ob zgodovinski Miljacki spet prisegli na srp in kladivo namesto na

Glasov večer Glasov večer Glasov večer Glasov večer Glasov večer Glasov večer

predmet zgodovine

avoz šolskih let, znašli pa se
somo tudi pred tem, da se
somo spraševali, kdo bo ta-
rat za nas zbiral penzijski
inar..."

Slovinci moramo držati, druge poti ni!

Žakelj: "Mladega meščana ni
zanimalo, citiram, kako si
pripodi božjo milost, marveč
kapital. Sam pravim, da tudi
današnje in prihajajoče ge-
neracije kaj malo zanima
ideologija in zgodovina mar-
ševske zgodovine in prihodnot.
Tudi ti zdi, da imamo alternati-
ve, ali bolje, bomo zdržali v
tem, kar obljublamo?"

Kmecl: "Mislím, da moramo
držati, druge poti ni. Kako,
pa je že drugo vprašanje
okrog tega teče sedaj bit-
ka v Jugoslaviji. To ni bitka,
pa jo hočejo neki politikanti
kazati, med Slovenijo in
Jugoslavijo in kot si to tudi
slovinci zelo samovšečno
povedujemo in čeprav ima
pogosto tak videz, tem-
več je to spopad med dvema
konceptoma; ali stojiš pred
njo in čakaš na izpolnitev
ali vzameš usodo v
svoje roke. Tudi če ni vojne,
je ta naš skupni balkan-

Če se danes katerikoli seg-
met družbe tako rekoč enači
s socialističnim samoupra-
vljanjem, Titom... je to v bi-
stvu prisvajanje teh osnovnih
odličnih idej v imenu nekega
bolj ali manj politikantskega
prisvajanja družbenega ime-
tja na kar se da neprincipie-
len način.

Tako kot sedaj ne moremo
več ali pa bomo ostali v
dveh-treh letih za Albanijo.
Ta država nam je še edina
neke vrste primerjave, ob
kateri se še čutimo razviti.
Žal.

Iz množice vprašanj povzemamo:

**Po letu 1945 smo v letoš-
njem letu spet pridelali na-
rodnega izdajalca?**

Kmecl: "Pridelali smo v zad-
njem času ne samo narodne-
ga izdajalca, temveč tudi ce-
lo vrsto stalinistov, dogmati-
kov, vsega mogočega... Ta
obkladanja sem in tja mis-
lim, da ne kažejo kakšnega
posebnega medsebojnega
spoštovanja, vso stvar pa je
vseeno potrebno gledati v
kontekstu. Ob tem bi bilo za-
nimivo vedeti tudi, kaj vse je
Bučar očital tako Smoletu

so se vodile zelo bučne pole-
mike, kakšna je pravzaprav
spodnja plast kajkavskega
dialekta. Zadnje jezikoslov-
ne teorije pravijo, da je bil
slovenski prostor naseljen v
treh valovih, gledano she-
matsko, in tudi s treh geo-
grafskih smeri..."

**Prognoza o končanju se-
gregacije po vprašanju
svetovno nazorskega vpra-
šanja?**

Kmecl: "Politika ZK je danes
ali pa na primer ob dachau-
skih procesih različna.

Če ne bomo znali izkoristiti
šanse v tem odprtem dialo-
gu, kateremu držijo hrbet tu-
di prijatelj Žakelj, Smole,
Kučan..., če te šanse ne bo-
mo znali izkoristiti z nekim
pametnim ravnanjem, z ne-
ko treznostjo, da ne bomo
skakali za vsako pasjo figo v
zrak, kar se je dogajalo pred
petdesetimi leti, potem se
nam bo vse skupaj podrlo in
ne bo potrebno dolgo čakati,
morda do poletja, jeseni.

Ne gre samo za svetovnona-
zorsko deficitarnost pri tem
v teh odnosih, ampak gre tu-
di za druge reči - odnos do
produktivnosti, da je intelek-
tualcec že vnaprej sumljiv s
svojim intelektualnim delom,
da je neproduktiven.

Kolikor prej se bomo skupno
angažirali, kolikor bolj smi-
selno in trezno ter z medse-
bojnim razumevanjem bomo

Ce se danes katerikoli
segment družbe tako re-
koč enači s socialističnim
samoupravljanjem, Ti-
tom... je to v bistvu pris-
vajanje teh osnovnih
odličnih idej v imenu ne-
kega bolj ali manj politi-
kantskega prisvajanja
družbenega imetja na kar
se da neprincipielen na-
čin.

**Tretja univerza in razli-
čnost ljudi?"**

Žakelj: "Tu sedimo trije, ki
smo pred letom začeli s tre-
tjo univerzo, ravno sem od-
dal sklepe, po katerih bomo
oblikovali koordinativno te-
lo. Poskušali bomo pritegniti
vso to številno izobražen-
stvo, ki se giblje po različnih
kriterijih različno, morda ji
je petsto do šeststo v samem
vrhu.

Kar se tiče drugega, bom, če
bom še tu in še moderator,
pripeljal v goste tudi svojega
prijatelja duhovnika. Če ma-
lo preskočim, bi rekel, da se
znotraj SZDL resnično trudi-
mo, da bi zagotovili prisot-
nost ljudi različnega svetov-
nega nazora. Strinjam se, da
smo na čase v veliki preši, in
da je včasih lažje biti zunaj
kot znotraj sistema. Naša
pozicija ni lahka z dveh str-
ni: na eni strani so predmet
številnih pomislekov in ob-
dolženi za zgodovinska dej-
stva, ki jim nismo botrovali,
na drugi strani pa smo na
težkem bodljaju z drugimi
okolji, ki nam to stopnjo že
štejejo v zlo."

Kmecl: "Naš politični sistem
je žal takšen, da ne zahteva
od politika dialoga z bazo. To
se pozna recimo na našem
političnem jeziku. Politik je
navajen, da odžebra svoj go-
vor, ne zanima ga ali ga je
sploh kdo razumel ali ne. To
je bolj javna izjava kot pogo-
vor z ljudmi, ki naj bi bili
njegoví volilci in ga prizna-
vali za voditelja. Različne
analize govorijo, da so posa-
mezni nastopi v popolni la-
tovščini, ki je nihče ne razu-
me. Ko sem prišel pred leti
na komite za kulturo, me je
prve mesece bolela glava,
ker nisem razložil, kaj je
skupna in kaj splošna pora-
ba. Imeli so me za človeka,
ki ne razume, ne zazna real-
nih vprašanj in se potem
ukvarja z jezikoslovnimi,
ker sem to vztrajno poprav-
ljal. Pozabljajo pa, da so re-
alna vprašanja vedno tudi
poimenovana in so toliko
bolj realna kolikor bolje, so
poimenovana. Kolikor več
ljudi jih razume, toliko bolj
čisto bodo reševana. Ta la-
tovščina je vedno bolj orodje
tistih, ki hočejo manipulirati
oziroma tistih, ki tega ne

znajo več drugače povedati,
ker so prišli v jezikoslovno
kulturo premlevanja. To
odprte javnega in politične-
ga življenja je kristno prav
zaradi tega vidika. Stališča
naj se razčiščujejo z agru-
menti, prepričljivostjo. Ni
nujno, da je človek že vna-
prej predsednik, naj to pot-
rdi s svojim programom, s
tem kar dela, kar je delal in
kar seveda še bo delal."

**Pravi ljudje med slovenski-
mi politiki?**

Kmecl: "Mi vemo vedno zelo
veliko pametnega povedati o
tej politiki, o naši družbi,
predvsem na cesti. Če je člo-
vek povabljen, da lahko kaj
realnega postori v teh rečeh,
je njegova moralna dolžnost,
da to vsaj poskusi. To je mo-
ja odločitev, zaradi katere
sem se sicer velikokrat ke-
sal.

Če imate dovolj zaprt sistem,
se ta ne bo začel sam od sebe
odpirati. Ideje lahko še tako
močno butajo od zunaj ven-
dar, če ne bodo v njem lju-
dje, ki se bodo za te ideje
zavzeli z realno dejavnostjo,
z osebnim angažiranjem, se
ta sistem ne bo odprl. Tudi
do preobrazbe slovenske po-
litike je lahko prišlo samo
na ta način. S tem se počasi
v bistvu menjava kadrovska
struktura te politike."

**Zadnje izjave Rastka Mo-
čnika?**

Kmecl: "Končno je javno
odprto vprašanje slovenske
participacije v skupnih jugo-
slovanskih državnih stro-
ških. Pisatelji so bili tisti, ki
so zagnali vik in krik zoper
skupna šolska jedra. Verjet-
no nihče ne ve, kakšen boj
traja okrog našega železni-
škega sistema, pravzaprav
okrog vseh velikih državnih
sistemov... Ta pritisk je mo-
čan in z enim samim argu-
mentom, eno samo sejo, ne
prideš nikamor, ker se že ta-
koj na naslednji seji vse po-
novi znova. To je en pritisk.
Drug je notranji, slovenski.
In slovenska politika mora
zdržati proti obema. V bistvu
je na nekem, kot rečejo voja-
ki, brisanem prostoru, z zelo
malo možnosti manevriranja.
Veliko bolj udobno je se-
veda z nekega prorektorskega
stališča izjavljati v bistvu
mladosniško, kot pa vsak
dan opravljati prorektorstvo
na mizi, ko se grmadi prag-
matično delo iz dneva v dan.

Če bo šansa demokracije
propadla, ne bo to le zaradi
pritislov iz jugoslovanskega
prostora, ampak tudi zato,
ker slovenske politične str-
sti sedaj delujejo popolnoma
nekontrolirano."

prostor navajen po zgo-
dovini jemati usodo v svoje
roke, samo, če ga kdo napa-
čno pravi v vojni. Kadar ži-
vimo, pa je na žalost še
preveč flegmatičen.

Ko nas je na določen način
pavala miselnost, kako na-
socialistično samoupra-
vljanje vsi hodijo gledat, ka-
se nam vsi čudijo. Ampak
je bilo v bistvu, do konca
pedesetih let, ko smo tu-
di krediti vse dopolnjevali,
nem pa se je začelo vse
upaj malce podirati. Zame
je, brez sprenevedanja,
osnovna ideja socialisti-
čnega samoupravljanja še
ena najboljših družbe-
možnih idej. Upošteva po-
meznika, njegovo voljo,
njegov talent, upošteva tudi
nege potrebe in stiske.
Vprašanje je, kaj se zgodi,
kakšna ideja pride v roke
politmenedžerjem bo-
birokraciji, tudi voja-

**Slovinci na meji s Hrva-
ško?**
Takrat nastane iz stva-
kaj, čemur sam pravim
nevedanje. Tako zelo so
namreč navadili prav ne-
mno govoriti drugače, kot
namo, da je to že čista gro-

kot drugim politikom, samo
tega nihče javno ne izpostavi
kot vprašanje. Mislím, da v
konkretnem primeru, niti
ena niti druga stran nista po-
kazali prav visoke kulture,
čeprav mislim, da gre pri
Smoletu bolj za znamenje
nekega polemičnega, politi-
čnega zanosa kot kaj druge-
ga."

**Slovenski skupni kulturni
prostor?**

Kmecl: "Če govorimo o skup-
nem slovenskem kulturnem
prostoru, se najpogosteje to
uporablja kot soznačnica za
zamejstvo, za našo skrb do
zamejskih Slovencev. Sam
pa to označbo razumem v
drugem smislu. V bistvu gre
za lepo gesto, samo to pome-
ni šele program, ki ga je po-
trebno uresničevati."

**Slovinci na meji s Hrva-
ško?**

Kmecl: "Meje zagotovo niso
nikoli etično čiste, tudi meja
med Slovenijo in Hrvaško,
gledano lingvistično, je zlasti
obremenjena še z nekim
vmesnim dialektom, ki je
lahko eno ali drugo. Svojičas

Človek je takrat, ko je po-
grabil krepelce na tleh in
z njim začel mahati okrog
sebe, začel delati s pame-
tjo. To ni manualno delo
in sam se prav nič ne stri-
njam s trditvijo, da se je
človek razvil iz opice za-
to, ker je delal. Človek se
je razvil iz opice zato, ker
je ves čas gruntal, kako bi
čim manj delal pa vseeno
preživel.

vprašanja odpirali, ne samo
verbalno pač pa tudi realno,
toliko prej se nam bo to po-
srečilo. Vseskozi pa se mora-
mo zavedati, da živimo v ne-
kem skupnem državnem
prostoru, ki je izjemno komp-
liciran tudi z vidika religi-
oznosti."

**Katere vrednote so prizna-
ne?**

Kmecl: "Zakaj bi morale biti
neke priznane? Tisto, kar sa-
mi priznate, tisto je vrednota
za vas in za vaše otroke, če
boste za to poskrbeli."

CVETO ZAPLOTNIK

O poklicni etiki novinarjev, o etiki javne besede in etiki nasploh

Poklicna etika je pot do neodvisnega in odgovornega novinarstva

Ljubljana, 22. marca — Društvo novinarjev Slovenije je v okviru razprave o kodeksu jugoslovanskih novinarjev pripravilo posvet o etiki, na katerega je poleg novinarjev in študentov novinarstva povabilo tudi nekatere vidne predstavnike društva pravnikov, duhovniškega in zdravniškega društva ter posameznike, ki se s to tematiko srečujejo v svoji življenjski in delovni praksi.

»Novinarjevo delo je vedno moralno delovanje - to je zavestno vplivanje na družbene, medčloveške odnose in to ne le takrat, ko novinar komentira, ocenjuje, kritizira ipd., ampak že tudi tedaj, ko samo obvešča. V zadnjem obdobju v sredstvih javnega obveščanja na sploh prevladujejo teme, ki izrecno govorijo o (ne)moralnosti v naši družbi (npr. kritike posledic ukrepov ekonomske politike, zahteve po spremembi stanja, ocenjevanje posameznih delovanj, obsojanje etatizma, zahteve za sankcije itn.) Zato je pomembno novinarjevo etično znanje. Žal poklicno šolanje novi-

nekaj ni samo po sebi vrednota, ampak je šele, če jo nekdo ceni, če mu je pomembna, lepa, dobra, itd.»
 »Toda — če je tako, potem gotovo na svetu ni stvari, ki ne bi bila vrednota, saj se za vsako reč najde »norec«, ki mu je vredna. To pa pomeni, da smo pristali v moralni anarhiji. Ima potem sploh še smisel razpravljati o morali, če je lahko vse vredno, tudi streljanje talcev, zapiranje svobodomiselnih državljanov, posilstva, kraje...? Zdi se, da je rešitev iz anarhije le v drugačni opredelitvi vrednot — to je, da je vrednota samo tisto, kar družba prizna kot vredno, torej ti-

Obveščanje mora usposablja ljudi za čim popolnejše sožitje in sodelovanje

Kaj meni o novinarski etiki ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar? Ob tem, da mora biti informacija kar se da celovita (dela informacija je lahko že dezinformacija), je opozoril predvsem na kratkovidnost tistih, ki si želijo samo informacij, ki bi jih potrjevala v njihovih že sprejetih stališčih. Rečemo lahko, da se k temu nagiba vsaka ideologija, da je mogoče ideologija ravno v tem, da domneva, da ima dostop do dokončnega spoznanja in do končnih rešitev. V temu primeru si želi informacij, ki naj bi jo v tem potrjevale. Informacija, ki tem namenom služi, informacija, ki zapira oči pred dejstvi, ki ne potrjujejo vnaprej izdelanih ideoloških nazorov in predvidevanj, preneha biti informacija v pravem pomenu besede in se spreminja v ideološko propagando. Kot takšna ne more izpolnjevati svoje vloge obveščanja za čim bolj osebno in odgovorno ravnanje in odločanje, temveč ima in jim omogoča ravnanje in odločanje v skladu s stvarnim stanjem.

Kdor obvešča, ni neprizadeto bitje, temveč ostaja kljub vsemu bistveno pogojen z zornimi koti in izhodišči, ki jih vsebujejo njegova osebna stališča. Ta stališča pa morajo biti takšna, da jih je mogoče etično in moralno podati naprej. Moralno podajati pa je mogoče le moralna stališča, katerim je skupno to, da je iskanje moralnega dobrega, razločevanja med dobrim in zlim najvišja in splošna človeška dolžnost. Obveščanje se ne ustavlja le pri informiranju in oblikovanju vrednot, temveč mora tudi usposablja ljudi za čim popolnejše sožitje in sodelovanje. To pomeni, da mora graditi in ne podirati, spodbujati medsebojno spoštovanje in razumevanje. S tem ni rečeno, da ne sme biti kritično, lahko je tudi kritično, vendar mora biti kritika namenjena odstranjevanju tistih pojavov, ki resnici, pravici, sožitju in spoštovanju nasprotujejo ali pa vse to otežujejo.

Vladimir Gajšek, slovenski pisatelj in pesnik:
Novinarji na oblasti
 Če sredstva javnega obveščanja ne bodo več "prenosnik" (transmisija) politike, potem bo tisk dobil monopolni, nadrejeni položaj. Ali ne bo novinar postal neke vrste oblast, kakor je zdaj na oblasti partija? Ali bodo novinarji objavljali le tisto, kar se bo njim zdelo pravilno? Bojim se, da sredstva javnega obveščanja v Sloveniji in Jugoslaviji postajajo strašni monopolisti, ki dobivajo v svoje roke informacije, s tem pa tudi moč. Sleherina informacija, ki je objavljena, pa je že tudi izbrana informacija. Pri vsem tem ne gre le za etično in moralno vprašanje, temveč predvsem za politično vprašanje nadaljnje usode Slovencev.

narjev tega znanja nima v programu. Najbrž se zato ni čuditi, če nenehno govorimo o moralno-etičnih kvalitetah, poslušamo zavzemanje za enakost ipd., je dejal dr. Jože Šter.
 »Zdi se, da pa ne gre le za etično neznanje novinarjev. Če na kritike ZIS reagira časopisje iz republike, iz katere je predsednik ZIS, če ob različnih pogledih na posamezne probleme novinarji zastopajo vedno stališča svoje republike itn., potem se postavlja vprašanje, ali ni zelo problematična tudi sama morala novinarjev?«
 Kaj pa, če gre le za različnost moralnih vrednot, ki so vodilo ravnanja in ocenjevanja posameznikov oziroma skupin? Vsak do pač deluje v skladu s tem, kar ima za vredno.«
 Resen odgovor na ta vprašanje je možen šele, ko razčistimo, kaj je vrednota oziroma moralno vredno. »Če se vprašamo, ali je svoboda, pravičnost, vino, enakost itn. vrednota ali ne, največkrat slišimo odgovor: »Zame je to vrednota, eno pa zame ni vrednota.« Če zame, recimo, vino ni vrednota, je za mnoge vrednejše kot vse drugo. Če zame boks ni nekaj moralno vrednega, ali je to že dokaz, da je nemoralen? Zdi se torej očitno, da

Stane Klep, odvetnik iz Kranja:
Vsak razumnik ve, da je oblast delavskega razreda neresnica
 Prvo in najvišje načelo vsake etike je — ne ubijaj. Najbolj znano etično načelo, ki sta ga zagovarjala Sokrat in Demokrit, je zaobsežen v misli »bolje je trpeti krivico sam, kot jo storiti drugemu«. Etično načelo evropske civilizacije pa je vsebovano v zapovedih — ne ubijaj, ne kradi, ne laži. Ideologija marksizma in leninizma je ta načela zavračala kot ostanek buržoazne miselnosti, kot buržoazno navlako. Iz etičnega načela »ne laži« izhaja večno iskanje resnice. Ideologija je to omaloževala ali celo zanikala, njej iskanje resnice ni bilo potrebno, češ da je v marksizmu in leninizmu ugotovljena že vsa resnica in da višje resnice ni. Ker smo resnico omaloževali, smo v marsičem dali prostor neresnici. Zasluga za to imajo tudi novinarji in novinarske hiše. Sodbe o tem ne bom izrekal.
 Taka spoznanja, tako sprevidena resnica je v današnji ustavi potrjena v oblasti delavskega razreda. Naša družba je pristala na to neresnico, ceprav vsak razumnik pa tudi celo srednješolec ve, da je oblast delavskega razreda neresnica in da je delavski razred na oblasti le nekaj dni ali nekaj ur, v času štrajka, pa še to na omejenem prostoru tovarne ali rudnika. Smo sposobni premagati to neresnico in jo v ustavi opustiti? Tudi to je etično vprašanje, etično vprašanje jugoslovanske družbe.
 Novinarji lahko tu veliko storijo, odvisno od tega, ali bodo dali prednost idejnosti, ki so jo gojili pred resnico polnih štirideset let, ali resnici sami. Če ta ni vedno takoj očitna, jo je treba poiskati. Vesel sem spoznanja, da slovenski novinarji ne dajejo več toliko prednosti prvirčnosti marksizmu in leninizmu in da jim je ljuba resnica in kritična misel, prosta ideoloških spon, preživele ideologije... Za svobodno misel in njeno izražanje je tudi novinar v nevarnosti za svojo fizično svobodo. Pogumni novinarji to tvegajo — v korist vse jugoslovanske družbe.

Etiko javne besede je težko ločiti od splošnih družbenih razmer

Moja Drčar-Murko, novinarka — Teleska in v jugoslovanski novinarski organizaciji članica sveta za etiko javne besede, je svoje razmišljanje o etiki naslovlila Odgovornost za javno besedo. Razločuje med etiko javne besede, ki je odsev stanja politične kulture in politične opredelitve javnega komuniciranja, in poklicno novinarsko etiko, ki zajema odgovornost ljudi, ki se poklicno ukvarjajo z javnim obveščanjem. Vzporedno navajanje obeh je smiselno zato, ker je po tej poti mogoče bolj prepričljivo prikazati, da spoštovanje etičnih

norm javnega govorjenja in pisanja ni le stvar poklicnih novinarjev, se zlasti zato ne, ker se kot uporabniki javnih glasil vse bolj pojavljajo družbeni delavci in občani. Prepoved širjenja laži in polovičnih, prirejenih resnic, zavemanje za resnico, kolikor jo novinar lahko v določenem času spozna, je njihova osrednja naloga. Javnost ima namreč pra-

Poklica in kodeksa ni mogoče svetovnonazorsko opredeljevati

Društvo novinarjev Slovenije je že pred dvema letoma dalo pobudo za spremembo kodeksa jugoslovanskih novinarjev. O osnutku, ki ga je pripravila osemčlanska komisija (iz vsake republike in pokrajine po eden), že razpravljajo v novinarskih hišah in v aktivih novinarjev. Boris Bergant, predsednik slovenske novinarske organizacije, je dejal, da je novi kodeks — vsaj takšne so prve ocene — veliko boljši, predvsem pa naprednejši od sedanjega. V mariborskem aktivu menijo, da bi se kodeks še dalj skrajšati in da vanj ne bi bilo treba pisati zakonskih in ustavnih norm kot jih sedanje besedilo. V več aktivih se zavzemajo za slovo od ideoloških izključnosti. V Kmečkem glasu menijo, da ni razloga za vztrajanje na marksističnem svetovnem nazoru, v Delu in Dolenjskem listu pa, da poklica in kodeksa ni mogoče svetovnonazorsko opredeljevati. Več aktivov se zavzema za zaostritev razmerja med novinarstvom in ekonomsko propagando. Koprski aktiv predlaga opredelitev o varovanju tajnosti izvora informacij, celjski pa sodi, da je treba bolj uravnotežiti dolžnosti, obveznosti in pravice.

čnih dejavnikov zmanjšuje pomen uzanc, pa tudi nepisanih pravil v gospodarskem prometu. Etika dela je izgubila sijaj, občutek, da je s špekulacijo mogoče doseči več kot z delom, zanesljivo vpliva na vsa področja družbenega življenja in moti druge ciljne vrednote socialističnega sistema.»
 Iz nenehnih poskusov iskanja formule »jugoslovanstva« v javnem obveščanju je očitno videti, da je naša gospodarska in politična kriza prizadela tudi sistem vrednot, za katerega se je mislilo, da zagotavlja enotnost pogle-

javnem mnenju ni mogoče govoriti. Poklicna etika novinarjev je pot do neodvisnega in odgovornega novinarstva. Čimveč je kompromisov s poklicnimi etičnimi pravili, v tem večjo krizo neiskrenosti zapada družba.

Pravila oblikuje vsakdanje delo

Dr. Slavko Splichal ugotavlja, da ima po podatkih UNESCO okrog šestdeset držav v svetu novinarske kodekse, ki pa se med seboj dokaj razlikujejo. Južnokorejski sicer velja za najdemokratejšega, vendar pa je med zapisanim in moralno prakso velika razlika. Zdi se, da je ta razlika opazna tudi v Jugoslaviji. Od družbenih okoliščin je namreč precej odvisno, koliko se znotraj (novinarskega) poklica razvije etika; pri nas pa te okoliščine niso najprijaznejše, res pa je tudi to, da so zdaj boljše, kot so bile pred leti. Sicer pa dr. Splichal poudarja, da je »etični kodeks, ki se je izčistil v konkretnih primerih« eden od pogojev, da se neka dejavnost (tudi novinarstvo) profesionalizira.

Dr. Anton Dolenc je govoril predvsem o izkušnjah pri nastajanju medicinskega deontološkega (dolžnostnega) kodeksa. »Nismo lenuhi, vendar ga pripravljamo že osem let.« je dejal in s tem opozoril, da pri snovanju takšnih in podobnih kodeksov ne gre hiteti, temveč si je treba vzeti čas in vse dobro premisliti. V medicinskem svetu je moralno etičnih določil obilo — od Hipokratove prisega do ženevske obljube in konvencije pa do najsodobnejših usmeritev in določil za ugotavljanje smrti, o biomedicinskih raziskavah o ljudeh, o grozodejstvih in mučenjih, o delu s psihiatričnimi bolniki, o terapevtskem splavu, o presaditvah različnih organov, o pravicah bolnikov... Še več: kodeks etike zdravstvenih delavcev Jugoslavije je v Sloveniji uzakonjen v zakonu o zdravstvenem varstvu in zato ni samo moralna, temveč tudi zakonska obveza za vse zdravstvene delavce v naši republici.

Dr. Boštjan Zupančič, predsednik društva pravnikov, je dejal, da se v vsakem poklicu, tudi v novinarskem, vzpostavijo neka pravila igre. Ta pravila niso umetna, temveč jih oblikuje vsakdanje delo, zato bi bilo nespametno novinarjem vsiljevati pravila, ki bi bila drugačna od vsakdanjih. Kakor da ne bi vsak pametni časopisni pisec vedel, da mora podatke preverjati ipd.? Prav je, da se takšna pravila zapišejo, vendar si od napisanega ni treba veliko obetati, saj ponavadi veljajo le tista pravila, ki so »vtkana« v poklic.

Vinko Vasle iz Kmečkega glasa je dejal, da si bo moralno jugoslovansko novinarstvo šele začelo služiti odvezo za greh, ko je hlapčevalo forumom in posameznikom, bilo zavezano dogmam in tabujem, se klanjalo ideologom in idejam demokratečnega omejevanja... Prizadevanja za modern kodeks javne besede so po njegovem mnenju izjemnega pomena, ker gre pri določanju nekaterih novih opredelitev za boj med stari in novim, nazadnjaškim in naprednim, za boj med večerj in jutri. Ob pripravi kodeksa si ne bi smeli privoščiti nikakršnega političnega taktiranja in iskanja za vse sprejemljivi kompromisov. Kompromisni vrednoto vedno deformirajo, etika in morala pa nista politični kategoriji, še manj ideološki — sta zgolj v zgodovini človeštva razpoznavni civilizacijski vrednoti.

Novinarji so javni delavci

Študentje Fakulteta za sociologijo, politične vede in novinarstvo so 142 novinarjem iz redakcij v naši republici zastavili vprašanja, ali kodeks poklicne etike potrebujejo ali ne, in drugič: ali je novinar družbenopolitični ali javni delavec. Kar 90 odstotkov vprašanih je odgovorilo, da je kodeks potreben, predvsem zaradi pravil, ki naj bi veljali v odnosu do javnosti in med novinarji. Večina tistih, ki meni, da kodeksa ne potrebuje, to utemeljuje s tem, da naj se novinar ravnava po svoji vesti in ne po tem, kar je napisano (v kodeksu).

Anketirani novinarji se skoraj brez izjeme strinjajo s spremembo kodeksa, najbolj pa so poudarili to, da novinarji niso družbenopolitični, temveč javni delavci, da s svojim delom ne želijo biti odgovorni zvezi komunistov, da članstvo v ZK ne bi smelo vplivati na novinarjevo delo in da je partijska izkaznica stvar osebne odločitve in ne novinarskega poklicnega dela.
 vico zvedeti vso resnico, ki ji ni nič odvzeto.
 Etiko javne besede je zelo težko ločiti od splošnih družbenih razmer, je dejala Moja Drčar-Murko in se nato vprašala: »Ali lahko govorimo o morali tam, kjer ni zakonitosti? Ali je od novinarja mogoče pričakovati etično ravnanje, tudi tako, s katerim se izpostavlja in tvega, ko se bori za posredovanje resnice, če se v družbi nasploh porazgubi občutek odgovornosti in dolžnosti? Ali je mogoče govoriti o visokih etičnih merilih, če ni zagotovljena svoboda javne besede in je beseda, čeprav ne poziva k nasilju, zlahka spoznana za delikt? Ali si je mogoče zamisliti sistem etičnih vrednot, ne da bi bila sredstva javnega obveščanja avtonomna, zavarovana pred nelegitimnimi političnimi pritiski?«
 »Družbena, ne le ekonomska kriza, v kateri smo že nekaj let, je najbolj prepričljiv odgovor za zastavljena vprašanja,« je dejala Drčarjeva. »Finančni škandali so se dotaknili vprašanja elementarne poštenosti, pretiran normativizem je zmanjšal učinkovitost zakonov, razdrli pa nujno moralno mrežo, ki spremlja in povezuje zakone. Nedolžnost družbene lastnine z občasnimi kriminalnimi vplivi politi-

nosti, neizkrivljeno podajanje mnenj drugih, bi šele omogočila, da bi prišli do ravni, ko bi lahko začeli sestavljati skupnostne vrednote (jugoslovanstvo), meni Moja Drčar-Murko. »To ni neizvedljiva naloga, že zato ne, ker so zametki v prebujenem jugoslovanskem novinarstvu. Dve leti prepoveda — močne intelektualne konkurence — sta zelo zvišali profesionalno raven, močno povečali občutljivost javnosti in s tem vplivali na večjo stopnjo odgovornosti novinarjev. Možnost izgube poklicne verodostojnosti je v primeru neetičnega pisanja zdaj mnogo večja kot nekoč, ko so forumi lahko prikriili nekakovostno in neetično delo posameznih hiš in novinarjev, oziroma jih s splošno odvezo odgovornosti etične odgovornosti, če so taka dejanja storili zaradi tako imenovanih višjih koristi (dnevne politike).«
 Omenimo še nekatere poudarke iz njenega sicer odmevnega razmišljanja! Vrsta političnih nespornostov nastane zato, ker udeleženci javnega dialoga ne poznajo dovolj etičnih pravil, brez katerih javne besede ni mogoče odgovorno uporabljati. Če je javna beseda lahko kaznivo dejanje, je možnost kritičnega razmišljanja dolgoročno omejena in o svobodno oblikovanem

do štirje šolarčki še sedali v vaško učilnico?

Usoda podružnične šole v Leskovici v rokah krajanov

Loka, 30. marca — V škofjeloški občini so prisiljeni skriti le to skupno porabo za desetino; pomeni, da bo za uresničitev »željenega« programov v zdravstvu, šolstvu, otroškem varstvu, socialni, športu zmanjkalo približno 1,6 milijarde dinarjev. Nehvalno vlogo »frizerja«, ki striže je prevzela strokovna služba interesne skupnosti. Na spisku varčevalnih ukrepov, ki naj bi (brez zdravstva) prinesli pet odstotkov prihranka, se je znašla tudi podružnična šola v Leskovici; ali se bodo štirje učenci pridružili sošolcem v Gorenji vasi ali ne, pa bodo odločili krajanjani.

Šolska stavba pod vasjo je stara pet let po vojni in je bila prej celo popolna osemletka. Gradnja nove šole v Gorenji vasi in z reorganizacijo šolstva se začeli učenci višjih razredov voziti v Gorenjo vas. Otrok Leskovice in sosednjih zaselkov Studor, Krnice, Lajše, Ročnica, Laze, zrelih za prvi do drugi razred, pa je bilo iz leta v leto manj. Letos jih je le pet, pa tudi se je eden pozimi raje priključil Gorenjevaščanom. Tako štiri učencev — dva starejša in dva v četrtem razredu — na voljo učiteljico Kati Mezeg, ki prihaja s Hotač, učilnici, telovadnice, večnamenskega prostora, medtem ko je v Gorenji vasi učiteljsko in hišniško stanovanje.

Kati Mezeg, učiteljica — pripravnica v Leskovici: "Začetki sem 8. februarja s precej težavami občutili. Čudno je bilo, razen tega pa nam na akademiji niso dali uporabnih napotkov za kombiniran pouk. Precej mi je pomagala prejšnja učiteljica Marjeta Šušar, še več pa se učim sama, sproti. Šola tudi ni najbolj vzdrževana. Pozimi, ko je močno pihalo, so morali premakniti klopi in stole k steni. Telovadnica je slabo premljena. Mislim, da bi bila za otroke boljše v šoli v Gorenji vasi."

Z morebitno ukinitvijo šole v Leskovici ne bomo rešili škofjeloških družbenih dejavnosti," je bil Valentin Kokalj, ravnatelj občinske šole Ivana Tavčarja v Gorenji vasi "Ukinitvev podpiram samo s pedagoškega vidika. Šolski učencev smo se že jeseni pogovarjali o možnosti, da bi se učenci obiskovali pouk v Gorenji vasi, ko nekaj mesecev nismo imeli učitelja za Leskovic. Učenci so se vozili sem v avtobusu, hitro so se živeli v novo nastali, se socializirali, sprejeli različne metode dela, nove možnosti za pridobitev znanja."

Darko Gartner, četrtošolec, iz Leskovice: "Imam samo eno sošolko, Anito Klečič iz Studorja. Kljub temu mi je v naši šoli všeč in ne miha preveč, ko bom septembra v peti razred v Gorenjo vas. Zdej imam ob sedmih, potem pa ob šestih."

Človeško izročilo vasi Dovje in Dovžanov:

Spomini na Dovje

Dovje, 31. marca — Franc Voga je dve leti zbiral gradivo o nekdanjih običajih in navadah nekdanje kmečke vasi Dovje. Napisani predvsem na zgornjesavsko dolino in na Koroško. Predniki mu bili Dolenjci. Franc Voga se pripravlja, da bo napisal tudi nekaj koroških zgodbic.

Dve leti je Franc Voga z Dovje med sovaščani zbiral gradivo o nekdanjih običajih in navadah na vasi, po spominih najstarejših Dovžanov zapisoval le in ni oziral na do zdaj znane zbirane vire in dokumente. Tako zbral izredno pristna, zanimiva pričevanja o običajih od rojstnih, o delih in opravilih, o raznih, o vraževerju... Zapisane, ki bodo ob koncu meseca izšle v Mali Čufarjevi knjižnici, in v 28 nadaljevanjih izhajali v tiskanih letnikih. V prvi številki Spomini na Dovje. V drugi številki so niso navedli čisto po naključju, kajti Dovjem imamo sekcijo za običaje in samo lani so organizirali 12 folklornih in

tri opuščene šolske stavbe, s katerimi ne ve prav, kaj bi: Trebija, Malenski vrh, Stara Oselica. Za vzdrževanje vseh treh bo letos dobila 370 tisočakov, po čemer lahko sklepamo, da šole propadajo; brez obnavljanja bi jih odstopila krajevnim skupnostim ali društvom ali komu drugemu, ki bi zanje lahko boljše skrbel in jim vdahnil življenje.

Matjaž Biček pa je ob Damjanu Oblaku edini prvošolček: "Rad bi imel več sošolcev. Od septembra do februarja smo se vsi vozili k pouku v Gorenjo vas. Všeč mi je bilo in me ne bi motilo, če bi se še naprej vozil. Brat in sestra se še vozita."

"Zaradi izkušenj z opuščeni šolami menim, da bi bilo škoda zapreti šole v Leskovici. Prvič zato, ker je potem gotovo nikoli več ne bi bilo, drugič zato, ker bi stavba prazna propadala," je dejal Valentin Kokalj. "Zal v naslednjih letih v Leskovici in okoliških zaselkih ne pričakujemo večjega števila učencev, ki bi opravičevali obstoj šole. Hočem pa, da se temeljito pretehtajo vsi razlogi 'za' in 'proti' šoli in da je postopek zakonit."

Od šole v Gorenji vasi do podružnice v Leskovici je okroglih deset kilometrov poti. Avtobusni prevoz je urejen, prav tako varstvo vozačev.

Viktor Primožič iz Leskovice, zaposlen v Termiki: "Tudi sam sem hodil štiri leta v šolo v Leskovici. Takrat so bili trije razredi, v moji generaciji nas je bilo osem. Slišal sem, da bodo šole morda zaprli. Najprej bi morali vprašati starše, krajanje. Najbrž bodo proti, res pa je tudi, da je otrok zelo malo. Pozimi zlasti majhnim šolarjem ne bi bilo dobro na poti v Gorenjo vas. Če je veliko snega in avtobus ne pride iz Kopačnice, je treba peš do tja tri kilometre. Prazno šolo bi tudi težko vzdrževali."

In kako misel o zaprtju šole v Leskovici utemeljujejo v strokovni službi občinski interesni skupnosti v Škofji Loki. Vodja službe Srečo Eržnožnik je dejal, da je bilo pač treba nekaj ponuditi v razpravo oziroma razmišljanje in da so pri tem iskali tiste programe oziroma naloge, ki niso zakonsko predpisani kot

obvezni. Je pa precej nerodno, da se daje "v zobe" strokovna služba, namesto da bi svoje povedala stroka: republiški komite za vzgojo in izobraževanje, izobraževalna skupnost, Zavod za šolstvo. Od njih bi radi bolj konkretno stokovne usmeritve zlasti o tem, kaj s celodnevno šolo in podružnicami.

"Predlog varčevalnih ukrepov so že obravnavali v občinskih družbenopolitičnih organizacijah, v izvršnem svetu, tudi v odboru sindikata delavcev vzgoje in izobraževanja. Povsod so jih podprli, konkretnih pripomb ni bilo, seveda pa je jasno, da se vsak bolj ogreva za varčevanje pri sosedu kot pri sebi. 13. aprila bo o predlogu razpravljala občinska skupščina, šele potem bomo sklicevali tudi skupščine interesnih skupnosti," je povedal Srečo Eržnožnik.

Z ukinitvijo šole v Leskovici bi prihranili 15 milijonov dinarjev, kolikor pač stane en šolski oddelek. To je res drobtinica. Drobčina je tudi vseh 776 milijonov dinarjev, kolikor naj bi prinesli varčevalni ukrepi. A vprašanje, katera pot k manjši porabi je manj boleča; izločiti, kar ni po zakonu obvezno in tudi sicer ne življenjsko neobhodno in preostalo plačati kot je treba, ali pa

Zaradi razpotejenosti škofjeloške občine in poseljenosti vseh hribov in grap je samo za prevoze učencev izobraževalna skupnost lani odštela 380 milijonov dinarjev, kar pomeni 8,5 odstotka celotnega programa izobraževalne skupnosti. Iz istega vzroka je tudi mreža podružničnih šol v škofjeloški občini gostejša kot drugje. Samo mestna šola Ivana Kavčiča nima podružnice, vse druge jih imajo, in sicer skupaj trinajst šol s 33 oddelki in 53 učenci. Šola Ivana Grohca ima podružnice v Lenartu (1 oddelke), Bukovščici (2), Bukovici (3) z 99 učenci, šola Cvjetka Golarja v Retačah štiri oddelke s 85 učenci, šola Ivana Tavčarja v Poljanah (6 oddelkov), Javorjah (2), Lučinah (2), Leskovici (1) in Sovodnju (2, celodnevna šola) z 235 učenci ter šola Prešernove brigade v Davči (1), Sorici (2), Selcih (5, celodnevna šola) in Dražgošah (2, celodnevna šola) s 136 učenci.

Izobraževalna skupnost plača oddelek poldnevne ali celodnevne šole na podružnični šoli ravno toliko kot na centralni. Lani je znašal 15 milijonov v poldnevni in 24 milijonov v celodnevni šoli. Razen tega ima večina podružnic dodatek za kombinirane oddelke, in sicer za kombinacijo dveh oddelkov 1,26 milijona ter za kombinacijo treh oddelkov 1,5 milijona dinarjev.

Podružnične šole naj bi ohranjale življenje v hribov, vendar pa so ta argument že krepko preseglji drugi, močnejši: dobra cesta v dolino, avtobusne zveze, telefon.

zadržati vse in vse slabše plačati. Glede na to, da gre v izobraževanju kar 80 odstotkov denarja za plače zaposlenih v šolah, bi torej z izbiro druge možnosti udarili najbolj po njihovih žepih; tega gotovo nihče ne želi.

"Starše otrok, ki so v šoli v Leskovici in tudi druge krajanje bo treba seznaniti s problemi in dilemami, hkrati pa jim nazorno predstaviti prednosti, ki jih ima s pedagoškega stališča pouk v gorenjevaški osemletki. Šole ni mogoče ukiniti brez soglasja krajevnih skupnosti, pravi zakon. Torej je vsak preuranjen strah odveč," je še dejal Srečo Eržnožnik.

"V stokovnem pogledu nismo za ukinjanje podružničnih šol, ki so tudi kulturno politično, športno, družabno srce manjših krajev," pa je rekla Breda Konjar, predstojnica kranjske enote Zavoda za šolstvo Slovenije. "Vendar smo za selektivni pristop: šola v Leskovici je res majhen, učiteljica se v Leskovic vozi od drugod, torej ne živi s krajem, učenci na predmetni stopnji se vozijo v Gorenjo vas. S tega vidika je razmislek o nadaljnjem obstoju šole v Leskovici utemeljen, vsekakor pa bodo morali krajanje povedati, ali šola še želijo ali ne."

PETKOV PORTRET

Jože Justin

Ni zvezdnikega mu ne daje pravice gostovati v naši rubriki. Je delavec kot stotine drugih v škofjeloški Jelovici, prizadeven, pošten, doma urejen družinski človek, kar se za osemindvajseta leta pač spodobi, pa vendar je v našem le poseben: je trikratni brigadirski udarnik.

Prvi april ni samo dan vseh šaljičev in lažnivcev, je tudi dan radinskih delovnih akcij. Komu še mar akcije, boste dejali, to je preživeto, časi udarnikov so mimo!

So res? Jože Justin je nekaako ravno še ujel udarniški duh, značilen za jugoslovansko mladež od začetkov povojnih obnov in gradnje domovine do pojava družbene in moralne krize v osemdesetih letih. Bil je na zvezni mladinski delovni akciji Šamac-Sarajevo '78, kjer je delal na progi, urejal odvodne kanale. Lepi spomini ga vežejo na tisto poletje; o nikakršni narodnostni nestrpnosti ni bilo sledu, slovenski brigadirji so gostovali v bosanskih brigadah, srbski v slovenskih in udarniški dnevi so bili resna tekma.

Dve leti kasneje je sodeloval na republiški akciji v Brkinih, kjer so mladi v revne, zaostale kraje napeljevali vodovod, urejali bankne na cesti. Bil je kar v dveh izmenah. Ene od gorenjskih brigad ni bilo in tako so nekateri najbolj zagnani ljski brigadirji ostali še tri tedne. Očitno so se vrste brigadirjev že tedaj začele redčiti, tudi nekaj takih je bilo že, ki so menili, da je brigada sama zabava, delo pa jim ni dišalo.

Mladinske delovne akcije, zlasti v Sloveniji, doživljajo la bodji spev. Nihče ne ve prav povedati, niti v republiškem mladinskem vodstvu ne, kakšna usoda jih čaka: konec ali preporod? Jože Justin pravi, da bi bilo škoda kar pomesti z akcijami, ne ve pa za recept, kako jih zbuditi, postaviti na noge. Za specializirane brigade se ne ogreva, ker naj bi bili v brigadi vsi mladi enaki, vsi naj bi delali isto.

Ljudje s(m)o se spremenili. Tudi mladi. Kramp in lopata jim preprosto ne dišata. Študenti in srednješolci med počitnicami raje poprimajo za plačano delo, če že morajo, mladih delavcev, posebno pridnih, pa tudi v tovarnah ne puščajo več pretirano radi od strojev in jim odstotnost še plačujejo. Jože Justin upa, da se bo kriza čim prej pregnojila in se bodo vrnille nekatere stare vrednote; tudi mladinsko prostovoljno delo.

H. Jelovčan

Lovsko-kinološko društvo Gorenjske

Pestro delo, predavanja in tečaji

Škofja Loka, marca — V osmih letih od ustanovitve Lovsko-kinološkega društva Gorenjske v društvu deluje 699 članov, lovcev-kinologov iz osemindvajsetih lovskih družin Gorenjske, iz Triglavškega narodnega parka in del lovcev iz lovišča Kozorog Kamnik. Člani društva so reditelji in vodniki lovskih psov, konec lanskega leta so jih imeli že petsto dvanajst, od tega največ psov gonilcev in brak jabečarjev. Z njimi so nastopili na različnih prireditvah, imeli so okoli dvesto skupnih lovov, pri katerih je sodelovalo 5200 lovcev in okoli 1300 lovskih psov. Imeli so tudi osem tekem za pasme lovskih psov, ki so bile dobro obiskane. Poleg tega so pripravili dva seminarja iz lovške kinologije, dva tečaja za vodnike lovskih psov in predavanje za lovsko pripravnike.

Ob letnem občnem zboru so podelili Stanetu Hribniku red I. stopnje, Dragu Jazbecu, Franciju Primožiču in Jožetu Hribniku red II. stopnje, podelili pa so tudi zlato in srebrne znake KZS.

Tudi v letošnjem letu se lovci-kinologi pripravljajo na že tradicionalne prireditve, med katerimi je gotovo srečanje v Ribnem, ter številni tečaji in seminarji. Posneli naj bi tudi video kaseto s področja reje in vzgoje ter šolanja in vodenja lovskih psov.

V. S.

Sneženi možje, čeprav to zimo redki, so se poslovili (ledeni še pridejo). Bo pomlad tudi tako lepa... — Foto: F. Perdan

Vabilo opeharjenim kupcem

Prava inšpekcijskih služb Gorenjske sporoča, da bodo njeni tržni inšpektorji izvedli danes, 1. aprila 1988, veliko akcijo, med katero bodo ugotavljali upravičenost podražitev vseh proizvajalcev od lanske zamrznitve cen dalje. Ker gre za obsežno delo, prosijo cenjene potrošnike za sodelovanje. Kdor je v tem času zasledil kakršnokoli podražitev, lahko podatek prijavi na telefon 26-360 od 7. do 9. ure. Poznejši čas so inšpektorji rezervirali za osebni stik s kupci, ki so naleteli na poslovno nemoralo oziroma se čutijo kakorkoli opeharjene pri nakupih. Konkretno primere bodo sproti reševali in prestopke tudi kaznovali, zato pohitite ta dan v kranjski nebotičnik!

uredništvo tel. 21860

Franc Voga

tilo, je bilo spoznanje, da so bili v preteklosti Dovžani zelo navezani na Koroško in koroških običaje. Na Dovjem so se očitno naselili predniki, ki so prišli z Dolenjske, kar še danes izpričujejo z značilnim »ej« v samostalnikih. Še zdaj pravijo, denimo »streja«. Stalno so hodili na

Koroško, se s Korošci družili, na Koroško pošiljali služiti svoje otroke, kupovali na koroških sejmi. Silno redko jih je zanesla pot med »dolince«, v Radovljico, kamor so običajno odšli fantje le na »štelenog«.

Zanimivo je tudi, da v spominih Dovžanov še živijo pripovedke, v katerih nastopajo liki, ki jih je opisoval Josip Vandot: od Bedanca do Pehte babe, skratka, vsi tisti, ki so značilni za zgornjesavsko dolino.

Spomine na Dovje Franca Voga so jesenski bralci prijazno sprejeli. Zato, ker so dovolj kvalitetni in zanimivi, jih bodo objavili tudi v Čufarjevi knjižnici. Prizadevni zbiratelj in zapisovalec ljudskega izročila svoje vasi, Franc Voga, pa razmišlja, kako bi iz obširnega gradiva uporabil najbolj pristrčne odlomke in jih oblikoval v otroške zgodbice. Ko mu bo dolgčas, pravi, bo spet pisal, tokrat za najmlajše.

D. Sedej

Rajko Lotrič po uspehu v Planici:

"Bili so časi, ko sem mislil odnehati"

Mojstrana, 31. marca – 25-letni Rajko Lotrič z Belce je bil kot mladinec zelo uspešen, v članski reprezentanci pa dolgo ni bilo dobrega rezultata. Njegov treninški trening "V Calgaryju sem bil nerazporejen."

Naš skakalec Rajko Lotrič, doma z Belce pri Mojstrani, je po dveh uspešnih skokih v Planici zasedel drugo mesto in s tem dosegel največji osebni uspeh v skakalni karieri. Njegovega drugega mesta so bili veseli tudi njegovi sovaščani, ki so ga pričakali v vasi in njegovi sodelavci v KOOPu Mojstrana, kjer Rajko dela kot orodjar, ob delu pa obiskuje srednjetehtnično šolo na Jesenicah.

»Skakati sem začel pred dvanajstimi leti, v smučarskem klubu Mojstrana, kjer nas je treniral Karel Krznarič,« pravi 25-letni Rajko. »Ko pa je klub razpadel, sem se kot mladinec vpisal v skakalni klub pri TV Partizan Žirovnica.

Leta 1979 sem bil mladinski republiški prvak, drugi na državnem mladinskem prvenstvu, v tem letu sem kot mladinec zmagal tudi na turneji treh dežel in bil na šestem mestu na svetovnem mladinskem prvenstvu. To so bili do zdaj moji največji uspehi, nekakšna kriza pa

je prišla tedaj, ko sem postal član naše državne reprezentance. Prve točke sem dobil leta 1980 v Lahtiju, ko sem zasedel petnajsto mesto in si vsako leto nabral nekaj točk. Žal pa sem leta 1985 izpadel iz A reprezentance in »pristal« v B reprezentanci.

Kako je bilo v Calgaryju? Nič kaj prijetno, bil sem nerazporejen. Po treningu na mali skakalnici nam je hudo nagajalo vreme, opravil sem dva skoka od treh in bil med našimi najslabši. Zato me tudi ni bilo v ekipi, ki je osvojila kolajno. Že tedaj sem vedel, da bodo naši prav na vrhu, saj so bili vsi odlični, meni pa žal ni in ni šlo.

Vsak skakalec se po svoje pripravljata na tekme. Z mano je že tako, da najbolje skacem tedaj, če po intenzivnem treningu dan ali dva počivam in šele nato tekmujem. Treniral sem zadnje leto kar precej, tudi poleti, po programu, ki vključuje kombinirani kondicijski trening in skoke na plastični skakalnici. Na treningih si prizadevam, da bi čimveč pridobil na hitrosti in eksplozivnosti, saj je za skakalca to najbolj pomembno, ne gre pa tudi brez akrobatike. Zelo rad smučam in če le morem, se spomladaj podam na turno smuko okoli Triglava, Mojstrovke, Jalovca.

Bili so časi, ko sem že povsem obupal in mislil odnehati. Vendar je taka odločitev težka, še posebno, če veš, da še vedno lahko nekaj narediš in še vedno lahko nekaj zmoreš.

Rajko Lotrič ni odnehal. Dokazal je, da je med najboljšimi skakalci.

D. Sedej

Tržiške prireditve (ponovno) na drsališču za Virjem

Tržič – marca – Predsednik odbora za opremo, objekte in investicije tržiške telesnokulturne skupnosti Dušan Koren je predstavnikom tržiške kulture, turizma in ostalega gospodarstva predstavil možnosti, ki jih je Tržič pridobil z novo betonsko ploščo na drsališču za Virjem. Objekt s 1250 kvadratnimi metri površine namreč ponuja ponovno obuditev množičnih prireditev na tem prostoru, od športnih, kulturnih do turističnih in zabavnih.

Marsikdo med tržiškimi ljubitelji športa se še spominja prireditve na tem objektu izpred dobrih štirih let, ko je za Virjem Tržič sprejel baklo z olimpijskim ognjem. Poleg te veličastne prireditve je v Tržiču še vedno živ spomin na zlate dni tržiškega hokeja, ko je tekme domačega moštva za Virjem spremljalo tudi do tisoč navijačev.

Katastrofalni vetrolom pred štirimi leti je tudi na tržiškem drsališču pustil težke posledice, katerim so botrovala predvsem nujna dela pri sanaciji drsečega pobočja v bližini in odstranjevanju polomljenega drevoja. Odpravljanje poškodb objekta se je zavleklo, šele lansko jesen je bila dograjena betonska plošča. Z

njo ima objekt precej širše možnosti uporabe, kajti prej je imel pečena tla.

Z objektom skrbno gospodarijo člani Hokejskega drsalnega kluba Partizan Tržič. Žal jim je letošnja mila zima preprečila, da bi pripravili ledeno ploskev in organizirali priljubljeno rekreativno drsanje. Glede na zagotovitve predstavnikov tržiškega gospodarstva, turizma in kulture pa je upravičena napoved, da utegne drsališče za Virjem (postati) osrednji tržiški prireditveni prostor. Na njem je zaradi naravnih danosti in relativno majhnih stroškov za tribune možno izpeljati del programa Šuštarške nedelje (npr. modno revijo), kulturniki ocenjujejo prostor kot primeren za obuditev poletnih tržiških kulturnih srečanj "V soboto se dobimo", itd. Pogoj, ki jih predvidene prireditve zahtevajo, bodo potencialni organizatorji opredelili v projektu, s katerim namenjajo tržiški telesno kulturni delavci nadaljevati razvoj objekta, ki bo postal več kot "drsališče za Virjem". Ni izključeno, da bo postopno objekt dobil pomembno stredo, tribune, ostali del infrastrukture itd. Vsekakor bodo vabila na prireditve za Virjem v Tržiču odslej pogosteje tudi na straneh Gorenjskega glasa.

Šahovska družina – Šah je njihov družinski šport. Simona Orel in Oskar Orel iz Škofje Loke z otrokoma Karmen in Anžetom. Kadar odhajata oba na šahovska tekmovanja, vzmeta otroka s seboj. Mogoče jim skušata tudi na ta način vcepiti ljubezen do šahovske igre. Posnetek je nastal ob koncu 9. šahovskega festivala na Bledu, kjer sta igrala Simona in Oskar. Oba nastopata za moštvo Maribora. (J. K.)

Foto: F. Perdan

Gorenjski strelski prvaki

Kranj, 25. marca – Na kranjskem strelišču je bilo gorenjsko ekipno in posamično prvenstvo v streljanju s serijsko zračno puško. Prvenstva se je udeležilo 118 strelcev in strelk iz štirih gorenjskih občin, ki so na občinskih tekmovanjih dosegli predpisano število krogov.

Rezultati ekipno: člani: 1. SD Kranj 1094, 2. SD Škofja Loka 1092, 3. SD Franc Mrak Predoslje 1087; članice: 1. SD Bratstvo in enotnost 1078, 2. SD Kranj 1024; mladinci: 1. SD Kranj 1078, 2. SD Škofja Loka 991; mladinke: 1. SD Kranj; pionirji: 1. SD Kranj 496, 2. SD Janez Mrak Mojstrana 480, 3. SD Partizan Radovljica 479; pionirke: 1. SD Partizan Radovljica 492, 2. SD Stane Žagar Podnart 479, 3. SD Triglav Javornik – Koroška Bela 470; posamezno – člani: 1. Jure Frelj 375, 2. Janez Dolenc 371, 3. Franc Strniša 367; članice: 1. Sonja Hafner 362, 2. Lidija Vodopivec 359, 3. Darinka Smrtnik 357; mladinci: 1. Boštjan Jalen 365, 2. Roman Ivanšek 358, 3. Roman Oman (Škofja Loka), mladinke: 1. Elida Seničak 349, 2. Eva Černe 340, 3. Bernarda Lokar 337; pionirji: 1. Nikola Vujanovič 168, 2. Sašo Veskovič 167, 3. Dejan Dolenc 167; pionirke: 1. Romana Bešter 173, 2. Darja Bešter 172, 3. Elida Seničak 171.

B. Malovrh

Ilirija prva, Triglav četrti

Maribor, 27. marca – Na dvodnevem republiškem prvenstvu mlajših pionirjev B v plavanju je zmagala Ilirija, Triglav je bil četrti, Radovljica pa deseta.

Nastopilo je 97 plavalcev in plavalcev iz 13 slovenskih klubov, od tega 14 iz kranjskega Triglava in dve deklici iz Radovljice. Najboljši so bili tekmovalci ljubljanske Ilirije, ki so zbrali 817 točk, Triglav je bil s 372 točkami četrti, Radovljica pa s 155 točkami deseta.

Med posamezniki se je najbolje odrezal Ilirijan Peter Mankoč, ki je osvojil kar osem naslovov republiškega prvaka, Tina Štimec iz Rudis Rudarja iz Trbovelj je bila šestkrat zlata, med gorenjskimi tekmovalci pa je bila najuspešnejša Triglavanka Meta Suhadolnik, ki je bila enkrat zlata in dvakrat srebrna, druga Triglavanka Urška Bregar je bila dvakrat bronasta, Radovljčanka Tamara Štefelin pa je bila enkrat druga in dvakrat tretja.

Kranjski plavalci so se v Mariboru odrezali tako, kot je bilo pričakovati. Že pred odhodom je bilo namreč bolj ali manj jasno, da so Ilirija, Ljubljana in Rudis Rudar kot ekipe objektivno močnejše, glede uspehov posameznikov pa tudi velja zapisati, da prav posebej ni nihče niti razveselil niti razočaral – skratka, soliden nastop. Rezultati: pionirji – 50 m kravlj: Peter Mankoč (Ilirija) 0,31,76; 200 m prsno: Matevž Ravnikar (Biser Piran) 3:14,26; 200 m hrbtno: Peter Mankoč (Il) 2:52,03; 50 m prsno: Matevž Ravnikar (BP) 0:42,20; 100 m hrbtno: Peter Mankoč (Il) 1:19,87; 100 m mešano: Peter Mankoč (Il) 1:20,56; 50 m hrbtno: Peter Mankoč (Il) 0:36,95; 100 m delfin: Marko Sedev (Il) 1:21,36; 400 m kravlj: Peter Mankoč (Il) 5:27,17; 50 m delfin: Tomaž Majdič (Il) 0:36,95; 100 m kravlj: Peter Mankoč (Il) 1:11,01; 100 m prsno: Tomaž Majdič (Il) 1:31,65 in 200 m mešano: Peter Mankoč (Il) 2:54,98. Pionirke: 50 m kravlj: Tina Štimec (Rudis Rudar) 0:34,42; 200 m prsno: Meta Suhadolnik (Triglav Kranj) 3:15,94; 200 m hrbtno: Mojca Ocvirk (Olimpija) 2:54,82, 2. Tamara Štefelin (Radovljica) 3:05,07; 50 m prsno: Mojca Pavlovič (Ljubljana) 0:41,97, 2. Meta Suhadolnik (TK) 0:43,09; 100 m hrbtno: Tina Štimec (RRT) 1:22,16; 3. Tamara Štefelin (R) 1:28,95; 100 m mešano Tina Štimec (RRT) 1:23,24; 50 m hrbtno: Tina Štimec (RRT) 0:37,92, 3. Tamara Štefelin (R) 0:40,72; 100 m delfin: Maruša Šefman (Ljubljana) 1:24,73, 3. Urška Bregar (TK) 1:29,76; 50 m delfin: Tina Štimec (RRT) 0:38,37, 3. Urška Bregar (TK) 0:40,62 100 m kravlj: Maruša Šefman (Ljubljana) 1:15,81; 100 m prsno: Mojca Pavlovič (Ljubljana) 1:31,54, 2. Meta Suhadolnik (TK) 1:33,92 in 200 m mešano: Tina Štimec (RRT) 2:57,93. Štate: 4 x 50 m mešano pionirji: Ilirija 2:32, 11 in pionirke: Ljubljana 2:45,47 in tretji Triglav 2:51,70; 4 x 50 m kravlj pionirji: Ilirija 2:20,55 in pionirke Ljubljana 2:27,55; 4 x 50 m prsno pionirji: Ilirija 2:58,09 in pionirke: Ljubljana 3:06,49, tretja Triglav 3:11,36; 4 x 50 m delfin: Ilirija 2:37,18 in pionirke: Ljubljana 2:51,37.

Ilija Bregar

Tradicionalni memorialni smučarski tek bratov Bešter

Ivo Čarman članski zmagovalec

Ivo Čarman

Pokljuka, 30. marca – Smučarski tekaški klub Triglav iz Kranja je bil na Rudnem polju organizator tradicionalnega spominskega smučarskega teka za memorial bratov Bešter. S tem pa so jugoslovanski smučarski tekači zaključili letošnjo smučarsko sezono. Pred njimi so le še tekme slovenske tekaške turneje. Le – ta bo na Rogli, Pokljuki, Kravcu in na Voglu. Člani bodo tekli na 15. juniorji na 12, mladinci in ženske na 8 in 10 kilometrov.

Na memorialu bratov Bešter je pri članih zmagal član STK Triglav Ivo Čarman, pri juniorjih je bil najhitrejši njegov klubski sotekmovalec Matej Kordež, pri starejših mladincih Kranjskogorec Klotfar, pri članicah je zmagala Triglavanka Vida Bertonec, pri starejših mladinkah je bila Lačnova iz Črne hitrejša od Kokričanke Andreje Grašič, pri mlajših mladinkah pa je slavila Logatčanka Fečurjeva.

Rezultati – člani – 1. Čarman (Triglav) 39,24, 2. Kerštajn (Kr. gor.) 40,46, 3. Lekan (Termit) 41,30; juniorji – 1. Kordež (Triglav) 41,07, 2. Slivnik (Črna) 41,24, 3. Kolman (Triglav) 41,40; st. mladinci – 1. Klotfar (Kr. gor.) 28,56, 2. Nunar (Triglav) 29,33, 3. Logar (Bohinj) 30,09; ml. mladinci – 1. Dolenc (Brdo) 29,34, 2. Žemva 30,09, 3. Jože Pokljukar (oba TVD Partizan Gorje) 31,03; članice – 1. Bertonec (Triglav) 23,50; st. mladinke – 1. Lačena (Črna) 21,16, 2. Grašič 22,03, 3. Kaučič (obe Kokrica) 22,28; ml. mladinke – 1. Fečur (Logatec) 22,22, 2. L. Cerkovnik (Bohinj) 23,38, 3. Seljak (Kokrica) 23,50, ekipno – 1. Kokrica, 2. Triglav.

D. Humer

Foto: F. Perdan

Finale pokala Zdravo v nedeljo na Krvavcu

Kranj, 30. marca – RTC Krvavec je bil v letošnji zimski sezoni organizator sedmih veleslalomov smučarjev rekreativcev. V sedmih tekmah je nastopalo več kot 1400 smučarjev. Finalna tekma bo to nedeljo na Krvavcu.

Finale bo torej to nedeljo ob 11. uri. V vseh starostnih moških in ženskih skupinah bo nastopilo po osem najboljših tekmovalcev in tekmovalk. Finale bodo v paralelnem slalomu. V soboto ob 14. do 16. ure uradni trening in ob 19. uri predstavitev vseh finalistov in proizvodnih programov pokroviteljev pokala Zdravo.

D. H.

Ponosni smo!

Kranj 30. marca – Ne samo v življenju, tudi v športu so trenutki, ko se človeku zarosi oko, ko ga stisne v srce. Ko naši fantje in dekleta ob zvokih jugoslovanske himne prejemajo zlahtna odličja na olimpijskih igrah v Calgaryju, ko se Mateja Svet vzpenja na najvišje stopničke svetovnega pokala, ko si Grega Grilec na svetovnem mladinskem prvenstvu v alpskem smučanju kot mladinski svetovni veleslalomski prvak pripne zlato odličje, ko ubrane planiške fanfare zadonijo v čast Primoža Ulage in Rajka Lotriča, ki sta v skakalni zibelki pod Poncami kar dvakrat ugnala vso svetovno elito, in ko Bojan Križaj, simbolično, vendar dostojanstveno, na hrstu sklene svojo briljantno smučarsko pot. Drži, da se takšne sezone ne vrstijo vsako leto, kot se je letošnja. Toda številni mladi talenti so jamstvo, da bomo tudi v prihodnje branili osvojenost.

"Hvala Bojan Križaj, hvala za vse in mnogo sreče!" je ob dvoboju Zurbriggen – Tomba v soboto v avstrijskem Saalbachu v številnih jezikih večkrat ponovil uradni napovedovalec. Kot da je hotel v svoji čestitki strniti hvaležnost in želje milijonov ljubiteljev športa v Jugoslaviji, ki jim je bil Bojan Križaj celih štirinajst let vzor in ponos, tudi skupaj s Tonetom Vošnjcem, pionirjem, nosilec in vodjo športnega gibanja in modela uspešnosti malega slovenskega naroda, ki se danes lahko postavlja za olimpijskimi in svetovnimi odličji v smučarskem športu.

Zato samo še enkrat vsem in iz vsega srca priznanje in hvala.

D. H.

Tudi okrnjena ekipa uspešna

Kranj, 29. marca – Kolesarji kranjske Save so se konec preteklega tedna udeležili tekmovanja na Brionih, na Reki in v Puli. Na Brionih so tekmovali člani. Savčan Tahmajster je bil na tej dirki drugi, Lampič, po novem član Roga, pa tretji. Mladinci so tekmovali na Reki. Med mlajšimi mladinci je bil Kranjec (Metlika) prvi, Vodeb (Celje) drugi in Pilar (Sava) tretji, ki je bil tudi tretji v generalni uvrstitvi za letošnje cilje. Med starejšimi mladinci je bil Žumer peti in Cvetičanin šesti, med člani pa sta bila kolesarja Save Galof in Žumer šesti in sedmi. Ekipno je bila Sava prva, čeprav ni imela popolne članske ekipe. V Puli pa je od članov tekmoval samo Tahmajster, razen njega pa je nastopila ekipa starejših mladincev. Cvetičanin je bil 11. v generalni razvrstitvi, Tahmajster

pa je bil dvanajsti. Med mladinci pa je bil Cvetičanin četrti.

J. K.

Bojan Petrovski republiški prvak

Kranj, marca – Na republiškem prvenstvu v karateju v šestih po težnostnih kategorijah so bili uspešni tudi gorenjski karateisti. Najbolj se je izkazal Bojan Petrovski (KK Kranj), ki je v polsrednji kategoriji osvojil zlato kolajno. V drugem kolu premagal tudi klubskega tovarša Dujočiča, ki je v represnističnem skušal priti do bron, vendar ga sodniki oškodovali. Bronast kolajni sta osvojila še Škofječana Ivan Čadež v polteški kategoriji in Alenka Arambašič v srednji kategoriji pri dekletih, kar je lep uspeh za njen prvi nastop v športnih bojih. Omeniti treba še Aleša Stevanoviča (KK Kranj), ki je v prvem kolu izločenega od favoritov Kosa iz Maribora, vendar je bil očitno s zmagom že preveč zadovoljen.

I. Prašnik

OD TEKME DO TEKME

Zmagala dvojica Ferbežar – Podbregar – Namiznoteniški klub Kondor iz Godešiča je priredil tradicionalni turnir dvojice za prehodni pokal Godešiča. Tekmovalo je 17 dvojic: Gorenjske in Ljubljane. Organizacija turnirja je bila dobra. Po pričakovanju je že drugi zapored stavlila jesejska dvojica Ferbežar in Podbregar, ki je v finalu premagala igralca Litostroja Pahorja in Pongračiča. Tretja sta bila Jeseničana Smidtraun in Džukič, četrta pa člana Poleta Ahčin in Sinkovec. Če Jeseničana prihodnje leto ponovno zmagata, bosta osvojila pokal v trajno last. – J. Starman

Gasilci Loma najboljši – Gasilci iz Doline in Jelendola so bili organizatorji osmega gasilskega veleslaloma pod pokroviteljstvom Občinske gasilske zveze Tržič. Tekmovanja se je udeležilo 152 gasilk in gasilcev iz devetih društev, tekmovali pa so v sedmih starostnih skupinah. Zmagal je Lom pred Podlubljem ter Jelendol – Dolino. V posameznih starostnih skupinah pa so zmagali Ksenija Hribar (Bistrica) med pionirkami, Mojca Meglič (Lom) med članicami, Marko Grohar (Brezje) med mlajšimi pionirji, Marjan Zupančič (Podlublje) med starejšimi pionirji, Mirko Rozman (Lom) med mladinci, Milan Rozman (Lom) med člani in Franc Komac (Podlublje) med veterani. – J. Kikel

Državno prvenstvo v ciklokrosu

Kokrica, 30. marca – Sekcija kolesarjev pri ŠD Kokrica je bila organizator letošnjega državnega prvenstva v ciklokrosu za veterane in pionirje. Udeležba je bila dobra, največ pa je bilo pionirjev.

Vrstni red – pionirji A – 1. Zupan (Krško), 2. Hudoklin (Sava), Jarh (Krško); pionirji B – 1. Klemenčič (Rog), 2. Markuta (Sava), 3. Grimšek (Krško); veterani A – 1. J. Oblak (J. Peternel), 2. Rode (Kokrica), 3. Stopar (Ročne delavnice); B – 1. Kavčič (Grosuplje), 2. Dežman (Kokrica), 3. Gregorič (J. Stucin); C – 1. Novak (Kokrica), 4. Janežič (Sentjur), 3. Geč (Podutik); D – 1. Sink (J. Stucin), 2. Salomon (Vrtnika); E – 1. Žirovnik (Rok Franek), 2. Mesarič (J. Stucin); ženske A – 1. Rakuš (Bled), 2. Jerala, 3. Kozjek (obe Sava); rekreativci I – 1. Juraja (J. Peternel), 2. Zorič (Krško), 3. Turek (Rok – Franek), II – 1. Mihovilovič (J. Peternel), 2. Žibert (Donit), 3. Hafner (J. Peternel).

D. H.

VABILO, OBVESTILA

Nogometni spored – Nogometaši Triglava gostujejo v 3. kolu slovenske nogometne lige pri Steklarju v Rogoški Slatini. Začenjajo pa se prvenstvo v II. slovenski nogometni ligi. Naklo gostuje pri Elanu v Novem mestu, Jesenice pa v Ljubljani pri Svobodi. Mladinci Save igrajo v nedeljo dopoldne ob pol enajstih v Stražišču z Rudarjem iz Trbovelj. Začelo se bo tudi člansko tekmovanje v kranjski občinski ligi. Jutri ob 16,45 bodo igrali Sava: Podgorje, Podbregje, Mavčiče, Hrastje: Primskovo, Kokrica: Trboje, Grintavec: Visoko in Predvor: Veselovo. Mladinci, kadeti in pionirji pa bodo začeli tekmovanjem čez štirinajst dni. – D. Jošt

Rokometni spored – V rokometni ligi bodo igrali 15. kolo. Termopol bo igral jutri ob 19. uri v dvorani Poden s Črnomljem, rokometna ekipa Alplesa pa ob 17,15 z Itasom iz Kočevja. Kranjske igralce v Tuzli z Jedinstvom tekmo šestnajstine finala jugoslovanskega pokala. V drugi ligi bodo igrali jutri ob 18,30 Kamnik: Predvor in ob 19. uri Peko: Ilirska Bistrica. V mladinski skupini center bo jutri ob 15,30 tekma Alplesa: Dinos Slovan II in ob 17. uri Kamnik: Dinos Slovan I, ob 17,30 Peko: Termopol I, v nedeljo ob 10. uri pa bodo tekmi Besnica: Prule in Predvor: Termopol I. V tekmovalju mladink igrajo jutri ob 14,30 Alplesa: Peko in v nedeljo ob 11,15 Predvor: Itas Kočevje. Tekma Duplje: Ratitovec bo v torek ob 17. uri – J. Kuhar

Patrolni tek v Zgornji Radovni – Strelska družina Janez Mrak Dovje – Mojstrana bo v soboto (jutri), 2. aprila, priredila 14. patrolni tek v Zgornji Radovni. Proga za letošnje tekmovanje bo od Zgornje Radovne proti Krmu. Sodelovalce bodo tričlanske ekipe strelskih druščin, teritorialne obrambe, carine, milice, krajevnih skupnosti in organizacij. Startina je 3000 dinarjev. Prijave sprejema Vukc Lesnjanec v Mojstrani, telefon 89 – 125. – J. Rabič

JEŽ

V Planici so se zbrali tudi naši humoristi. Najslavnejši med njimi, Tof, je ob tej priložnosti takole nagovoril Jožeta Smoleta: »Lej ga no, Smole! Že teden dni je minilo, odkar nas je zapustil Gorbačov, ti pa še zmeraj z rusko kučko hodiš naokoli...«

KJE SO, KAJ DELAJO NAŠI ZNANI NEKDANJI SPORTNIKI

VINKO BOGATAJ

Njegov strahovit padec na velikani v Oberstdorfu leta 1970 je prišel v zgodovino tragičnih dogodkov športa. Znana ameriška televizijska družba EBC je Vinkov padec uvrstila v špico stalne športne oddaje Široki svet športa. Avtorji oddaje so ga dvakrat povabili medse: ob 20 in 25 letnici oddaje. Bilo je super, ne le v redu, se spominja Vinko. Znašel se je v družbi tako znanih imen športa, kot sta boksarja Muhamed Ali in Frazier, plavalca Don Sholander in Mark Spitz in njim enakih.

»V Oberstdorfu je bilo tiste dni zelo slabo vreme,« se spominja težko, ko se spreminjale v metež. Na nekaj minut, potem pa so me, precej dekoncentriranega in neopretega, pustili na zaletišče. Skakalnica je bila slabo pripravljena, naletna smučična zasnežena, desno smučko mi je potegnilo navznoter in nisem je uspel od izveči. Padec pri hitrosti nad 100 kilometrov na uro je bil neizbežen. Nisem sem nemočno: pusti in obenem ostati na mizi. To pa pri taki hitrosti ni bilo mogoče. Vrglo me je čez mizo nad 20 metrov daleč. Samo nekaj minut sem bil v nezavesti, potem sem se zbudil. Bolečin nisem čutil, razen v glavi. Sam sem hotel vstati, že zaradi domačih, ki so doma gledali televizijo in bili zaradi posledic padca v strahu, vendar mi niso dovolili. Pripeljali so me v bolnico. Kmalu za menoj so pripeljali nezavestnega zgodovnega Nemca Horsta Quecka. Po odskoku je zapihalo, tebebil je na tleh in z glavo udaril v led. 12 ur je bil nezavest. Jaz sem se kmalu zlihal, vendar sem se od aktivnega skakanja počasi poslavljaj, nikdar pa ne od smučarije. Od časa do časa še pomagam, sodelujem s Planico, kjer urejamo in skrbimo, skupaj s Krznaričem in Koprivškom za del naleta. V prostem času pa rad slikam. Kar nekaj slik že imam. Takšni padci so bili

Nagradna križanka:

Rešitev prejšnje križanke: skalovitost, perestrojka, otava, ebert, rob, RAI, HI, Janez Boljka, KG, AD, Car, Nain, kirasir, salo, moa, Opava, Osp, istost, safe, pose, Stante, oris, atenej, NO, Viktor, melasa, KZ, on, Aman, tkanina, Avanzo, Dabar, Miha Klinar, raj, Ivan, pd, la, Aka.

Naša Klavdija je izžrebala naslednje reševalce: 1. nagrada: Anton Mencinger, Mencingerjeva 20, Bohinjska Bistrica; 2. nagrada: Tone Toman, Podbrezje, Duplje; tri tretje nagrade: Zofija Škulj, C. revolucije 7, Jesenice; Mateja Bogataj, Grenč 8A, Škofja Loka; Marija Vevar, Golnik 79, Golnik.

Za današnje križanko razpisujemo naslednje nagrade: 1. nagrada: 8.000 dinarjev 2. nagrada: 6.000 dinarjev Tri tretje nagrade po 3.000 dinarjev

Rešitev pošljite do srede, 6. aprila, na naslov: uredništvo Gorenjskega glasa, Moša Pijadeja 1, 64000 Kranj (za nagradno križanko).

ljubljska banka Temeljna banka Gorenjske

NOV TERMIN OBVEŠČANJA IMETNIKOV TEKOČIH RAČUNOV

V času izdelave izpiska po novem smo ugotovili, da imetnike tekočih računov ne moti nov format izpiska in pošiljanje izpiska dvakrat mesečno, ampak predvsem to, da izpiske izdelujemo v terminih, ki ne ustrezajo prilivom osebnih dohodkov in knjiženjem trajnih nalogov.

Večina organizacij ima nakazilo osebnih dohodkov med 28. in 3. v mesecu ali med 12. in 17. v mesecu. Nakazila pokojnin se opravljajo v začetku meseca. Za nakazila trajnih nalogov pa velja, da jih večino knjižimo 18. v mesecu

Zaradi navedenega bo Ljubljanska banka začela izdelovati izpiske 5. in 20. v mesecu.

GLASBENA LESTVICA RADIA ŽIRI

Kupon Domača pesem Tuja pesem Novi predlog Naslov

Lestvico ureja Natasa Bester

Lestvico lahko poslušate v glasbeni sredi, 6. aprila, od 16. do 19. ure na valovih Radia Žiri.

- Domača lestvica: 1. Andreja Makoter in Don Juan - Govorijo, da bo drugi prstan dal 2. Majda Arh - Ne glejte fantje za menoj 3. Big Ben - Adijo Spela 4. Doris Dragović - Oprosti 5. Bazar - Na glavo si klobuk bom dal 6. Marijan Smode - Zapoj še pesem zame, stari muzikant 7. Agropop - Samo milijon nas je 8. Nace Junkar - Daleč od doma 9. Gu-gu - Sam po parku 10. O vem, da njena mati joče Novi predlog: Zbogom mala - TEN

- Tuja lestvica: 1. Francesco Napoli - Bala, bala 2. Pet Shop Boys - Always on my mind 3. Diana Ross - Tell me Again 4. Cliff Richard - Some People 5. Los Lobos - La Bamba 6. George Michael - Gangster Love 7. Madonna - Over and over 8. Judy Baucher - Can't stay with you tonight 9. Blue System - Gangster Love 10. The Fans - Ole, ole Novi predlog: Nana Mouschouri - L'a moure en heritage

Glasovnico izrežite in jo v šestih dneh na dopisnici pošljite na naslov: Radio Žiri, Trg osvoboditve 1, 64226 Žiri. Tokrat smo izžrebali Franciško Krajnik, Gorenja vas, Reteče 1, 64220 Škofja Loka, ki bo dobila kaseto.

v tistih časih mogoči. Malo skokov smo imeli. Danes jih ima že pionir toliko, kot smo jih imeli včasih reprezentante. Sedaj so tudi varnostni predpisi otrejši, oprema je boljša in varnejša. Ko sem na eni od veteranskih tekem obul sedanje čevlje, sem imel občutek, da sploh ne morem pasti. Vinko, zaposlen v leški Verigi, v Lescah pa tudi gradi hišo, je doma z Brezovice, zaseikom nad Kropo. Sport je bil doma v družini, posebej skoki. V Podnartu se jih je v času njegovega otroštva najmanj 50 ukvarjalo s skoki. Potem je šel k Triglavu, kjer sta ga vzgajala Javornik in Šink, z Mesecem in Štefancem so bili sotekmovalci, pa Gros, Vrtačnik, Bukovnik, Raspor, Gorjanc. Občasno je bil član državne reprezentance. »Ponosen sem na današnjo generacijo skakalcev. Več kot letos se skoraj ne da doseči. Če bi še več zahtevali, bi bilo preveč, nerealno,« meni Vinko.

J. Košnjek

SODELUJTE!

KDO IMA LEPIŠI IN BOGATEJŠI FIKUS

Zares smo debelo pogledali, ko smo obiskali Minko in Karla Sračnjeka iz Sebenja pri Zasiptu. V prostorni dnevni sobi se je bohotil tako lep in tako ogromen fikus, da nam je skoraj zaprlo sapo. Začeli smo šteti in našli natančno 459 listov!

»Fikus je star devet let in že devet let ga moramo nenehno rezati, saj raste kot za stavo,« pravi Minko Sračnjek, ki je fikus z dvema listoma dobila pri neki stari ženski v vasi. »Z njim sem ravnala čisto po svoje, nisem upoštevala nobenih nasvetov, kako naj ga negujem. Če so listi prašni, jih pač obrišem, ne preveč pogosto pa ga zalivam s postano vodo. To je vse. Morda le še to, da je občutljiv na prepri, in da mu prija jutranje in popoldansko sonce.« Do zdaj si je Sračnjekov fikus ogledalo že veliko ljudi in vsi so mu priznali nesporno re-

korderstvo. Na sliko ga kajpak nismo mogli dobiti, preveč ogromen in razvejan je, zato predstavljamo lastnico Minko Sračnjek. Obenem pa vas vabimo: sodelujte in sporočite nam, če veste za podobne fikuse »velikanke!« Ne bo zaman, pripravljamo nagrade za tri največje. D. S.

Kam?

NA DUNAJ IN V BRATISLAVO

Alpetour vas vabi na tridnevni izlet z avtobusom na Dunaj in v Bratislavo. Odhod avtobusa iz Kranja bo 15. aprila, udeleženci izleta pa si bodo prvi dan ogledali Dunaj, naslednja dneva pa Bratislavo in Češkoslovaško.

Izlet bodo organizirali, če se bo prijavilo 40 izletnikov, cena izleta pa je 125.000 dinarjev na osebo. Prijave sprejemajo vse Alpetourove turistične poslovalnice do 5. aprila. Ob prijavi je treba plačati akontacijo v znesku 45.000 dinarjev.

ANEKDOTI

Sporni rokopis

Mlad avtor je prišel k italijanskemu pisatelju in kritiku Emiliju Cecchiju z zajetnim rokopisom. Ko ga je prebral, je Cecchi vprašal mladeniča: »Ali sem jaz prvi, kateremu ste delo orinesli?« »Prvi, prisegam.« Od kod pa imate potem tistole veliko podplutbo okoli očesa?«

Kopalne obleke

Italijanski pisec komedij Giovanni Cenzato je bil nekoč v družbi, kjer so govorili o novi modi kopalnih oblek. »Pravijo, da bodo celo iz lesnih vlaken,« je nekdo dejal. »Prava reč,« je pripomnil Cenzato, »glavno je, da kopalke ne bodo iz lesa.«

NAGRADNA KRIŽANKA

Crossword puzzle grid with clues in Slovenian and English. Includes a picture of a church and a portrait of Ivo Andrić.

GORENJSKI TISK p.o.
Moše Pijadeja 1, p.p. 81
64000 KRANJ

objavlja prosta dela in naloge

ADMINISTRATIVNA OPRAVILA

— IV. stopnja izobrazbe administrativne smeri

Enoizmensko delo združujemo za nedoločen čas s dvomesečnim poskusnim delom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba delovne organizacije 8 dni po objavi.

JELOVICA
lesna industrija p.o.
64220 Škofja Loka
Kidričeva 58

Odbor za kadre, izobraževanje in družbeni standard objavlja prosta dela in naloge:

1. VODENJE RAČUNOVODSKE SLUŽBE — 1 delavec

Pogoji: VI. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske smeri in nad 48 mesecev delovnih izkušenj na računovodskem področju, nekaznovanost pri opravljanju finančno računovodskih poslov

2. VODENJE PLANSKO ANALITSKE SLUŽBE — 1 delavec

Pogoji: VII. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske smeri in nad 36 mesecev delovnih izkušenj, oziroma VI. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske smeri, 60 mesecev delovnih izkušenj aktivno znanje tujega jezika zaželeno

3. UREJANJE DRUŽBENEGA STANDARDA — 1 delavec

Pogoji: V. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske ali druge ustrezne smeri in nad 24 mesecev delovnih izkušenj oziroma IV. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske ali druge ustrezne smeri in nad 48 mesecev delovnih izkušenj vozniški izpit B kategorije

4. VRATARSKA DELA II — 3 delavci

Pogoji: II. stopnja strokovne izobrazbe — varnostnik in 6 mesecev delovnih izkušenj, oziroma dokončana osnovna šola in 12 mesecev delovnih izkušenj tečaj za izprašanega gasilca

5. KURJENJE VT KOTLA — STROJNIK — 2 delavca

Pogoji: IV. stopnja strokovne izobrazbe kovinsko predelovalne ali elektrotehnične usmeritve in uspešno opravljen preizkus znanja 24 mesecev delovnih izkušenj

6. VZDRŽEVANJE STROJEV IN NAPRAV — 2 delavca (klesar, strugar)

Pogoji: IV. stopnja strokovne izobrazbe kovinsko predelovalne smeri in 12 mesecev delovnih izkušenj

Za vsa objavljena dela in naloge bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in poskusnim delom treh mesecev.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 8 dni od objave na naslov: Jelovica, lesna industrija, Škofja Loka, Kidričeva 58 — kadrovska služba.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po izteku objave.

VZGOJNOVARSTVENA ORGANIZACIJA ŠKOFJA LOKA

razpisuje za novo šolsko leto (možnost vključitve s 1.9.1988) prosta mesta za sprejem otrok v jaslične oddelke in oddelke predšolskih otrok.

Prošnje za sprejem (obrazce dobite v času razpisa v vseh vzgojnovarstvenih enotah) je treba oddati najkasneje v 15 dneh od dneva objave razpisa osebno ali priporočeno na naslov: Uprava VVO Škofja Loka, Podlubnik 1/d, Škofja Loka.

KOVINSKO PODJETJE KRANJ
Kranj, Šuceva ulica 27

Komisija za delovna razmerja KOP Kranj na podlagi predhodnega sklepa objavlja oglas za opravljanje del in nalog

KURIR — EKONOM

Pogoji: končana osnovna šola in vozniški izpit B kategorije

Delo se sklone za nedoločen čas s 2 mesečnim poskusnim delom.

Kandidati naj pošljejo pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev najkasneje v 15 dneh po objavi tega oglasa na naslov: KOVINSKO PODJETJE KRANJ, Šuceva ulica 27, Kranj.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po preteku roka prijave.

metalka

TOZD tehnica ŽELEZNIKI

Komisija za medsebojna delovna razmerja TOZD Tehnice razpisuje dela in naloge:

1. VODJE FINANČNEGA SEKTORJA — delavec s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

Pogoji:
— višja izobrazba ekonomske smeri, 3 leta ustreznih delovnih izkušenj
— srednješolska izobrazba ekonomske smeri, 5 let ustreznih delovnih izkušenj

Izbrani kandidat bo imenovan za mandatno dobo 4 (štiri) let.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 15 dneh po objavi na naslov: Metalka TOZD Tehnica Železniki, Na plavžu 79, 64228 Železniki, (komisija za medsebojna delovna razmerja).

ZVEZA RADIOAMATERJEV SLOVENIJE RADIO KLUB ISKRA KRANJ

Stritarjeva 5/1
64000 KRANJ

Radioklub ISKRA Kranj prireja

RADIOAMATERSKI TEČAJ E RAZREDA za delo na govornem področju amaterskih UKV zvez.

Pogoj za vpis je osebni interes ali veselje do dela na radijski postaji in članstvo v radioklubu ISKRA. Prijavnici za tečaj in članstvo v radioklubu lahko izpolnite istočasno.

Radioamaterski tečaj E razreda je zelo ustrezno dopolnilo katerikoli drugi ljubiteljski in poklicni dejavnosti (planinarjenje, navtika, smučanje, aktivnosti v zraku in v motornih vozilih...), hkrati pa nam obvladovanje radijskih zvez ustrezno dviga nivo tehničnega znanja in utrjuje samozavest.

Predviden začetek tečaja je 5. aprila 1988. Informacije in prijave sprejemamo v radioklubu ISKRA Kranj, Stritarjeva 5/1 vsak ponedeljek in petek od 17. do 19. ure.

Tečaj bo trajal 27 šolskih ur in bo organiziran v večernih urah v učilnici radiokluba. Okvirna cena je 20.000 dinarjev.

VEZENINE BLED
tovarna čipk, vezenin in konfekcije
BLED, n.sol.o.
Kajuhova 1

Tovarna čipk, vezenin in konfekcije Bled, n.sol.o., TOZD Pozmenterija Bled, Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge:

I. NAVIJANJE BOBIN

Pogoji: poklicna tekstilna šola oz. IV. stopnja strokovne izobrazbe tekstilne smeri, trimesečno poskusno delo

Kandidati naj prijave pošljejo v objavnem roku 8 dni od dneva objave na naslov: Vezenine Bled, kadrovska splošni sektor, Bled, Kajuhova 1.

HOTELSKO TURISTIČNO PODJETJE BLED
TOZD HOTEL KRIM BLED

Komisija za delovna razmerja TOZD hotel Krim objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. VODJE STREŽBE IN POSLOVNE ENOTE GRAD — za nedoločen čas

2. VODJE STREŽBE IN POSLOVNE ENOTE CAMPING ZAKA — NDC

Pogoji: IV. ali V. stopnje strokovne izobrazbe strežne usmeritve, tri leta delovnih izkušenj, pogovorno znanje dveh tujih in pisno znanje enega tujega jezika organizacijske sposobnosti, trimesečno poskusno delo tečaj higijenskega minimuma

3. VODJE KUHINJE V RESTAVRACIJI CAMPING ZAKA — za nedoločen čas

Pogoji: IV. stopnja strokovne izobrazbe kuharske usmeritve tri leta delovnih izkušenj organizacijske sposobnosti trimesečno poskusno delo tečaj higijenskega minimuma

V hotelu KRIM in njegovih poslovnih enotah za čas letne sezone zaposlimo:

4. 3 KUHARJE

Pogoji: IV. stopnja strokovne izobrazbe kuharske usmeritve tri leta delovnih izkušenj dvomesečno poskusno delo tečaj higijenskega minimuma

5. 3 KUHARSKE EVIDENČARKE

Pogoji: IV. stopnja strokovne izobrazbe gostinske, turistične ali ekonomske usmeritve, tri leta delovnih izkušenj, dvomesečno poskusno delo.

6. VEČ DELAVCEV za opravljanje pomožnih del v hotelu in poslovnih enotah.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v roku 8 dni po objavi na naslov: Hotelsko turistično podjetje Bled, TOZD hotel Krim, Ljubljanska 7, 64260 Bled, s pripisom — komisija za delovna razmerja. O izidu bomo kandidate obvestili v roku 15 dni po objavi.

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

Cankarjeva 2
64260 BLED

Komisija za delovna razmerja TOZD KOMPAS HOTELI BLED objavlja prosta dela in naloge:

— VODJA STREŽBE v hotelu Kompas Ribno

— KUHARJE

— NATAKARJE

Pogoji: 1) V. stopnja gostinske smeri, tečaj za spremljanje stroke, znanje enega tujega jezika aktivno in dva pasivno, 3 leta delovne dobe, izpit iz higijenskega minimuma.

Pogoji: 2) IV. stopnja gostinske smeri, 2 leti delovnih izkušenj, izpit iz higijenskega minimuma.

Pogoji: 3) IV. stopnja gostinske smeri, dva tuja jezika pasivno, eno leto delovnih izkušenj.

Razen primernih osebnih dohodkov, vam nudimo delo v urejenem delovnem okolju, mlademu kolektivu in na visokem strokovnem nivoju.

Od vas pričakujemo inovativnost in angažiranost na delovnem mestu ter solidno usposobljenost.

Prošnje z dokazili sprejema kadrovska služba KOMPAS HOTELI BLED, Cankarjeva 2, v 14 dneh od dneva objave.

ISKRA KIBERNETIKA
KRANJ

Savska loka 4

objavlja

JAVNO LICITACIJO

za prodajo naslednjih rabljenih osnovnih sredstev

Zap. št.	Inv. št.	NAZIV	Izključna cena
1.	074357	Tovarni avtomobil VW CADDY, karamboliran, z nadgradnjo in bencinskim motorjem, letnik 1986	1.900.000 din
2.	3006	Vrtalni stroj BAMESBERGER VARIOMATIC T 2 C, I. izd. 1959	1.500.000 din
3.	03314	stiskalnica ISKRA 15 t, I. izd. 1962	1.000.000
4.	10454	Stroj za notranje okroglo brušenje SAUPE 1. izd. 1962	1.500.000 din
5.	40179	Avtomat za izdelavo in montažo jeder KOLLER s protihrupno zaščito, I. izd. 1976	9.800.000 din
6.	02580	Končna stružnica z ročnim pomikom KRUŠIK UDS, I. izd. 1962	700.000 din
7.	4896	Stroj za brizganje plastike 30 g BATTENFELD BSM — 20 I. izd. 1959	1.000.000 din
8.	57377	Stiskalnica hidravlična za odpadno embalažo RIKO I. izd. 1982	500.000 din
9.	/	Naprava za raziglanje s 5 — vretensko vrtalno glavo	800.000 din
10.	23776	Obtočna črpalka KSB WL 65, 75 KW, I. izd. 1968	300.000 din
11.	39938	Obtočna črpalka KSB W 65/11 N, I. izd. 1975	300.000 din
12.	3761	krivilni stroj za pločevino 1 X 1000 mm, I. izd. 1962	100.000 din
13.	72743	Hidravlični pregibni voziček 1 T O. MEGLIČ I. izd. 1985	100.000 din
14.	/	Tehtnica 1000 kg	150.000 din
15.	/	Elektromotor SEVER 37 KW tip ZK 280 — S8	500.000 din
16.	/	Elektromotor SEVER 11 KW tip OP 180 M6 B3	150.000 din

Licitacija bo v petek dne 8. 4. 1988 ob 11. uri v sejni sobi Delovne skupnosti, Kranj, Savska loka 4.

Osnovna sredstva so na vpogled v četrtek dne 7. 4. 1988 od 12. do 15. ure in v petek dne 8. 4. 1988 od 9. do 10. ure v skladišču rabljene opreme pri ambulanti Iskra.

Interesenti morajo do pričetka licitacije vplačati kavcijo v znesku 100.000.- din pri blagajni na mestu licitacije.

Kupci bodo morali preostanek kupnine plačati v 8 dneh po licitaciji in v istem času prevzeti izlicitirane stroje, sicer akontacija zapade.

Vse informacije dobite v Investicijski službi telefon 22-564

MERCATOR — KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT
GORENJSKE n.sol.o. KRANJ

M-KŽK GORENJSKE TOZD Kmetijstvo Kranj, Begunjska c. 5 v skladu s Statutom in sklepom DS TOZD Kmetijstvo z dne 26. 2. 1988 razpisuje javno dražbo za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

zap. št.	invent. št.	naziv	leto izdel.	izkl. cena
1.	1004917 in 1004920	žitni kombajn Zmaj Univerzal	1974	4.500.000 din
2.	1004247 in 1004246	žitni kombajn Zmaj Univerzal	1972	3.800.000 din
3.	1006577	traktor Torpedo Deutz 7206	1979	7.500.000
4.	1006212	traktor Torpedo Deutz 7206	1978	5.000.000 din
5.	1002218	kultivator Tiler	1964	80.000 din
6.	1008113	kosilnica SIP RK 2005	1983	800.000 din
7.	1008553	kosilnica Creina — Vicoon 165	1984	1.100.000 din
8.	1006096	vlečni naklad. Krüger L 213	1978	850.000 din
9.	1004994	trosilec miner. gnojil Vicoon	1974	300.000 din
10.	1005387	kabina za traktor Torpedo 7506	1975	80.000 din
11.	1003453	plug Regent 14,4 brazdni	1970	150.000 din
12.	1005099	sejalnica za žito IMT 23 vrst	1975	350.000 din
13.	1005097	silokombajn Pobeda	1975	150.000 din
14.	1003455	naklad. prikolica Mengelle	1970	650.000 din
15.	/	platnena kabina za traktor Torpedo 7506		20.000 din
16.	/			50.000 din
17.	1005724	silofreza Mengelle	1976	200.000 din

Javna dražba za prodajo osnovnih sredstev bo v ponedeljek dne 4. 4. 1988 ob 10. uri v skladišču krompirja v Senčurju.

Osnovna sredstva se prodajajo v stanju kakršnem so »po principu videno-kupljeno«. Varsčino v višini 10 odstotkov od izključne cene je potrebno plačati pred pričetkom javne dražbe. V kolikor je za osnovno sredstvo predpisan tudi prometni davek, je kupec dolžan plačati tudi pristojni davek.

Ogled osnovnih sredstev je možen pred pričetkom javne dražbe na kraju samem.

Podrobnejše informacije se dobijo na TOZD Kmetijstvo Kranj, Begunjska 5, telefon (064) 21-250 ali (064) 21-253.

DIREKTOR TOZD KMETIJSTVO
ing. Stane Potočnik

IZBRALI SO ZA VAS

MERKUR KRANJ

V MERKURJEVI prodajalni 211 v Kranju na Koroški cesti 1 so dobro založeni in imajo pestro izbiro: krožnih žag, električnega in ročnega orodja, ključavničarsko, zidarsko in mizarsko orodje, vseh vrst varilnih aparatov, raznih ležajev, orodje za delo na vrtu in polju. Prodajalci vam radi svetujejo in dajejo navodila o uporabi kupljenega materiala.

STUDIO LIHNIDA
 Ul. Janka Puclja 3 (Planina III) tel.: 34-523
 ponedeljek, sreda, petek od 16. do 20 ure
 Z metodo kitajske tradicionalne medicine in zelišč odpravljamo prekomerno telesno težo, nespečnost, nervozo, glavobol, težave v hrbtenici, sklepih, impotenco, odvajanje od kajenja...
 Akupunktura, Moksibustija, Akupresura
 Izvajamo učinkovito delo in celotno masažo telesa.

VIDEO TRATA
 Foto Kino Klub Antona A. Be. Šk. Loka
 Frankovo nas. 17b, Škofja Loka
 vsak ponedeljek, sreda, petek, sobota
 16h - 19h
VIKEND PAKET
 OD PETKA DO PONEDELJKA

ALPETOUR
ANTENINA KARAVANA, 5 DNI, ODH. 29. APRILA
 ANTENINE POČITNICE, ODH. 26. APRILA
OTOK VIS Z OGLEDOM SPLITA IN TROGIRA, ODH. 14. APRILA
UPOKOJENCEM NUDIMO POCENI POČITNICE V RABCU (DIN 78.000 ZA SEDEM DNI V APRILU)
OHRID, LETALO, ODH. 21. APRILA, 26. IN 28. MAJA
ČEŠKOSLOVAŠKA ZA SKUPINE, VEČ ODHODOV V APRILU IN MAJU
ČEŠKI GRADOVI, 6 DNI, ODH. 27. APRILA (UGODNA CENA)
PRAGA (ZA POSAMEZNIKE IN MANJŠE SKUPINE), 3 DNI, ODH. 14. APRILA
BRATISLAVA, (ZA POSAMEZNIKE IN MANJŠE SKUPINE), 3 DNI, ODH. 15. APRILA
GRČIJA - KRETA STARE CIVILIZACIJE, 6 DNI, ODH. 25. IN 26. APRILA
ŠPANIJA, BARCELONA, ODH. 20. IN 24. APRILA
RIM, VEČNO MESTO, ODH. 27. IN 29. APRILA
COSMOPROF, FRIZERSKI SEJEM V BOLOGNI, ODH. 24. APRILA
MAUTHAUSEN, OBISK ZLOGLASNEGA TABORIŠČA OB 50. OBLETNICI NJEGOVE USTANOVITVE V ORGANIZACIJI SKUPAJ Z ZB NOV SLOVENIJE, 2 DNI, ODHOD 14. MAJA
KRIŽARJENJE OD ZADRA DO HVARA IN OD SPLITA DO DUBROVNIKA, OD 30. APRILA NAPREJ
 INFORMACIJE IN PRIJAVE V VSEH ALPETOUROVIH TURISTIČNIH POSLOVALNICAH.

ZAŠČITIMO SEBE IN NAŠE OTROKE PRED STEKLINO!

Na podlagi 8. člena Odredbe o preventivnih cepljenjih in diagnostičnih ter drugih preiskavah v letu 1988 (Ur. list SRS, št. 48/87) ŽIVINOREJSKO VETERINARSKI ZAVOD GORENJSKE - KRANJ, Iva Slavca 1

OBVEŠČA LASTNIKE PSOV

da bo obvezno cepljenje psov proti steklini na območju občin: Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin po naslednjem razporedu:

Kraj	Datum	Ura	Mesto cepljenja
JESENICE			
Rateče	14. 4.	12.00	Centralni parkirni prostor
Podkoren	14. 4.	13.00	Pri zbiralnici mleka
Kr. gora, Log	14. 4.	14.00	Pri gasilskem domu
Gozd Martuljek, Srednji vrh	14. 4.	15.30	Za hotelom Špič
Bela	14. 4.	16.40	Na običajnem mestu
Mojstrana, Zg. Radovna	14. 4.	17.00	Pri KS Mojstrana
Dovje	14. 4.	18.00	Pri zbiralnici mleka
Hrušica	15. 4.	14.30	Pri gostilni Črnologar
Kor. Bela, Potoki	15. 4.	15.30	Pri gasilskem domu
Javornik	15. 4.	17.00	Pri trgovini
Bl. Dobrava, Lipce, Kočna, Podkočna	15. 4.	18.00	Pri gostilni Por
Jesenice	16. 4.	7.30 - 10.00	Na park. prostoru pri Viatorju - pred spominskim parkom
Planina pod Golico, Prihodi, Pl. rovt	16. 4.	11.00	Pred trgovino
Javorniški rovt, Pristava	16. 4.	13.00	Pri domu na Pristavi
Moste, Breg, Žirovnica, Selo, Zabreznica	16. 4.	14.30	Pri tehtnici v Žirovnici
Breznica, Doslovče, Vrba, Rodine, Smokuč	16. 4.	16.00	Pri KS Breznica
Zamudniki			
Rateče, Podkoren, Kr. gora, Log, Gozd Martuljek, Sr. vrh	18. 4.	14.00	Pri gasilskem domu v Kr. gori
Dovje, Mojstrana, Bela, Zg. Radovna, Hrušica	18. 4.	15.00	Pri KS Mojstrana
Javornik, Kor. Bela, Potoki	18. 4.	16.00	Nasproti Vatrostalne
Bl. Dobrava, Lipce, Kočna, Podkočna	18. 4.	16.45	Pri gostilni Por
Jesenice	18. 4.	17.30	Na park. prostoru pri Viatorju - pred spominskim parkom
Moste, Breg, Žirovnica, Selo, Zabreznica	18. 4.	18.30	Pri tehtnici v Žirovnici
Breznica, Doslovče, Vrba, Smokuč, Rodine	18. 4.	19.00	Pri KS Breznica
KRANJ			
Jezerko	4. 4.	12.00	Na običajnem mestu
Kokra	4. 4.	13.30	Na običajnem mestu
Preddvor	4. 4.	15.00	Pri žagi Jelovica
Zg. Bela	4. 4.	16.00	Pri domu družb. organizacij
Prebačevo	5. 4.	15.00	Na dvorišču pri Novaku
Trboje	5. 4.	16.00	Na dvorišču zadržnega doma
Voklo	5. 4.	16.30	Pri zadržnem domu
Voglje	5. 4.	17.30	Pod lipo
Bitnje	6. 4.	15.00	Na dvorišču gostilne Strahine
Žabnica	6. 4.	16.00	Na dvorišču zadržnega doma
Orehok	7. 4.	15.00	Na dvorišču pri Rajgeljnu
Breg ob Savi	7. 4.	15.30	Na običajnem mestu
Jama	7. 4.	16.00	Pri Turineku
Mavčiče	7. 4.	17.00	Na dvorišču zadržnega doma
Podreča	7. 4.	17.30	Na dvorišču pri I. Bremšaku
Rakovica	8. 4.	15.00	Pri Kosarepu
Besnica	8. 4.	15.30	Na dvorišču zadržnega doma
Nemilje	8. 4.	16.30	Pred gostilno Razpokar

Predoslje	11. 4.	15.00	Ob gasilskem domu
Kokrica	11. 4.	16.00	Za gasilskim domom
Goriče	12. 4.	15.00	Ob trgovini
Trstenik	12. 4.	16.00	Na dvorišču za trgovino
Tenetiše	12. 4.	16.30	Na dvorišču ob bufetu
Strahinj	13. 4.	15.00	Na dvorišču pred Lenčkom
Naklo	13. 4.	16.00	Na dvorišču KZ
Podbrezje	13. 4.	17.00	Na dvorišču za trgovino
Duplje	13. 4.	18.00	Na dvorišču za trgovino
Primskovo	14. 4.	15.00	Pri Vrečku
Kranj	14. 4.	16.00	Na sejmišču - pri Zlati ribi
Čirče	14. 4.	17.00	Pri gostilni
Stražišče	15. 4.	15.00	Pri gasilskem domu
Javornik	15. 4.	16.00	V Kajži
Kranj - zamudniki	torek, 7.00		
	četrtak, 8.00		
	sreda, 15.00		Na ŽVZG Kranj - ambulanta
Trata	4. 4.	16.00	Pri Godelmanu
Cerklje	5. 4.	16.00	Na zadržnem dvorišču
Visoko	6. 4.	16.00	Za trgovino
Šenčur	7. 4.	16.00	Pri gasilskem domu
Zalog	8. 4.	16.00	Na dvorišču za trgovino
Lahovče	8. 4.	17.00	Pri gasilskem domu
Cerklje - zamudniki	9. 4.	12.00	Na zadržnem dvorišču
Šenturška gora	9. 4.	14.00	Pri gostilni Barlež
ŠKOFJA LOKA			
Log	4. 4.	15.00	Pri trgovini KZ
Zminec	4. 4.	16.00	Pri Švavnarju
Breznica	4. 4.	17.00	Pri Mavzarju
Šk. Loka - za rodovniške in lovske pse	5. 4.	15.00	Pred klavnico
Moškrinj	6. 4.	15.00	Pri Štejsu
Sv. Duh	6. 4.	16.00	Pri domu
Godešič	6. 4.	18.00	Pri Martinovcu
Reteče	6. 4.	19.00	Pri domu
Šk. Loka	7. 4.	15.00	Pred klavnico
		-17.00	
Gosteče	8. 4.	15.00	Pri Mirtu
Hrastnica	8. 4.	16.00	Pri gostilni Mrzli studenec
Šk. Loka - zamudniki	9. 4.	12.00	Pred klavnico
Luša	11. 4.	16.00	Pred KZ
Bukovica	11. 4.	17.00	Pred KZ
Bukovščica	11. 4.	17.30	Pred KZ
Dolenja vas	11. 4.	18.00	Pred KZ
Martinj vrh	12. 4.	16.00	Pri Demšarju
Dražgoše	12. 4.	17.00	Pred KZ
Železniki	12. 4.	18.00	Pri Benediku
Železniki - Podlonk	13. 4.	16.00	Pri Benediku
Zali log	13. 4.	17.00	Pred KZ
Davča	13. 4.	18.00	Pri Jemcu
Sorica	14. 4.	16.00	Pred KZ
Železniki - zamudniki	14. 4.	18.00	Pri Benediku
Selca	14. 4.	19.00	Pred KZ
Selo	14. 4.	8.00	Pri Kendovcu
		-8.30	
Brekovice	14. 4.	9.00	Pri Jureču
		-9.30	
Goropeke	14. 4.	10.00	Pri Žaklju
		-10.30	
Breznica	14. 4.	11.00	Na običajnem mestu
		-11.30	
Dobračeva	14. 4.	17.00	Pri Županu
		-18.00	
Nova vas	15. 4.	8.00	Pri Gantarju
		-8.30	
Račeva	15. 4.	9.00	Pri Noču
		-9.30	
Račeva	15. 4.	9.30	Pri Anžonu
		-10.00	
Žiri	15. 4.	16.00	Pri Katerniku
		-17.00	
Žiri - zamudniki	16. 4.	8.00	Pri Katerniku
		-9.00	
Sovodenj	18. 4.	8.00	Pri KZ
		-9.00	
Hobovše	18. 4.	9.15	Pri Mostarju
		-9.30	
Trebija	18. 4.	10.00	Pri KZ
		-10.30	

Podgora	18. 4.	10.30	Pri Cestniku
		-10.45	
Hotavlje	18. 4.	11.00	Pri KZ
		-11.30	
Leskovicva	18. 4.	12.00	Pri šoli
		-12.15	
Kopačnica	18. 4.	12.15	Pri Matačon
		-12.30	
Javorje	19. 4.	8.00	Pri KZ
		-8.30	
Podobeno	19. 4.	8.45	Pri mostu
		-9.00	
Poljane	19. 4.	9.15	Pri KZ
		-9.45	
Srednja vas	19. 4.	10.00	Pri Anžon
		-10.15	
Gorenja vas	19. 4.	10.30	Pri domu Partizan
		-11.30	
Lučine	20. 4.	8.00	Pri KZ
		-8.45	
Todraž	20. 4.	9.00	Pri Kovač
		-9.30	
Gorenja vas - zamudniki	20. 4.	16.30	Pri domu Partizan
		-17.30	
RADOVLJICA			
Lesce	18. 4.	15.00	Pri želez. skladišču
		-16.00	
Boh. Bela	19. 4.	15.00	Pri trgovini
Ribno	19. 4.	16.00	Pri zadržnem domu
		-17.00	
Zg. Gorje	20. 4.	15.00	Pri zadrugi
		-16.00	
Zasip	20. 4.	17.00	Pri gostilni
Bled	14. 4.	15.00	Pri stadionu
		-17.00	
Bled - zamudniki	21. 4.	15.00	Pri stadionu
Slatna	5. 4.	14.00	Pri Noč T., Slatna 11
Begunje	5. 4.	15.00	Pri gostilni Jožovec
Zapuže	5. 4.	16.00	Pri trgovini
Črnivec	5. 4.	17.00	Pri bifeju Turk
Posavec	6. 4.	15.00	Pri trgovini
Ljubno	6. 4.	16.00	Pri trgovini
Podnart	6. 4.	16.30	Pri AMD
Lancovo	7. 4.	15.00	Pri trgovini oz. domu KS
Sr. Dobrava	7. 4.	16.30	Pri trgovini oz. domu KS
Kropa	7. 4.	17.30	Pri gostilni Jarem
Kamna gorica	7. 4.	18.30	Na igrišču
Radovljica	9. 4.	15.00	Pri Almiri
Radovljica - zamudniki	16. 4.	9.00	Pri Almiri
Nomenj	8. 4.	8.00	Pred Ažmanom
Jereka	8. 4.	10.00	Pred Cesarjem
Koprivnik	8. 4.	11.00	Pred sirarno
Gorjuše	8. 4.	12.00	Pred Železničarjem
Cešnjica	8. 4.	14.00	Pred Tomaževcem
Srednja vas	8. 4.	15.00	Pred Hrvatom
Boh. Bistrica	9. 4.	9.00	Pri hiši na Rožni ul. 7
Polje	9. 4.	13.00	Pri avtobusni postaji
Stara Fužina	9. 4.	15.00	Pred Mihovcem
Boh. Bistrica - zamudniki	16. 4.	9.00	Pri hiši na Rožni ul. 7
TRŽIČ			
Leše	5. 4.	15.30	Pri trgovini
Brezje	5. 4.	16.30	Pri domu družbenih organizacij
Kovor	5. 4.	17.30	Pri Jurčku
Senično	6. 4.	15.30	Pod lipo
Križe	6. 4.	16.30	Pri KZ
Sebenje	6. 4.	17.45	Pri trgovini
Podljubelj	8. 4.	15.00	Pri gostilni Ankele
Slap	8. 4.	16.30	Pri Krvinu
Lom	8. 4.	17.45	Pri domu družb. organizacij
Bistrica	9. 4.	10.00	Pri trgovini v Zg. Bistrici
Tržič	9. 4.	12.30	Pri trgovini na Ravnah
Bistrica - zamudniki	12. 4.	15.00	Pri trgovini v Zg. Bistrici
Slap - zamudniki	12. 4.	16.15	Pri Krvinu

Opozarjamo lastnike psov, da posameznih pisnih obvestil ne bomo pošiljali. Posebej opozarjamo, da je cepljenje psov proti steklini obvezno. Cepiti je treba vse pse, starejše od 4 mesecev. Kršilce bomo prijavili občinski veterinarski inšpekciji. Cena za cepljenje psa je od 6.000,- do 10.000,- din.

MALI OGLASI

tel.: 27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodaj STRUŽNICO metalac, delovna površina 0,8 m, staro eno leto. Tel.: 62-627 4432

Prodaj OBRAČALNI plug s plugom za oranje krompirja. Janez Debeljak, Dolenja vas 21, Selca nad Škofjo Loko 4551

Prodaj nov enobobenski vitel, prilagojen za ursus 335. Tel.: (067) 57-658 in zvečer (067) 57-625 4563

Prodaj prenosni črno-beli TV VIDEO-TON, ekran 31 cm - 220/12 V. Kadunc, tel.: 41-027 4564

Prodaj šivalni STROJ višnja extra. Virje 8, Tržič 4575

Prodaj 7 let staro barvno TV iskra montreal senzor. Tel.: 74-228 4590

Prodaj COMMODORE 128 D, tiskalnik MPS 803 in cca 100 disket. Sitar, Krize 20 4592

Barvni TV sprejemnik riz telefonke, ekran 89, z daljinskim upravljanjem, star 9 let, prodaj za 50 SM. Ogled vsak dan popoldan od 15. do 18. ure. Sempeterska 13, Kranj Strazišče 4612

Prodaj novo motorno ŽAGO alpina 45 profesional, 10 odstotkov ceneje ter nov uvožen komplet avtogeni varilec in Hi-Fi komponente schervod za deklaracijo. Voglje 125, Šenčur 4638

Prodaj SAMONAKLADALCO SIP PRP 2, vravkasti obračalnik VEO 2, rotacijsko KOSILNICO RK 135, tajfun senal OBRAČALNIK 200 in PUHALNIK tajfun z motorjem. Stroji so odlično vzdrževani. Naslov v oglašnem oddelku. 4649

Prodaj barvni TV hitachi z daljinskim upravljanjem, star eno leto in nov pralni STROJ gorenje. Tel.: 38-284 4657

MOTOR IMT 34 za traktor, viličar ali kompresor, generalno obnovljen, prodaj. Informacije dne 1. aprila, od 19. do 21. ure na tel.: 83-530 4659

Prodaj TRAKTOR TV 731, 500 del. ur ter OBRAČALNIK 160 s kardanom za traktor TV ter gumivoz 12 col. Tel.: 60-091, int. 282, od 6. do 14. ure 4664

Prodaj frezno MAŠINO s priključki. Tel.: 28-709 4693

Prodaj črno-belo TV, po zelo ugodni ceni. Tel.: 35-713, dopoldan ali soboto in nedeljo ves dan 4703

Zelo ugodno prodaj RAČUNALNIK SCHNEIDER CPC 464 z monitorjem. Tel.: 74-509 4709

Prodaj PUHALNIK brez motorja in ELEKTRO MOTOR 6,9 KW. Peter Markovič, Tenetiše 48, Golnik, tel.: 46-327 4714

Prodaj molzni STROJ miele. Mohorič, Ziganja vas 45 4725

Barvni TV grundig, stereo, star tri leta, deklariran, prodaj za 103 SM. Tel.: 27-935, dopoldan od 8. do 11. ure, popoldan od 15. ure dalje 4743

Ugodno prodaj barvni TV gorenje, starejši tip in pony KOLO Milena Suštar, Našičeva 7, Tržič, tel.: 51-248 4759

Prodaj tri ELEKTROMOTORJE, dolga os, 3/4 konj. sil z montiranimi žičnimi-mesing ščetkami, premera 22 cm za čiščenje-poliranje (z ali brez), prodaj. Tel.: (061) 261-705 4766

Ugodno prodaj ŠTEDILNIK gorenje - 2 plin, 2 elektrika, rjave barve. Golniška 1, Kokrica, Kranj 4531

GRABENI MATERIAL

Poceni prodaj nova balkonska VRATA 100x220 z roletom in 300 kosov rabljene strešne OPEKE kinkinda. Tel.: 27-851, popoldan 4460

Prodaj novi 100 litrski kombinirani BOJLER in OKNO 80 x 90, 20 odstotkov ceneje. Strahinj 73, tel.: 47-512 4531

Prodaj dve montažni GARAŽI metna maribor. Lipce 10, Blejska Dobrava 4547

Prodaj smrekove PLOHE 5 in 8 cm. Tel.: 79-636 4550

Prodaj OPAŽ-smrekov 100 kvad. m. Tel.: 69-602 4557

Prodaj 30 kvad. m jesenovega ASERKETA, nova vrata za tuš kabino in nov vgradni štedilnik (2,2) rostfrei. Tel.: 74-355 4572

Prodaj komplet schidel DIMNIK, 10 m. Tel.: 81-840, int. 14, vsak dan od 7. do 15. ure 4584

Ugodno prodaj 20 kv. m umetnega KAMNA, naravne barve. Mohorič, Posavec 3 4594

Poceni prodaj 100 kvad. m smrekovega OPAŽA (pobjon). Tel.: 23-020 4616

Prodaj PUNTE, dolžina 2,20 in 2,50 ur nekaj BANKIN. Tel.: 44-029, po 15. uri 4619

Prodaj suhe hrastove PLOHE 4 kub. m (5 let), PPR 2,5 - 100 m, 1,5 - 100 m. Podbrzeje 75 (stara 29/a), Kobe 4629

Prodaj OSTREŠJE, primerno za garažo ali drvarnico. Tel.: 78-055 4640

Prodaj 11 kosov VRAT-krilo jelovica, bele barve. Žižek, Savska c. 24, Lesce, tel.: 74-698 4652

Prodaj 1 kubik hrastovih PLOHOV in 20 kvad. m pobjonskih DESK. Tel.: (061) 627-083 4669

Prodaj PUNTE. Tel.: 60-000 4689

Ugodno prodaj dva strešna OKNA 74 x 112. Tel.: 83-837 4707

Prodaj gradbeno BARAKO in armaturne MREŽE. Tel.: 60-948 4735

Dve apneni zidani JAMI, prodaj. Informacije, tel.: (061) 551-831, dne 4. aprila, ogled Jesenice, Ul. V. Kejžarja 17, dne 5. in 6. aprila 4756

Prodaj PEČ za etažno centralno TVT 23. Tel.: 28-885 4810

Prodaj 25 tekočih m izrezljane balkonske OGRAJE. Cesta na Belo 6 4814

STAN.OPREMA

Ohranjeno zamrzovalno SKRINJO 350 litrov, prodaj. Peter Zorman, Hrib 28, Preddvor, tel.: 45-109 4545

Prodaj dobro ohranjen sobni regal. Cena 20 SM. Perko, V. Vlahoviča 3, Kranj 4549

Prodaj električni ŠTEDILNIK 4 plošče s pečico in plinski ŠTEDILNIK ter plinski bojler. Kopaljška ul. 9, Škofja Loka 4566

Prodaj KAVČ, dva fotelja, pomivalno nerjaveče korito 1,20 m. Tel.: 75-903 4596

Prodaj rabljeno SPALNICO meblo. Tel.: 61-548 4621

Prodaj dobro ohranjeno SPALNICO. Tel.: 62-935 4633

Prodaj dobro ohranjen elek. ŠTEDILNIK gorenje in 80-litrski BOJLER, obnovljen. Tel.: 73-584, v soboto 4656

Prodaj kombiniran ŠTEDILNIK - 4 plin, 2 elektrika. Ambrožič, Ljubno 78 4675

Ugodno prodaj barvno TV grundig, ekran 63 in ŠTEDILNIKA na trdo gorivo emu in kombinirani (4plin, 2 elek.) gorenje. Vinko Kural, Reteče 34/a, Škofja Loka 4683

Prodaj raztegljiv KAVČ trodelni ter dijaško pisalno MIZO. Tel.: 23-645 4687

Prodaj rabljeno TELEVIIZIJO ter štiri stole in mizo v kmečkem stilu. Stružev 5, Kranj 4695

Prodaj KUHINJO iz naravnega lesa, unikaten izdelek s štedilnikom. Cankar, Gorenja vas 243/19 4738

Prodaj klubsko MIZO in televizijsko stojalo s kromirano nogo. Tel.: 39-294 4776

Prodaj sedežno garnituro. Tel.: 42-113 4791

Novo SPALNICO (pakirano), ugodno prodaj. Bavdkova 4, Kranj 4844

Ugodno prodaj zamrzovalno OMARO gorenje. Benedičič, Ul. 1. avgusta 1, Kranj 4849

Zamrzovalno SKRINJO 210 litrsko in pralni stroj miš, prodaj. Milan Stepanovič, Našičeva 1, Tržič 4555

Prodaj dva MOPEDA tomos avtomatika 3 ML in MOTOR tomos elektronic 90 ccm. Tel.: 47-338 4481

Prodaj VW hrošča po delih. Tel.: 28-426 4493

Prodaj otroško KOLO. Trojarjeva 2, Strazišče, tel.: 25-521 4514

Prodaj odlično ohranjen OPEL KADETT ECONOMY. Suhadolnik, Breg ob Savi 2 4546

Prodaj TAM 110, letnik 1973, cena po dogovoru. Tel.: 51-101, popoldan 4559

GOLF JGLD, letnik 1984, ugodno prodaj. Dolinar, Stara c. 20, Škofja Loka, tel.: 62-169 4562

Prodaj Z 1300, letnik 1978. Preddvor 108, tel.: 45-005 4565

Prodaj Z 750, letnik 1982, obnovljen. Košir, Hotemže 67 4567

Prodaj FIAT P 126, letnik 1979, registriran do avgusta 1988 za 1.500.000 din. Janja Bulovec, Čopova 25, Lesce 4568

Prodaj Z GTL 55, 5 vrat, staro eno leto. Tel.: 47-659, popoldan 4569

Prodaj GOLF diesel, letnik 1979, prodaj. Wagner, Zagrajškova 3, Mlaka 4570

Prodaj Z 750, letnik 1979, 130 SM. Tel.: 51-630, popoldan 4571

Ugodno nujno prodaj GOLF JGL diesel, 8/83, 63.000 km za 9,2 M. Tel.: 42-206, popoldan 4573

Ugodno prodaj dobro ohranjen MOPED APN 6. Zg. Brnik 26, Cerklje 4582

Prodaj GOLF, letnik 1981, registriran vse leto, za 750 SM. Remc, Reteče 106, zraven gostilne Vigrad 4587

STANOVANJA

SOBO oddam samski ženski brezplačno za pomoč v gospodinjstvu. Šiško-vo nas. 33 4475

Pošta-pismonoša iz Kranja išče SOBO v mestu. Tel.: 34-293 4499

MLAČA 3-članska družina išče skromno podnajemniško STANOVANJE v Radovljici ali bližnji okolici. Šifra: SREČA 4576

Zamenjam družbeno (enosobno in kabinet) stanovanje za trosobno. Tel.: 39-982, zvečer 4600

Iščem garsonjero ali sobo s posebnim vzhodom, nudim ugodno predplačilo. Šifra: KRANJ IN OKOLICA 4739

Zamenjam enosobno družbeno STANOVANJE za večje na Planini II (pritličje). Šifra: ZAMENJAVA 4741

Na Jesenicah prodaj dve sobi, vsaka v izmeri 20 kvad. m v 3 etaži hiše, možna preureditev v enosobno stanovanje. Informacije, tel.: (061) 551-831, 4. aprila, ogled Jesenice, Ul. V. Kejžarja 17, dne 5. in 6. aprila 4748

IZREDNO UGODNA PONUDBA

ZAMANJE ZA KURJAVO
lahko dobite takoj
po izredno ugodni ceni29.000 din za vez oz.
4 prostorninske metre

franco proizvodni obrat:

— Sovodenj v Poljanski dolini tel.: (064) 69-020 in
— Škofja Loka tel.: (064) 61-361

Prevoz organiziramo po dogovoru.

POHITITE, dokler je še zaloga.

JELOVICA lesna industrija. ŠKOFJA LOKA

Ugodno prodaj dvosobno STANOVANJE 60,50 kvad.m, naselje Podlubnik, Škofja Loka. Tel.: 62-021 4761

Prodaj enosobno STANOVANJE Planina II, 43 kvad. m. Tel.: 34-921 4764

Garsonjero in trosobno STANOVANJE zamenjam za hišo ali prodaj. Tel.: 34-432 4768

Mlad par na strokovnem izpopolnjevanju, brez otrok, nrajame enosobno centralno ogrevano STANOVANJE v Kranju. Šifra: 2-3 LETI 4793

HIŠO s telefonom v Kranju ali okolici najmem za več let. Tel.: 22-208 4842

VOZILA

Prodaj BMW 320, letnik 1979, črne met. barve, za 9,8 M. Ješetova 16, Kranj, tel.: 22-202, popoldan

RENAULT Fuego, prodaj. Tel.: 34-942

Prodaj GOLF JGL diesel, letnik 1985. Tel.: 39-733 ali 70-426

Prodaj Zastavo 101 letnik 1979. Praprotnik, Loka 8, Tržič

Prodaj FIAT 850 karamboliran, po delih ali celega. Tel.: 23-175 4283

Prodaj Z 750, starejši letnik. Markun, Zabukovje 7, Zg. Besnica 4453

Prodaj Z 101, letnik 1977, v voznom stanju, registrirano do septembra 1988. Tel.: 38-141 4461

SIMCO 307, poškodovano, motor odličen, prodaj. Mavčičev 59, tel.: 27-341 4469

*vsak dan
buj novega*

**— NOVI MODELI
POMLADANSKIH
OBLAČIL ZA VSO
DRUŽINO:
konfekcija, srajce, pletenine...
— VELIKA IZBIRA POSODE IZ NERJAVEČE PLOČEVINE
na oddelku s posodo v I. nadstropju**

VELEBLAGOVNICA **nama** ŠKOFJA LOKA

Prodaj dva MOPEDA tomos avtomatika 3 ML in MOTOR tomos elektronic 90 ccm. Tel.: 47-338 4481

Prodaj VW hrošča po delih. Tel.: 28-426 4493

Prodaj otroško KOLO. Trojarjeva 2, Strazišče, tel.: 25-521 4514

Prodaj odlično ohranjen OPEL KADETT ECONOMY. Suhadolnik, Breg ob Savi 2 4546

Prodaj TAM 110, letnik 1973, cena po dogovoru. Tel.: 51-101, popoldan 4559

GOLF JGLD, letnik 1984, ugodno prodaj. Dolinar, Stara c. 20, Škofja Loka, tel.: 62-169 4562

Prodaj Z 1300, letnik 1978. Preddvor 108, tel.: 45-005 4565

Prodaj Z 750, letnik 1982, obnovljen. Košir, Hotemže 67 4567

Prodaj FIAT P 126, letnik 1979, registriran do avgusta 1988 za 1.500.000 din. Janja Bulovec, Čopova 25, Lesce 4568

Prodaj Z GTL 55, 5 vrat, staro eno leto. Tel.: 47-659, popoldan 4569

Prodaj GOLF diesel, letnik 1979, prodaj. Wagner, Zagrajškova 3, Mlaka 4570

Prodaj Z 750, letnik 1979, 130 SM. Tel.: 51-630, popoldan 4571

Ugodno nujno prodaj GOLF JGL diesel, 8/83, 63.000 km za 9,2 M. Tel.: 42-206, popoldan 4573

Ugodno prodaj dobro ohranjen MOPED APN 6. Zg. Brnik 26, Cerklje 4582

Prodaj GOLF, letnik 1981, registriran vse leto, za 750 SM. Remc, Reteče 106, zraven gostilne Vigrad 4587

FORD TAUNUS, brezhiben, registriran do novembra 1988, s skoraj novimi gumami in avtoradiom, nujno prodaj za 1,5 Mio. Lango, C. Talcev 13, Jesenice 4623

R 4, letnik 1978, ugodno prodaj. Jože Cerkovnik, Brod 15, Boh. Bistrica 4625

MOTOR APN 6, star dve leti, prodaj. Stružev 9, Kranj 4626

Prodaj MZ 250 kub. cm, v račun vzajem motor APN. Ogled vsak dan od 16. do 19. ure. Delavska c. 51/a, Kranj 4627

VISA CLUB II, modre barve, letnik 1982, 72.000 km, ugodno naprodaj. Tel.: (064) 50-203 4628

Prodaj FIČKA, letnik 1977. Kapetanovič, 1. avgusta 1, Kranj 4630

Prodaj Z 750, letnik 1971, registriran do 30. septembra 1988. Gosar, Sebenje 40/a, Krize 4631

Prodaj Z 101, letnik 1983, cena 410 SM. Jordančič Lelov, Frankovo n. 159, Škofja Loka 4639

Prodaj MENJALNIK brezhiben za Z 101. Tel.: 33-171(int. 69), dopoldan 4641

AVTOMATIK A 3 MS, ohranjen, prodaj. Tel.: 33-171(int. 17), dopoldan 4642

Prodaj SPACKA, letnik 1974, registracija do decembra 1988, 100 SM. Tel.: 33-171(int. 17), dopoldan 4643

GOLF, letnik 1977, RENAULT, letnik 1977, motor, letnik 1953 BMW, motor, letnik 1955 BMW, prodaj. Janez Kozelj, Blaževa 3, Škofja Loka, tel.: 60-802 4727

FORD FIESTA 1,1 S, leto 1986, nov tip, 37.000 km, rdeč, prodaj. Tel.: 34-803 4728

Prodaj OPEL KADETTA 1,2 J, letnik 1981. Ogled v nedeljo, 3. aprila 1988, od 10. ure naprej. Brajič, Zlato polje 2/A 4729

R 4 GTL, letnik 1985, prodaj za 5,5 M. Tel.: 26-792 4730

Prodaj Z 101, letnik 1986, garažirana in JUGO, letnik 1982. Šutič, Savska 18, Kranj 4732

Ugodno prodaj WARTBURG, letnik 1978. Kovačević, Valjavčeva 10, Kranj 4736

Prodaj R 4, letnik 1978, neregistrirana, nevozna, manjša okvara. Galetova 5, Kokrica, Kranj 4737

Prodaj Z 101, staro 5 mesecev. Ogled od 16. do 20. ure. Franc Čebulj, Oiševke 51, Preddvor 4740

Prodaj GOLF JGL diesel, letnik 1983. Bukovnik, Trboje 129 4747

Prodaj Z 750, starejši letnik. Tel.: 37-190 4750

Prodaj KOLO 10 prestav in pony ter 10 SPER. Tel.: 74-078 4751

ŠKODO 100, letnik 1976, prodaj. Tel.: 22-869, popoldan 4752

Prodaj Z 101, letnik 1982, cena 380 SM. Andrej Čadež, Galetova 16/a, Kokrica Kranj 4753

Prodaj WARTBURGA po delih. Tel.: 78-344 4757

Prodaj GOLF JGL D, 12/84. Tel.: 33-829 4758

Prodaj Z 750 LE, letnik 1981. Grinc 24 4762

Prodaj karambolirano KATRCO. Tel.: 43-182 4763

Prodaj GOLF diesel, letnik 1985, srf in čoln maistral z motorjem. Tel.: 70-539 4769

Prodaj ALFA SUD 1,3, rdeče barve, letnik 1979, cena po dogovoru. Emsa Sefič, Frankovo nas. 166, Škofja Loka 4770

Prodaj MOPED avtomatik. Kočevar, Visočje 15, Tržič, popoldan 4773

Prodaj OPEL KADETT 1,3 special, konsignacijski, letnik oktober 1979. Zvone Stare, Zg. Bitnje 186, Zabnica 4775

Prodaj Z 101 M, letnik oktober 1979. Tel.: 70-291, od petka po 16. uri dalje 4674

Prodaj GOLF, letnik 1981, cena po dogovoru. Trg Prešernovih brigad 5, Planina III, Stubla 4677

Prodaj R 4 TLS, letnik 1980 decembra, cena 220 SM. Tel.: 35-870 4678

JUGO 45/E, maj 1986, garažiran, potni mi nevožen, ugodno prodaj. Tel.: 4681

Prodaj MOPED APN 6, letnik 1985, odlično ohranjen. Franc Bela, Ul. 4. oktobra 21, Cerklje 4682

Prodaj SUBARU Y 10, letnik 1986. Ložič, Sp. Besnica 189 4683

Prodaj GOLF JX diesel, november 1985. Tel.: 43-040 4684

Prodaj Z 101, letnik 1978 in R-4, ga ali po delih. Tel.: 57-143 4685

APN 6, dva, prodaj, letnik 1986, zelo dobro, ohranjena ter akvarij. 24-960, zvečer 4686

R 4 TLS, letnik 1981, odlično ohranjen, 47.000 km, prodaj za 4,5 M. Tel.: 73-756 4689

Nujno prodaj JUGO 45/A, letnik 1986, 25.000 km. Tel.: 61-335, v popoldanskem času 4700

Prodaj GOLF JGL, letnik oktober 1981, 38.000 km. Vinko Poklukar, Sp. Laze 1, Zg. Gorje 4701

Prodaj dobro ohranjeno Z 101 C, letnik 1980, za 290 SM. Tel.: 83-882 4702

Ugodno prodaj GOLF JX diesel, letnik 1986. Ernest Haklin, Golnik 78, tel.: 46-589 4703

BMW 518, prodaj. Tel.: 82-861, dopoldan 4704

Prodaj obnovljeno Z 101, letnik 1976. Markun, Sr. vas 2, Šenčur 4711

Prodaj GOLFA, letnik 1982, dobro ohranjen. Rajko Djukič, Mlakarjeva 24, Kranj 4712

Prodaj VW 1200 J, letnik 1976 in FIČKA, letnik 1979. Tel.: 33-589 4713

Prodaj skoraj nov APN 6, po ugodni ceni. Ropret, Voglje 94/a, Šenčur 4714

Prodaj BMW 1602, starejši letnik, vohovnik Zoran, Mlaka, Štefeta 15 4715

Prodaj MAGIRUS DEUTZ kiper, dobro ohranjen, dva pogona, registriran do 1. septembra 1988, 9 ton. Tel.: 39-594 4716

Ugodno prodaj GOLF diesel, letnik 1983. Tel.: 80-316 4717

Prodaj avto ŠKODA I. 105, letnik 1986. Sv. Duh 147 4718

LADA SAMARA, marec 1987, 11,5 M in Z 101 december 1985, 7 M, prodaj. Tel.: 89-155, zvečer 4719

Z 101 GTL 55/5, letnik 1986, 23.000 km, cena 6,1 M, ogled danes od 12. do 19. ure. T. Dežmana 8, dne 11. stanovanje 4720

LADA-RIVA 1300, nova, naprodaj, formacije petek od 13. do 18. ure. Tel.: 23-430 4721

FIAT 127, letnik 1978, registriran do avgusta 1988, ugodno prodaj. Tel.: 28-571 4722

Prodaj nadomestne dele-blantne masko, prague za Z 101 stari tip 34-777, od 17. do 19. ure 4723

Prodaj 128 P, letnik 1977, potrebna popravila. Tončka Mulej, Podhorn 4724

Poceni prodaj Z 101, letnik 1978, obnovljena. Stančo Giorgijev, Titov 14, zraven starega Mayerja, Kranj 4725

Prodaj Z 750, letnik 1976. Begušič, 33/d, tel.: 73-417 4726

R 4 TLS, letnik 1977, odlično ohranjeno, garažirano, prodaj. Tel.: 68-665 4727

Prodaj GOLF diesel, letnik 1985, registriran do marca 1989. Tel.: 35-617 4728

JUGO 45/L, februar 1986, rdeča barva, prodaj. Tel.: 60-062, po 19. uri 4729

DEŽURNI
VETERINARJI

OD 14. DO 8.4.:

Živinorejsko veterinarski zavod Gorenjske - Kranj, Iva Slavca 1, obveščajo živinorejce na Gorenjskem, da sprejema naročila za vse veterinarske storitve vsak dan od 6. ure zjutraj do 22. ure zvečer na zavodu v Kranju oz. po telefonu št. 22-781 ali 25-779.

Naročila za veterinarske storitve oddajte do 8. ure zjutraj, za nujne obiske pa lahko ves dan.

Naročila v času nočnega dežurstva - od 22. ure zvečer do 6. ure zjutraj - pa sprejemajo:

ZA OBČINO KRANJ:

BEDINA dipl. vet. Anton, Kranj, Betonova 58, tel.: 23-518

ZA OBČINO ŠKOFJA LOKA:

HABJAN dipl. vet. Janko, Žiri, Polje 1, tel.: 69-280

ZA OBČINO RADOVLJICA IN JESENICE:

URH dipl. vet. Janez, Kranj, Valjavčeva 6, tel.: 23-716

ZA OBČINO TRŽIČ:

SAJOVIC dipl. vet. Borut, Naklo, V. Rejca 1, tel.: 47-063 ali 79-055

mali oglasi tel. 27960

IZOBRAŽEVANJE ZA TRETJE
ŽIVLJENJSKO DOBOBJE

Želite aktivno podaljšati svoja zreła leta? Imate še vedno željo po znanju, po novem?

Lahko izpopolnite svoje znanje oziroma se začnete učiti nemškega jezika, lahko se nam pridružite pri rekreaciji...

Informacije dobite na Centru za socialno delo Kranj po telefonu 25-601 interna 284 od 8. do 10. ure ali osebno v sobi 5, pritličje.

Avtomontaža načrtuje proizvodnjo grelnih naprav ob meji

V Ratečah naj bi zgradili tovarno

Jesenice, 31. marca — V novi tovarni v Ratečah naj bi sprva zaposlili 35 Ratečanov, delali pa naj bi elemente za grelce, ventilatorje, polizdelke in robotizirane celice. Kakšna bo razprava, ko se bo pripravil idejni projekt in investicijski program?

Komite za gospodarstvo in družbeno planiranje jeseniške občine je pripravil informacijo o možnostih izgradnje obrata tovarn grelnih naprav v krajevni skupnosti Rateče.

V Ratečah naj bi Avtomontaža, delovna oranzacija, ki ima v svoji sestavi osem temeljnih organizacij s 2470 zaposlenimi, zgradila manjšo tovarnico, ki naj bi sodila pod temeljno organizacijo Avtomontaže, tovarne grelnih naprav. Dejavnost obsega merilce porabe toplotne moči in goriva, avtomatiko za zagon grelnih naprav, prostorske termostate, senzorje za urejanje pretoka tekočin, razne varilne priprave.

Osnovni razlogi in motivi, ki so spodbudili delavce Tovarne grelnih naprav k iskanju možnosti za gradnjo v Ratečah so povezani z njihovim intenzivnim investiranjem in prestrukturiranjem proizvodnje

ter selitvijo nekaterih programov za nove lokacije. Na matični lokaciji naj bi se posvetili predvsem razvojno-raziskovalnemu delu in novim proizvodnim programom. Med drugim ugotavljajo, da jih je h gradnji v Ratečah spodbudila tudi skrb za ohranjanje poselitve in izboljšanja delovnih in življenjskih razmer prebivalstva na hribovitih in obmejnih področjih, kamor nedvomno sodijo tudi Rateče. Izgradnja obrata v Ratečah bi zaradi izredno zemljepisne lege in bližine tromeje omogočala vključevanje temeljne organizacije v mednarodno menjavo in širila maloobsejno sodelovanje.

Zaradi ohranitve krajevnih lepot in naravne dediščine zgornjesavske doline ponujajo čisto tehnologijo, brez vsakršnih emisij v okolje, brez hrupa. Tovarnica, v kateri naj bi sprva zaposlili 35 Ratečanov, naj bi predstavljala dopolnitev

turističnega programa Rateč v času "mrtve" sezone.

Temeljna organizacija naj bi odkupila 2.000 kvadratnih metrov zemljišča, vrednost gradbenih del po sedanjih cenah znaša 484 milijonov dinarjev, vrednost opreme 150 milijonov dinarjev, vrednost projekta in odkupa zemljišča 180 milijonov dinarjev. Skupna vrednost naložbe naj bi bila 1.614 milijonov dinarjev.

Redno proizvodnjo elementov za grelce, ventilatorje, polizdelkov in robotiziranih celic načrtujejo predvidoma v letu 1990. Približno 30 odstotkov proizvodnje naj bi bilo namenjeno za izvoz, lokacija pa je oddaljena 500 metrov od Rateč.

Dokončno se bodo o izgradnji obrata v Ratečah odločili po idejnem projektu in investicijskem programu, Ratečani in občina Jesenice pa bodo morali poskrbeti, da se bodo pravočasno rešila vsa odprta vprašanja in problemi.

D. Sedej

Delo kranjske zveze za tehnično kulturo

Letos vrsta prireditev

Kranj, 31. marca — Računalniškimi dnevi po gorenjskih solah je danes sledilo pokrajinsko tekmovanje osnovnošolcev v računalništvu, ki ga je priredila Zveza organizacij za tehnično kulturo v Kranju. To je le ena od letošnjih skupnih akcij zveze, ki bo junija letos gostila delegacije tehniških organizacij iz jugoslovanskih mest, pobratnih s Kranjem.

Občinska zveza organizacij za tehnično kulturo v Kranju povezuje 18 društev in klubov, katerih dejavnost je dokaj raznolika. Med več kot 9000 člani jih večina deluje v avto-moto društvih ter združenju šoferjev in avtomehaničarjev. Drugi del članstva se ukvarja z radioamaterstvom, modelarstvom in raketarstvom, brodarstvom, potapljaštvom, fotografstvom in drugo umetniško dejavnostjo pa razno tehnično ustvarjalnostjo.

«Osnovna naloga zveze,» opisuje predsednik ZTKO občine Kranj Dolgan, »je skrb za skupen razvoj vseh dejavnosti, ki so pomembne za tehnično kulturo. Gre predvsem za reševanje kadrovske težave v vodstvih in enotno reševanje financiranja ob enem pa si v zvezi prizadevamo za usklajeno delovanje v pokrajinskem in republiškem obsegu.»

Največja ovira za razmah dejavnosti organizacij je, kot naglašajo predsednik Dolgan, pomanjkanje in neustreznost prostorov. Kar šest društev je sploh brez prostorov, raketarji, jamarji in šoferji pa še niso našli možnosti za preselitev iz stavb, ki jih bodo vsak čas porušili. Mnoga društva tudi težko sledijo razvoju tehnične opreme v tujini, saj so naprave vse dražje in jih je čedalje težje uvoziti.

Kljub neugodnim razmeram članstvu ne usahne volja do dela. To potrjujejo načrti za dejavnost letos, ko nameravajo organizacije izvesti prek sto raznih tečajev in nekaj manj strokovnih predavanj, 25 ekskurzij in 39 tekmovalj. K temu je treba prišteti še prometna tekmovalja, jammerska raziskovanja, potapljaške tabore, fotografske razstave in natečaje ter prikaze filmov, diapozitivov in video kaset.

Nekaj skupnih prireditev pripravljajo tudi v zvezi. Gorenjskemu tekmovalju osnovnošolcev v računalništvu bo sledilo občinsko srečanje mladih tehnikov, ki bo potekalo po solah v kranjski občini med 18. in 23. aprilom. Najuspešnejši tekmovalci se bodo pomerili na gorenjskem srečanju 7. maja v Škofji Loki.

Za Zvezo organizacij za tehnično kulturo v Kranju bo letos najpomembnejša prireditev srečanje s s tehniko iz pobratenih mest Bitola, Banja Luka, Hercegnovi, Osijek in Zemun. Gostom bodo junija prikazali poučevanje računalništva v osnovni šoli, tekmovalje v uporabi električnega ročnega orodja in delo šolske hranilnice.

S. Saje

Za novogradnjo na Zlatem polju ni denarja

Vse večja prostorska stiska ekonomske šole

Kranj, 30. marca — Vse večjo prostorsko stisko Srednje šole za ekonomsko in družboslovno usmeritev Kranj naj bi začasno razrešili z namenitvijo celotnega zgornjega nadstropja, kjer ima svojo delovno enoto Center Osnovna šola Simon Jenko. Kakšna bo dolgoročna rešitev še ni jasno, saj denarja za novogradnjo na Zlatem polju ni, čeprav je lokacija prostorsko in komunalno pripravljena.

Problemotiko prostorske stiske Srednje šole za ekonomsko in družboslovno usmeritev Kranj je obravnaval kranjski izvršni svet, saj je njen ustanovitelj kranjska skupščina, ekonomsko šolo je ustanovila leta 1955, administrativno leta 1985, leta 1984 sta se združili. Danes ima prostore v vzhodnem traktu osnovne šole Simon Jenko — delovna enota Center, kamor se je iz Tomšičeve ulice preselila leta 1974. Že tedaj je bila to začasna rešitev, saj je bila predvidena izgradnja novega poslojpa na Zlatem polju, zanj pa denarja ni bilo. Šoli so se razmere delno izboljšale leta 1985, ko je te prostore dobila včasno uporabo in jih ni imela več le v najemu, kar ji dotlej ni prinašalo niti amortizacijskih niti namenskih sredstev za vzdrževanje prostorov.

V zadnjih letih se število učencev povečuje in prostor

ska stiska je vse večja, tako da na učenca pride celo manj kot kvadratni meter prostora. Šola zdaj obiskuje 949 učencev, razpolaga pa s petimi splošnimi učilnicami, štirim kabinetni in petimi učilnicami za strokovne predmete. Del pouka mora tako potekati na kranjski gimnaziji. Ker ji manjka učilnic, pa morajo učenci čakati med urami na hodnikih, za šest ali sedem ur pouka morajo na šoli prebiti osem ali devet ur. Dodatne težave imajo s poukom telovadbe, saj telovadnice šola nima, soperabljiva osnovnošolska, kar pa ne zadošča. Pri posebni izobraževalni skupnosti je bil denar za izgradnjo telovadnice pred leti že rezerviran, vendar se je zataknilo pri urbanističnih rešitvah ter seveda pri dilemi: bo šola ostala ta ali bodo zgradili novo na Zlatem polju.

Zavod za šolstvo Kranj je januarja letos opozoril kranjsko

skupščino na vse večjo prostorsko problematiko ekonomske šole in dodal, da bodo dolžni obvestiti Republiški komite za vzgojo in izobraževanje, da šola ne izpolnjuje več prostorskih pogojev za delo, če v občini ne bodo našli usrtezne rešitve.

Kranjski izvršni svet zdaj predlaga samoupravnim organom obseh šol, ki domujeta v istem poslojpu, naj osnovna šola Simon Jenko odstopi celotno zgornje nadstropje ekonomski šoli, prenos pa naj uredi z dopolnitvijo že sklenjene pogodbe. Osnovna šola bo morala tako tri oddelke učencev preusmeriti na centralo šolo na Primskovo.

Kakšna bo dolgoročna rešitev pa še ni jasno, nadaljne razprave naj bi pokazale, kakšne so (denarne) možnosti izobraževalne skupnosti Slovenije in kranjskega združenega dela za novogradnjo na Zlatem polju. Dotlej bo kot vse kaže ostalo tudi odprto vprašanje izgradnje telovadnice, doreči pa bodo morali tudi usodo dislociranega oddelka v Radovljici, s katerim so vezi vse bolj zgolj formalne.

M. Volčjak

GLASOVA ANKETA

Invalidom ne krnimo pravic

Kranj, 30. marca — Prvo pomladno nedeljo je bil mednarodni dan invalidov. Zdrave opominja, da med njimi živijo tudi ljudje, ki jih je življenje preizkusilo, in jih zavezuje, da jim olajšajo njihov nezavidljivi položaj. S tem namenom so pri nekaterih občinskih konferencah SZDL ustanovili posebne koordinacijske odbore za družbeni položaj in aktivnost invalidov, v katerih se družijo invalidi in strokovnjaki, ki se ukvarjajo s tovrstno problematiko. Tudi v Kranju ga imajo in v precejšnji meri je zasluha njegovih članov, da se je za invalide marsikaj obrnilo na bolje. Te dni je spet zasedal, da razgrne najbolj zgoče probleme invalidov.

Miha Logar, prejšnji predsednik koordinacijskega odbora za družbeni položaj in aktivnost invalidov: »Akcijiski program mednarodnega leta invalidov iz leta 1981 je še vedno aktualen. Še zmeraj nimamo usklajene in v praksi uveljavljene zakonodaje glede uveljavljanja pravic invalidov. Prva naloga bi nam morala biti preprečevanje invalidnosti. Tiste invalide, ki pa jih že imamo, moramo primerno zaposliti, tako rešimo njihov gmetni in osebnostni problem. Odpravljati moramo arhitektonske ovire, ki invalidom na vozičkih onemogočajo gibanje. V avtobusih naj bi bili sedeži, rezervirani za invalide. Tudi ugodnosti pri uvozu osebnih avtomobilov zanje ne bi smeli kar tako ukiniti, če je peščica to izrabljala. Sicer pa je še vrsta zamisli, kako se usklajevati znotraj organizacij za invalide, da nam bo lažje.»

Janez Zorc, zdajšnji predsednik KO za položaj invalidov pri OK SZDL Kranj: »Zapisano je sicer lepo, toda skrb za invalide bi morala zaživeti tudi glede zelo konkretnih stvari. Biti bi morala tudi skrb vseh delovnih organizacij, interesnih skupnosti, družbenopolitičnih organizacij, pač vseh, kjer se gibljejo ljudje, ne le organizacij invalidov. Tudi slednje imajo ve-

lik pomen, pa ne le za družjenje, spodbujanje k aktivnemu življenju, vlivanju volje, temveč tudi za uveljavljanje pravic in zagotavljanje kvalitete življenja invalidom. Pravice tem ljudem ne bi smeli krniti, neke prednosti v življenju vendarle morajo imeti. Denimo priznan popust pri plačevanju telefona, ki je za mnoge edina vez s svetom. V naši občini smo to ugodnost ukiniteli. Pohvalim pa naj Alpetour, ki ima dobro urejen prevoz invalidov na lokalnih progah. Pohvala velja tudi kranjski skupnosti socialnega skrbstva, ki se je izkazala pri financiranju organizacij invalidov.»

Jože Tavčar, iz Društva bolnikov multiple skleroze: »Republiško društvo se zdaj tudi registrirano organizira, na Gorenjskem združuje okoli 60 bolnikov, še enkrat več pa je takih, ki se nam še niso pridružili. Najbolj nas teži, da imamo za te bolnike premalo denarja, da bi jim omogočili zdravljenje in rehabilitacijo. Saj jim nekaj prispevamo, če se odločijo za zdravljenje, toda možnosti je malo. Tudi premoški strokovnjaki z drugimi ljudmi imajo, veliko jih je na mrež na vozičkih. Do telefona, ki bi jim pomagal beg iz samote, težko pridejo, kajti invalidnost je šele na osmem mestu med prednostnimi pogoji zanj. Najhuje pa je seveda to, da za našo bolezen še ni zdravila.»

Zlata Cerljenko iz Društva slušno prizadetih: »Gluhi so videti fizično zdravi, zato se ljudje ne zavedajo njihove invalidnosti. Težava slušno prizadetih pa je v tem, ker so zaradi nezmožnosti normalne komunikacije s svetom odrinjeni. Za stike s soljudmi potrebujejo tolmače, zanje pa je potreben denar. Moram reči, da smo v Kranju doživeli izredno podporo skupnosti socialnega skrbstva, ki nam je s financiranjem omogočila usposabljanje tolmačev. Sicer pa gluhi vedo, da se po pomoč vselej lahko zatečejo v naše društvo.»

D. Z. Žlebit

Mesarska »veriga« razkrinka

Kranj, aprila — Dve leti sta skladiščnika škofjeloškega tozda KŽK Mesoizdelki družno z več kot 20 poslovdnji prodajalci po Kranju, Škofji Loki, Trzinu in Ljubljani prekupčevala z mesom in mesnimi izdelki. Svoje delovno organizacijo je skupina oškodovala za okroglih 35 milijonov.

Kranjski kriminalisti so za kaznivo dejanje grabeža ovadili dva skladiščnika iz Škofjeloškega tozda Mesoizdelki Dušana K. in Stanka K., poleg njiju pa vsaj še dvajset njihovih sodelavcev, poslovdnji iz mreže KŽK-jevih

prodajalci po Gorenjskem in v Ljubljani. Dve leti so namreč preprodajali meso in mesne izdelke in ob tem tako spretno ponarjali dobavnice, da je bilo na oko vse v najlepšem redu. Nihče v podjetju ni preverjal, koliko mesa gre iz skladišča, koliko pa ga dejansko dobe prodajalci, zato so preprodajalci v mesarski verigi na račun ter razlike lahko dve leti nemoteno grabili. Svoje

delovno organizacijo so ta oškodovali za okoli 35 milijonov. V preprodajalsko mrežo je vpeljanih 25 do 80 KŽK-jevih prodajalci. Oba skladiščnika in še dva prodajalci v priporu čakajo na sodni razplet gorenjske mesne afeze.

Pomanjkljiva notranja kontrola v KŽK-jevem tozdu Mesoizdelki je omogočila, da so prekupčevalci lahko nemoteno prisvajali premoženje svoje delovne organizacije in šele nato, iz podjetja, da utegne biti narobe, je pripeljal kriminalisti na sled nezakonitemu početju.

NESREČE

Avto v plamenih

Kokrica, 29. marca — V križišču cest Polica-Kokrica-Britof se je zgodila prometna nesreča, ki jo je zakrivil 54-letni Jože Benedičič iz Železnikov. Voznik je namreč z neprednostne ceste zapeljal v križišče in tam trčil v avto Vojislava Djukića, starega 30 let, iz Kranja. Po trčenju je Djukićeva stoenka začela goreti. Mimoidoči in gasilci so ogenj hitro zadušili, vendar je škoda na dve leti stari stoenki kljub temu precejšnja več kot 6 milijonov. V nesreči je bil huje ranjen Vojislav Djukić starejši, sopotnik v sinovem avtomobilu.

Zaradi hitrosti jo je zaneslo

Britof, 30. marca — Trije udeleženci so bili ranjeni v prometni nesreči, ki se je primerila v Britofu. 27-letna voznica osebne avtomobila Milena Zupin iz Tupalič je vozila prehitro, zato je njen avto v ovinku zaneslo na levo. Na nasprotnem voznem pasu je trčila v avto Vinka Gantarja, starega 23 let, iz Predoselj, nato pa je njen avto odbil še v drevo ob cesti. 5-letni voznik sin Uroš je bil v nesreči hudo, 7-letni Klemen pa lažje ranjen. Tudi Gantarjev sopotnik Darko Štampihar je utrpel lažje telesne poškodbe.

D. Ž.

Prireditev Najboljši športnik Gorenjske preložena

Kranj, 28. marca — Sporočilo ni prvoaprilska šala, ampak gre za povsem resno obvestilo. Prireditev Najboljši športnik Gorenjske, ki je bila načrtovana za petek, 1. aprila ob 18. uri v gledališču Tone Čufar na Jesenicah, je prestavljena. Razlog: najboljša športnika Katja Lesjak in Bojan Krizaj sta odšla včeraj na Škotsko in v Španjo, prireditev brez udeležbe najboljših pa bi bila brez pomena. Smučarji se vrnejo 11. aprila, tako da načrtujemo prireditev takoj prve dni po vrnitvi. Prosimo za razumevanje! Prireditev na Jesenicah pa vselej kor bo, tako kupljene vstopnice ostajajo v veljavi.

NAJBOLJŠI ŠPORTNIK GORENJSKE '87

1. aprila 1988, ob 18. uri
Gledališče Tone Čufar
Jesenice

ODPRADE!